

Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija

Projekta apraksts

Versija 4.0.0.0

Rīga, 2015

Izmaiņu lapa:

Versija	Mainītās daļas	Izmaiņu kopsavilkums	Autors	Datums
1.0.0.		Dokumenta sākotnējā versija	Darba grupa	09.01.2015.
1.1.0.		Izmaiņas saistībā ar FM un VK komentāriem	Darba grupa	04.02.2015.
1.2.0.		Izmaiņas saistībā ar VARAM komentāriem	Darba grupa	24.03.2015
1.2.1.		Papildināta daļa 5.Pārvaldība ar programmas vadības shēmu un aprakstu	V.Narnicka	25.03.2015
1.2.2.1		Papildināts ar pielikumu Nr.1, kurā aprakstīti 1.apakšprojekta darbi. Precizēts punkts 4.5	V.Narnicka	15.06.2015
1.2.2.2.		Precizēts trešā apakšprojekta nosaukums	V.Narnicka	20.07.2015
1.2.2.3.		Papildināts ar projekta aktivitāti de minimis datu bāzes izveidei uzņēmumu (nodokļu maksātāju) un atbalsta sniedzēju administratīvās slodzes mazināšanai, veicot izmaiņas visa dokumenta tekstā		01.10.2015
1.2.3.0.	2.2.1. 4.1.4. 5. Pielikums Nr.1	Pievienota plānošanas Dokumentu tabula. Nepieciešamās izmaiņas normatīvajos aktos un tiesiskajā regulējumā Atjaunota pārvaldības sadaļa	Darba grupa, V.Narnicka	23.02.2016
1.2.3.1.		Veikti labojumi Pielikumā Nr.1 projekta aktivitāti de minimis iekļaujot 1.apakšprojektā un finansējuma tabulās		08.03.2016
1.2.3.2.		Veiktas korekcijas Pielikumā Nr.1 atbilstoši VARAM komentāriem (03.05.2016 vēstule Nr.19-20/3403)		18.05.2016
1.2.3.3.		Veiktas korekcijas Pielikumā Nr.1		09.06.2016
2.0.0.0		Veiktas izmaiņas saistībā ar projekta 2.kārtas detalizētā projekta apraksta sagatavošanu	Darba grupa	22.03.2018
3.0.0.0		Veiktas izmaiņas saistībā ar 1.apakšprojekta precizējumu iesniegšanu VARAM	Darba grupa	25.09.2019.

4.0.0.0	Veiktas izmaiņas saistībā ar ERAF Darba grupa 1.apakšprojekta precizējumu iesniegšanu VARAM – izmaiņas veiktas projekta laika grafikā, izmaksu apreiķinā un pārvaldības shēmā.	09.01.2020.
---------	---	-------------

Saturs

1. IEVADS	6
1.1. KONTEKSTS UN DOKUMENTA MĒRĶI	6
1.2. TVĒRUMS UN IEROBEŽOJUMI	6
1.3. TERMINI UN SAĪSINĀJUMI	7
1.4. SAISTĪTIE DOKUMENTI	10
2. ESOŠĀ SITUĀCIJA	14
2.1. PROGRAMMAS JOMAS RAKSTUROJUMS	14
2.2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS	15
2.2.1. PROJEKTA „NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA” KONTEKSTS	16
2.2.2. PROJEKTA IETVAROS PILNVEIDOJAMĀS JOMAS	18
2.3. VID DARBĪBAS IETEKME UZ VALSTS INTEREŠU ĪSTENOŠANU	28
2.4. ESOŠĀS SITUĀCIJAS KOPSAVILKUMS	29
2.5. PROJEKTA IETVAROS PILNVEIDOJAMO JOMU KOPSAVILKUMS	30
3. MĒRĶI	32
4. RISINĀJUMA APRAKSTS	35
4.1. PUBLISKĀS PĀRVALDES PROCESS	36
4.1.1. BIZNESA PROCESU IZMAIŅAS	36
4.1.2. MAIS RISINĀJUMA KONTEKSTS UN IZMANTOŠANA	38
4.1.3. ORGANIZATORISKĀS IZMAIŅAS	40
4.1.4. NORMATĪVO AKTU IZMAIŅAS	40
4.2. INFORMĀCIJAS ARHITEKTŪRA	43
4.3. LIETOJUMPROGRAMMATŪRAS ARHITEKTŪRA	45
4.3.1. MAKSĀJUMU ADMINISTRĒŠANAS INFORMĀCIJAS SISTĒMA (MAIS)	45
4.3.2. NODOKĻU MAKSĀTĀJU PAŠAPKALPOŠANĀS PORTĀLS	48
4.3.3. CMIS FUNKCIONALITĀTES SADALĪŠANA	50
4.4. TEHNISKĀ ARHITEKTŪRA	51
4.5. ĪSTENOŠANAS PLĀNS	55
4.5.1. APAKŠPROJEKTA „NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA MAIS KODOLS” DARBĪBAS UN ĪSTENOŠANAS LAIKA PLĀNS	55
4.5.2. APAKŠPROJEKTA „ NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA MAIS KODOLS” AKTIVITĀTES “DE MINIMIS ATBALSTA UZSKAITES SISTĒMAS IZSTRĀDE” DARBĪBAS UN ĪSTENOŠANAS LAIKA PLĀNS	57
4.5.3. APAKŠPROJEKTA „NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA MAIS KODOLS” IZMAKSU APRĒĶINS	59
4.5.4. APAKŠPROJEKTA „ NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA MAIS KODOLS” AKTIVITĀTES “DE MINIMIS ATBALSTA UZSKAITES SISTĒMAS IZSTRĀDE” IZMAKSU APRĒĶINS.	60
4.5.5. APAKŠPROJEKTA „NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA (MAKSĀJUMU UZSKAITES UN UZKRĀJUMA PRINCIPS)” DARBĪBAS UN ĪSTENOŠANAS LAIKA PLĀNS	61
4.5.6. APAKŠPROJEKTA „NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA (MAKSĀJUMU UZSKAITES UN UZKRĀJUMA PRINCIPS)” IZMAKSU APRĒĶINS	62
4.5.7. APAKŠPROJEKTA „ NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA (MUITAS MAKSĀJUMU INTEGRĒŠANA MAIS)” DARBĪBAS UN ĪSTENOŠANAS LAIKA PLĀNS	63
4.5.8. APAKŠPROJEKTA „ NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA (MUITAS MAKSĀJUMU INTEGRĒŠANA MAIS)” IZMAKSU APRĒĶINS	64

4.5.9. APAKŠPROJEKTA „ NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA (INTEGRĀCIJA VIENOTAJĀ IKT ARHITEKTŪRĀ, ARHIVĒŠANA) ” DARBĪBAS UN ĪSTENOŠANAS LAIKA PLĀNS	65
4.5.10. APAKŠPROJEKTA „ NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA (INTEGRĀCIJA VIENOTAJĀ IKT ARHITEKTŪRĀ, ARHIVĒŠANA) ” IZMAKSU APRĒĶINS	66
5. PĀRVALDĪBA	68
6. RISKI, ATKARĪBAS	72
APAKŠPROJEKTA „NODOKĻU INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU MODERNIZĀCIJA MAIS KODOLS” APRAKSTS	76
APRAKSTS	76
REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	80
MĒRĶI	80

1. Ievads

1.1. Konteksts un dokumenta mērķi

Projekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija”, kas sadalīts četros apakšprojektos, apraksts izstrādāts saskaņā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kā atbildīgās institūcijas par „Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020. gadam” īstenošanu izstrādāto informatīvo ziņojumu par turpmākās rīcības plānojumu savas atbildības sfēras uzdevumu īstenošanai „Par pasākumiem, kurus paredzēts īstenot Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014. - 2020. gadam turpmākās rīcības plānojuma uzdevumu 3.1. „Publiskās pārvaldes IKT centralizētu platformu izveide” un 3.2. „Publiskās pārvaldes pakalpojumu elektronizācija” ietvaros”. Ziņojums paredz par programmu (t.i. attīstības pasākumu kopumu) un atsevišķo pasākumu atbildīgajām iestādēm izstrādāt projektu aprakstus, kas:

- definē pasākumu saturu;
- nosaka un pamato konkrēto attīstības pasākumu investīciju samazināšanu uz uzturēšanas izdevumu apjomu;
- nosaka pasākumu realizācijai nepieciešamo projektu saturisko un organizatorisko struktūru;
- atspoguļo vienotu projektu īstenošanas laika un secības plānojumu;
- sniedz pasākumu realizācijas ekonomisko pamatojumu.¹

Apraksta mērķis ir definēt VID projekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija”, kas iekļauts programmā „PMLP un Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra vesto reģistru un Valsts ieņēmumu dienesta sistēmu un pakalpojumu modernizācija uz atjaunināto platformu un infrastruktūras bāzes”, plānotos pasākumus, pamatot plānoto pasākumu nepieciešamību, aprakstot esošo situāciju, kā arī iezīmēt risinājumus, kas atbilst rekomendējamajā konceptuālajā modelī (konceptuālajā arhitektūrā) definētajiem IKT atbalsta pamatprincipiem un konceptuālajiem risinājumiem.

Apraksts izstrādāts tā iekļaušanai VARAM jaunās IKT arhitektūras pamata elementu attīstības vienotajā koncepcijā un valsts IKT attīstības programmu un projektu koordinēšanai, kā arī ERAF projekta pieteikuma sagatavošanai.

1.2. Tvērums un ierobežojumi

Aprakstā, pamatojoties uz valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesu VID un to atbalstam izmantoto VID IS raksturojumu, kā arī politikas plānošanas dokumentos noteiktajiem publiskās pārvaldes attīstības virzieniem, nedefinēti Projekta īstenošanas mērķi un sniegts konceptuāls redzējums par iespējamajiem uzskaites, procesu izmaiņu un VID IKT nodrošinājuma risinājumiem, īpašu uzmanību pievēršot tam, kā Projekta ietvaros plānotie risinājumi iekļaujas vienotajā valsts IKT arhitektūrā.

Pamatojoties uz neatkarīgu ekspertu veiktā izvērtējuma rezultātā konstatēto nepieciešamību izstrādāt de minimis atbalsta uzskaites sistēmu, ieplānota attiecīga apakšprojekta aktivitāte.

---

¹ Informatīvais ziņojums „Par pasākumiem, kurus paredzēts īstenot Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020. gadam turpmākās rīcības plānojuma uzdevumu 3.1. „Publiskās pārvaldes IKT centralizētu platformu izveide” un 3.2. „Publiskās pārvaldes pakalpojumu elektronizācija” ietvaros” (24.07.2014.)

Saskaņā ar 2014. – 2020. gada ES struktūrfondu plānošanas perioda, valsts budžeta maksājumu uzskaites principu maiņas un valsts pārvaldes IKT attīstības plānojumu, izstrādāts indikatīvs Projekta aktivitāšu īstenošanas plāns.

Apraksta izstrādē identificēti šādi ierobežojumi:

- Aprakstā ietvertie risinājumi ir izklāstīti vispārējā detalizācijas līmenī. Risinājumu detalizācija paredzēta projekta īstenošanas laikā.
- Esošās situācijas izvērtējuma ietvaros identificēta Projekta plānoto izmaiņu iespējamā ietekme uz valsts un pašvaldību budžeta maksājumu administrēšanas procesu un iesaistītajām institūcijām tiktāl cik tas izriet no Nodokļu politikas 2013. – 2016.gadam, Valsts nodokļu politikas pamatnostādņēm 2018.-2021.gadam un likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu”.

1.3. Terminu un saīsinājumi

Tabula 1. Terminu un saīsinājumi

Termins, saīsinājums	Skaidrojums
ADBS	Arhīva datu bāzu sistēma
APAD	Akcīzes preču aprites daļa
API	Aplikāciju programmēšanas interfeiss (application programming interface)
Apraksts	Projekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija” apraksts
ASIS	Audita atbalsta informācijas sistēma
BUS	Biļešu uzskaites sistēma
CMIS	Centrālā muitas informācijas sistēma
CMIS ADB	CMIS ārējo lietotāju datu bāze
CMIS CDB	CMIS centrālā datu bāze
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DAKGS	Darījumu apliecinājo kvīšu grāmatīņu sistēma
DAS	Datu apmaiņas sistēma
DB	Datubāze
DNS	Datu noliktavas sistēma
EDS	Elektroniskās deklarēšanas sistēma
EK	Eiropas Komisija
eKase	Valsts kases budžeta elektronisko norēķinu sistēma
EMCS	Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma

Termins, saīsinājums	Skaidrojums
EMDAS	Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēma
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ES DSS	Eiropas Savienības Datu savākšanas sistēma
ESKORT	Datorizētā nodokļu maksātāju riska novērtēšanas sistēma
FM	Finanšu ministrija
FPRAS	Fizisko personu riska analīzes sistēma
FTPS	VID FTP (FileTransfer Protocol) protokola ar SSL šifrēšanas tehnoloģiju serveris
HORIZON	Resursu vadības un grāmatvedības programma
IAUI	Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija
IBM	International Business Machines Corporation, daudznacionāla datoru tehnoloģiju un konsultāciju korporācija
IeM	Iekšlietu ministrija
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IPSAS	Starptautiskie publiskā sektora grāmatvedības standarti (International Public Sector Accounting Standards)
IR	Informācijas resurss
IS	Informācijas sistēma
ISAP	Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam
IT	Informācijas tehnoloģijas
ITVS	Integrētā tarifa vadības sistēma
IZIS	Izziņu informācijas sistēma
J1, J2, ...	Projektā pilnveidojamās jomas (PJ) apakšjomas
KAUS	Kases aparātu uzskaites sistēma
KLUS	Krimināllietu uzskaites sistēma
LAPK	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss
LM	Labklājības ministrija
LR	Latvijas Republika

Termins, saīsinājums	Skaidrojums
LVAFA	Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija
MAIS	Maksājumu administrēšanas informācijas sistēma
MK	Ministru kabinets
M1SS	Reģistrācija PVN īpašajā režīmā
NAP	Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam
NIS	Nodokļu informācijas sistēma
NM	Nodokļu maksātājs
NMDS	Nodokļu maksātāju datu sistēma
NMR	Nodokļu maksātāju reģistrs
NUS	Nodokļu uzskaites sistēma
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
PDB	Publiskojamo datu bāze
PJ	Projektā pilnveidojamā joma
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
Programma	Programma „PMLP un Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra vesto reģistru un Valsts ieņēmumu dienesta sistēmu un pakalpojumu modernizācija uz atjaunināto platformu un infrastruktūras bāzes”
Projekts	VID projekts „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija”: 1.kārta – “Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija MAIS kodols”; 2.kārta – “Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Maksājumu uzskaites un uzkrājuma princips)”; 3.kārta – “Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Muitas maksājumu integrēšana MAIS)”; 4.kārta – “Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Integrācija vienotajā IKT arhitektūrā. Arhivēšana).
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SAB	Satversmes aizsardzības birojs
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SEED	Nodokļu informācijas sistēmas ES akcīzes preču apritē iesaistīto personu reģistrācijas datu apmaiņas sistēma
SNDS	Skaidras naudas darījumu sistēma
UGP	Uzņēmuma gada pārskats

Termins, saīsinājums	Skaidrojums
UIN	Uzņēmumu ienākuma nodoklis
UR	Uzņēmumu reģistrs
VAD	Vienotais administratīvais dokuments
VADIS	Valsts amatpersonu deklarāciju informācijas sistēma
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VESPC	Valsts elektronisko sakaru pakalpojuma centrs
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VID WS	VID Web Servisu sistēma
VIS	Valsts informācijas sistēmas
VK	Valsts kase
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
VZD	Valsts zemes dienests

1.4. Saistītie dokumenti

1. Padomes 1992.gada 12.oktobra Regula (EEK) Nr.2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi.
2. Komisijas 1993.gada 2.jūlija Regula (EEK) Nr.2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr.2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi.
3. Komisijas Regula (EK) Nr.2286/2003 par grozījumiem Regulā (EEK) Nr.2454/93, kas nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr.2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi.
4. 2009.gada 16.aprīļa Komisijas regula (EK) Nr.312/2009 ar kuru groza Regulu (EEK) Nr.2454/1993, ar ko nosaka izpildes kārtību Padomes Regulai (EEK) Nr.2913/92 par Kopienas muitas kodeksa izveidi.
5. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 15.janvāra Lēmums 70/2008/EK par elektronisku muitas un tirdzniecības vidi.
6. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr.952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu.
7. Padomes 2000.gada 22.maija Regula Nr.1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 2007/436/EK, Euratom par Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmu.
8. Padomes 2007.gada 7. jūnija Lēmums Nr.436/2007 par Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmu.
9. Komisijas 1997.gada 20.marta Lēmums Nr.245/1997, ar ko paredz noteikumus par to, kā Kopienas pašu resursu sistēmā dalībvalstis nodod informāciju Komisijai.
10. Komisijas īstenošanas lēmums (2014.gada 29.aprīlis), ar ko nosaka darba programmu attiecībā uz Savienības muitas kodeksu (2014/255/ES).
11. Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam (20.12.2012.).

12. Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020.gadam (14.10.2013.).
13. Valsts pārvaldes iekārtas likums (06.06.2002.).
14. Likums par budžetu un finanšu vadību (24.03.1993.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi.
15. Likums „Par nodokļiem un nodevām” (02.02.1995.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi.
16. Valsts informācijas sistēmu likums (02.05.2002.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi.
17. Likums „Par Valsts ieņēmumu dienestu” (28.10.1993.).
18. Likums „Par akcīzes nodokli” (30.10.2003.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi Muitas likums (18.03.2004.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi.
19. Vietnē www.vid.gov.lv sadaļā “Tiesību akti” un “Nodokļi” publicētie aktuālie normatīvie akti, kas attiecas uz pārējiem nodokļiem.
20. Informācijas atklātības likums (29.10.1998.).
21. Dokumentu juridiskā spēka likums (06.05.2010.).
22. Elektronisko dokumentu likums (31.10.2002.).
23. Ministru kabineta 2004.gada 2.marta noteikumi Nr.117 "Noteikumi par elektronisko dokumentu izvērtēšanas veidu saglabāšanas kārtību un nodošanu valsts arhīvam glabāšanā".
24. Fizisko personu datu aizsardzības likums (23.03.2000.).
25. Ministru kabineta 2011.gada 6.septembra noteikumi Nr.691 "Noteikumi par nodokļa parāda galvojumu preču muižošanā".
26. Ministru kabineta 2006.gada 2.maija noteikumi Nr.346 "Noteikumi par Valsts ieņēmumu dienesta depozītu kontā avansā iemaksātā muitas nodokļa administrēšanu".
27. Ministru kabineta noteikumi Nr.1486 „Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti” (15.12.2009.).
28. Ministru kabineta noteikumi Nr.1032 „Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju” (27.12.2005.).
29. Ministru kabineta noteikumi Nr.972 „Noteikumi par kārtību, kā veicami maksājumi valsts budžetā un tie atzīstami par saņemtiem, un prasībām tiešsaistes maksājumu pakalpojumu izmantošanai norēķinos ar valsts budžetu” (12.10.2010.).
30. Ministru kabineta noteikumi Nr.149 „Kārtība, kādā kārtējie nodokļu maksājumi un nokavētie nodokļu maksājumi tiek ieskaitīti budžetā” (18.04.2000.).
31. Ministru kabineta noteikumi Nr.387 „Kārtība, kādā Valsts kase nodrošina maksājumu pakalpojumu sniegšanu” (05.06.2012.).
32. Ministru kabineta noteikumi Nr.386 „Kārtība, kādā Valsts kase nodrošina elektronisko informācijas apmaiņu” (05.06.2012.).
33. Ministru kabineta noteikumi Nr.473 „Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām” (28.06.2005.).

34. Ministru kabineta noteikumi Nr.357 „Kārtība, kādā iestādes sadarbojoties sniedz informāciju elektroniskā veidā, kā arī nodrošina un apliecina šādas informācijas patiesumu” (13.04.2010.).
35. Konceptija par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi (19.02.2013.).
36. Publisko pakalpojumu sniegšanas rekomendējama modelis. Versija 2.0 (30.04.2013.).
37. Konceptija “Valsts informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārvaldības organizatoriskais modelis” (19.02.2013.).
38. Ar pakalpojumiem saistīto informācijas sistēmu arhitektūras rekomendējamā modeļa izstrāde. Esošās situācijas analīze (Versija 0.7 (06.12.2014.)).
39. Valsts ieņēmumu dienesta darbības stratēģija 2014.-2016. gadam (23.04.2014.).
40. Valsts ieņēmumu dienesta darbības stratēģija 2017.-2019. gadam (13.10.2017.).
41. Valsts ieņēmumu dienesta darba plāns 2014.gadam (10.06.2014.).
42. Valsts ieņēmumu dienesta darba plāns 2015.gadam (22.01.2015.).
43. Valsts ieņēmumu dienesta darba plāns 2016.gadam (19.01.2016.).
44. Valsts ieņēmumu dienesta darba plāns 2017.gadam (01.09.2017.)
45. Valsts ieņēmumu dienesta darba plāns 2018.gadam (05.01.2018.).
46. Ministru kabineta rīkojums Nr.151 „Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Laimdotas Straujumas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” (07.04.2014.).
47. Ministru kabineta rīkojums Nr.275 “Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” (03.05.2016.).
48. Ministru kabineta rīkojums Nr.165 „Par Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānu 2013.-2014.gadam” (24.04.2013.).
49. Ministru kabineta rīkojums Nr.125 „Par Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plānu” (15.03.2017.).
50. Pasākumu plāns administratīvā sloga samazināšanai un administratīvo procedūru vienkāršošanai privātajā sektora darbības dokumentēšanas un dokumentu glabāšanas jomā (10.07.2014.).
51. Informatīvais ziņojums „Par pasākumiem, kurus paredzēts īstenot Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020. gadam turpmākās rīcības plānojuma uzdevumu 3.1. „Publiskās pārvaldes IKT centralizētu platformu izveide” un 3.2. „Publiskās pārvaldes pakalpojumu elektronizācija” ietvaros” (09.12.2014.).
52. Ar 27.01.2015. VID rīkojumu Nr.92 „Par Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas un Nodokļu maksātāju apziņošanas sistēmas attīstību 2015.gadā.” apstiprinātais „Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmas un Nodokļu maksātāju apziņošanas sistēmas attīstības plāns 2015.gadam”.
53. Ar 28.07.2017. VID rīkojumu Nr.446 “Par VID pašapkalpošanās informācijas sistēmu modernizācijas plāns 2017.-2019.gadam” apstiprināts plāns.
54. Informatīvais ziņojums "Par valsts nodevu administrēšanas procesa un ieņēmumu uzskaites sistēmas pilnveidošanu" (22.04.2014.).
55. Informatīvais ziņojums par publiskās pārvaldes informācijas sistēmu konceptuālo arhitektūru (10.03.2015.).

56. Komisijas Regula (EK) Nr. 1407/2013 (2013. gada 18. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam (Dokuments attiecas uz EEZ).
57. Komisijas Regula (EK) Nr.1408/2013 (2013. gada 18. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam lauksaimniecības nozarē un Komisijas Regula (EK) Nr. 2019/316 (2019. gada 21. februāris) ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam lauksaimniecības nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2019. gada 22. februāris, Nr. L1 51/1).
58. Komisijas Regula (EK) Nr. 717/2014 (2014. gada 27.jūnijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē.
59. Komisijas Regula (EK) Nr. 360/2012 (2012. gada 25.aprīlis) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam, ko piešķir uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (Dokuments attiecas uz EEZ) un Komisijas Regula (EK) Nr. 2018/1923 (2018. gada 7. decembris) ar ko Regulu (ES) Nr. 360/2012 groza attiecībā uz piemērošanas periodu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2018. gada 10. decembris, Nr. L 313/2).
60. Komercedarbības atbalsta kontroles likums.
61. Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumi Nr.740 „De minimis atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība un uzskaites veidlapu paraugi”.
62. Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumi Nr.741 „ De minimis atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība komercsabiedrībām, kuras sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, un uzskaites veidlapu paraugi”.
63. Ministru kabineta 2014.gada 17.jūnija noteikumi Nr.318 „ Lauksaimniecības nozarē piešķiramā de minimis atbalsta administrēšanas un uzraudzības kārtība”.
64. Ministru kabineta 2014.gada 5.augusta noteikumi Nr.448 „ Zvejniecības un akvakultūras nozarē piešķiramā de minimis atbalsta administrēšanas un uzraudzības kārtība”.
65. Finanšu ministrijas darbības stratēģija 2017.-2019. gadam (23.03.2017.).
66. Valsts iestāžu darba plāns ēnu ekonomikas ierobežošanai 2016. –2020.gadam (16.06.2016.).
67. Likums “Par valsts budžetu 2018.gadam” (06.12.2017.).
68. Informatīvais ziņojums "Par Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts budžeta ieņēmumu administrēšanā un uzskaitē risināmajiem jautājumiem administratīvā sloga mazināšanai nodokļu maksātājiem un efektīvam Valsts ieņēmumu dienesta organizatoriskajam procesam" (05.01.2016.).
69. Par Latvijas Republikas 2016.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem (03.10.2017.).

2. Esošā situācija

2.1. Programmas jomas raksturojums

VID izstrādāja Projekta aprakstu ņemot vērā kaskadēto mērķu pieeju, sākot no NAP mērķiem, caur Programmas kopējiem mērķiem līdz konkrētiem VID Projekta mērķiem un to konvergenci ar citiem Programmas projektiem.

Viens no NAP rīcības virzieniem ir „Izcila uzņēmējdarbības vide”². Tā ietvaros cita starpā izvirzīti mērķi saistībā ar administratīvā sloga samazināšanu, ēnu ekonomikas īpatsvara samazināšanu tautsaimniecībā un valsts pārvaldes darbības efektivitātes paaugstināšanu. Mūsdienās valsts pārvaldes procesu pilnveidošana nav iedomājama bez informācijas un komunikācijas tehnoloģiju mērķtiecīgas attīstības, tādēļ minētais NAP rīcības virziens un tā ietvaros izvirzītie mērķi ir skatāmi kontekstā ar „Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”, kur, savukārt, papildus citiem noteikti šādi rīcības virzieni:

- moderna un efektīva publiskā pārvalde, t.sk.:
  - publiskās pārvaldes pamatdarbības procesu modernizācija;
  - sabiedrības e-līdzdalība un e-demokrātija;
  - vienota publiskās pārvaldes datu telpa;
  - IKT infrastruktūras optimizācija;
- e-pakalpojumi un digitālais saturs sabiedrībai, t.sk.:
  - publiskās pārvaldes datu un transakciju pakalpojumu atvēršana citiem lietotājiem;
  - koplietošanas platformu un pakalpojumu attīstība publisko pakalpojumu sniegšanai;
  - publisko pakalpojumu digitalizācija.³

Kontekstā ar iepriekš minētajiem plānošanas dokumentiem, VARAM kā atbildīgā institūcija par informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu īstenošanu ir izstrādājusi informatīvo ziņojumu⁴ par turpmākās rīcības plānojumu savas atbildības sfēras uzdevumu īstenošanai. Informatīvā ziņojuma ietvaros kā viena no īstenojamajām programmām, kas ietver publiskās pārvaldes darbībai kritisko datu apstrādes sistēmas un to modernizēšanu, noteikta programma „PMLP un Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra vesto reģistru un Valsts ieņēmumu dienesta sistēmu un pakalpojumu modernizācija uz atjaunināto platformu un infrastruktūras bāzes”. Programmas ietvaros noteikti šādi plānotie projekti un to atbildīgie īstenotāji:

- Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija – Valsts ieņēmumu dienests;
- E-muita – Valsts ieņēmumu dienests;

² Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam (20.12.2012.)

³ Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam (14.10.2013.)

⁴ Informatīvais ziņojums „Par pasākumiem, kurus paredzēts īstenot Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020. gadam turpmākās rīcības plānojuma uzdevumu 3.1. „Publiskās pārvaldes IKT centralizētu platformu izveide” un 3.2. „Publiskās pārvaldes pakalpojumu elektronizācija” ietvaros” (09.12.2014.)

- Fizisko personu datu pakalpojumu modernizācija – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde;
- Juridisko personu datu pakalpojumu modernizācija un pieejamība – Uzņēmumu reģistrs.⁵

Projektu ietvaros atkarībā no plānotajiem rezultātiem, laika grafika un loģikas tiek plānoti apakšprojekti un/vai atsevišķas apakšprojekta aktivitātes.

Plānoto projektu atbildīgie īstenotāji projekta, tai skaitā, apakšprojekta un/vai aktivitāšu, efektīvai realizācijai var piesaistīt sadarbības partnerus.

Programma kā projektu kopums paredz nodokļu informācijas pakalpojumu, muitas pakalpojumu, fizisko un juridisko personu datu pakalpojumu modernizāciju, ievērojot iepriekš minētos valsts pārvaldes attīstības pamatprincipus, kas vērsti uz publisko pakalpojumu kā „vienota veseluma” nodrošināšanu fiziskām un juridiskām personām, elektronisku datu un informācijas apmaiņu valsts pārvaldē un centralizētu valsts līmeņa IKT pārvaldību.

Neskatoties uz to, ka projektus plānos un īstenošas dažādas atbildīgās iestādes un tiem paredzēts atsevišķs finansējums, ir identificējamas šādas **konverģences jomas, kas skar visus īstenojamus projektus un pamato to savstarpējās koordinācijas nepieciešamību:**

- **fizisko personu, kas netiek reģistrētas ledzīvotāju reģistrā (t.sk. ārvalstnieki), uzskaitē** – šobrīd pastāv ierobežotas iespējas izsekot fizisko personu, kas nav reģistrētas ledzīvotāju reģistrā, piemēram, ārvalstnieki, valsts budžeta maksājumu saistībām un faktiski veiktajiem maksājumiem, jo netiek nodrošināta atbilstoša šīs personu grupas darījumu uzskaitē;
- **fizisko personu identifikatoru noteikšanas principu maiņa** – ņemot vērā, ka valsts budžeta maksājumu uzskaitē kā fiziskas personas identifikators tiek izmantots personas kods, taču ir plānota personas identifikācijas risinājuma nomaiņa (t.i. personas identifikators tiks veidots pēc atšķirīgiem principiem), paredzams, ka plānotās risinājuma izmaiņas skars arī valsts budžeta maksājumu uzskaiti VID attiecībā uz fizisko personu maksājumiem;
- **juridisko personu autentifikācija** – šobrīd juridiskām personām nodrošinātie publiskās pārvaldes e-pakalpojumi nav pieejami vienuviet, kas rada nepieciešamību pēc vairākkārtējas autentificēšanās e-pakalpojumu saņemšanai, kā arī apgrūtina juridiskām personām sniegto pakalpojumu uzskaiti un izsekojamību.

Pamatojoties uz minētajām Programmas ietvaros īstenojamo projektu konverģences jomām, Projekta izstrādē tiks ņemti vērā Programmas projektu savstarpējās koordinācijas rezultātā risināmie jautājumi attiecībā uz fizisko personu identifikāciju un juridisko personu autentifikāciju, lai VID varētu izmantot izstrādātos risinājumus, kā arī nodrošināt PMLP un UR izstrādāto risinājumu atbalstu.

2.2. Esošās situācijas izvērtējums

Šajā sadaļā aprakstītas VID projekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija” ietvaros plānotās aktivitātes, atspoguļots valsts budžeta maksājumu VID administrēšanas process un tā atbalstam izmantoto VID IS raksturojums un identificētas nepieciešamās izmaiņas.

⁵ Informatīvais ziņojums „Par pasākumiem, kurus paredzēts īstenot Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020. gadam turpmākās rīcības plānojuma uzdevumu 3.1. „Publiskās pārvaldes IKT centralizētu platformu izveide” un 3.2. „Publiskās pārvaldes pakalpojumu elektronizācija” ietvaros” (09.12.2014.)

2.2.1. Projekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija” konteksts

VID Projekta virsmērķis ir VID sniegto nodokļu pakalpojumu kvalitātes uzlabošana.

VID Projekta īstenošana, paredzot publisko pakalpojumu sniegšanas fiziskām un juridiskām personām pilnveidošanu, ir tieši saistīta ar Programmas kopējo mērķu sasniegšanu, jo:

- valsts budžeta maksājumu administrēšanas process VID ir saistīts ar liela apjoma informācijas un datu apstrādi un ir viens no resursu ietilpīgākajiem un nozīmīgākajiem publiskās pārvaldes pamatdarbības procesiem.

Aktivitāte	2015.gads	2016.gads	2017.gads
Iesniegto elektronisko dokumentu skaits	6 674 863	7 425 589	8 222 699
Datubāzu pieaugums gadā (GB)	4 136	8 363	10 747

- VID ir viens no lielākajiem publisko pakalpojumu sniedzējiem juridiskām personām, kā rezultātā VID norēķinu informācijas pakalpojumu modernizācija radīs tiešu ietekmi uz uzņēmējdarbības vides pilnveidošanu;
- Projekta ietvaros tiks nodrošināta plānoto valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesa IT atbalsta risinājumu iekļaušanās vienotajā valsts IKT arhitektūrā;

De minimis atbalsta uzskaites sistēma atvieglos nodokļu maksātājiem pieteikšanos komercdarbības atbalsta saņemšanai dažādu atbalsta programmu ietvaros, tai skaitā, kur atbalsta sniedzējs ir VID vai pašvaldības, tādējādi ilgtermiņā ietaupot valsts iestāžu un nodokļu maksātāju resursus un samazinot administratīvo slogu abās pusēs.

Projekta ietvaros VID plāno veikt vismaz šādus pasākumus:

- uzkrājuma principa ieviešana VID administrēto nodokļu, nodevu un citu maksājumu valsts budžetā uzskaitē;
- elektroniskās deklarēšanas sistēmas pilnveidošana, integrējoties centralizētajās platformās (www.latvija.lv juridisko personu darba vieta, juridisko personu autentifikācija u.c.);
- Nodokļu maksātāja elektronisko datu arhivēšanas risinājuma ieviešana;
- administratīvā sloga mazināšana nodokļu maksātājiem un birokrātiskā sloga mazināšana VID, paredzot informācijas automātisku iegūšanu no Izglītības un zinātnes ministrijas un Veselības ministrijas informācijas sistēmām par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksai;
- jaunas paaudzes VID nodokļu informācijas sistēmas izveide un ar nodokļu administrēšanu saistīto IS optimizēšana;
- De minimis atbalsta uzskaites sistēmas izstrāde

Tabulā (skat.

Tabula 2.) sniegts ilgtermiņa un vidēja termiņa plānošanas dokumentu uzskaitījums attiecībā uz valsts un pašvaldību budžeta maksājumu administrēšanas procesu, t.sk. NAP, ISAP, FM un VID darbības stratēģijas u.c.

Tabula 2. Esošie politikas plānošanas dokumenti

Nr.p.k.	Pilnais nosaukums
1.	KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM Tiecoties ieviest saskaņotus publiskā sektora grāmatvedības standartus dalībvalstīs IPSAS piemērotība dalībvalstīm
2.	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam (NAP 2020) (20.12.2012.)
3.	Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam (14.10.2013.)
4.	Informatīvais ziņojums „Par pasākumiem, kurus paredzēts īstenot Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020. gadam turpmākās rīcības plānojuma uzdevumu 3.1. „Publiskās pārvaldes IKT centralizētu platformu izveide” un 3.2. „Publiskās pārvaldes pakalpojumu elektronizācija” ietvaros” (24.07.2014.)
5.	Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāns 2014.-2015.gadam (28.11.2014.)
6.	Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāns (15.03.2017.)
7.	Nodokļu politikas mērķi, pamatprincipi un sasniedzamie rezultāti 2013.-2016.gadam
8.	Ministru kabineta rīkojums Nr.245 “Par Valsts nodokļu politikas pamatnostādņēm 2018.–2021. gadam” (24.05.2017.)
9.	Ministru kabineta rīkojums Nr.275 “Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” (03.05.2016.).
10.	Pasākumu plāns administratīvā sloga samazināšanai un administratīvo procedūru vienkāršošanai privātajā sektora darbības dokumentēšanas un dokumentu glabāšanas jomā (10.07.2014.)
11.	VK valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika
12.	Informatīvais ziņojums "Par Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts budžeta ieņēmumu administrēšanā un uzskaitē risinājumiem jautājumiem administratīvā sloga mazināšanai nodokļu maksātājiem un efektīvam Valsts ieņēmumu dienesta organizatoriskajam procesam" (05.01.2016.).
13.	Sadarbības memorands par “Konsultē vispirms” principa ieviešanu uzraugošo iestāžu darbā (15.06.2017)

Lai pamatotu Projekta ietvaros plānoto pasākumu nozīmi VID nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācijā un sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošanā, nākamajās sadaļās sniegts esošo VID procesu un IT sistēmu apraksts pilnveidojamo jomu griezumā.

2.2.2. Projekta ietvaros pilnveidojamās jomas

PJ1: Operatīvas informācijas pieejamība VID IS par valsts budžeta maksājumu aktuālo stāvokli nodrošinās nodokļu maksātājiem nodokļu nomaksas procesa caurskatāmību.

Operatīvas informācijas par valsts budžeta maksājumu aktuālo stāvokli pieejamības ierobežojumi saistīti ar esošās valsts budžeta maksājumu uzskaites principiem, esošo VID nodokļu administrēšanā izmantoto IS arhitektūru un informācijas un datu apmaiņas starp administrēšanā iesaistītajām publiskās pārvaldes institūcijām procesiem.

J1: Valsts budžeta maksājumu uzskaitē VID IS nenodrošina uzskaiti pēc uzkrājuma principa.

Valsts budžeta maksājumu uzskaitē pēc naudas plūsmas principa paredz valsts budžeta ieņēmumu atzīšanu brīdī, kad maksājums saņemts valsts budžeta ieņēmumu kontos, nevis brīdī, kad nodokļu maksātājam radušās saistības pret valsti. Naudas plūsmas principa piemērošana maksājumu uzskaitē ierobežo nodokļu maksātāja nodokļu nomaksas stāvokļa aprēķina izsekojamību. Piemēram, nav iespējams viennozīmīgi VID piespiedu piedziņas darbību rezultātā piedzītās summas attiecināt uz konkrētu pārskatu vai deklarāciju, kas norādīta lēmumā par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu. Piedzītās summas atbilstoši 2000.gada 18.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr. 149 „Kārtība, kādā kārtējie nodokļu maksājumi un nokavētie nodokļu maksājumi tiek ieskaitīti budžetā” 4.punkta prasībām tiek sadalītas proporcionāli starp pamatsummu un noteikto nokavējuma naudu.

Pamatojoties uz EK ziņojumu⁶, pilnīgi un uzticami finanšu dati, kas ir salīdzināmi dalībvalstu starpā, ir priekšnoteikums ES budžeta un finansiālās stabilitātes pārraudzībā, kā rezultātā Eiropā notiek mērķtiecīga un plānveidīga virzība uz uzkrājuma principa ieviešanu publiskā sektora finanšu uzskaitē dalībvalstīs:

- uzsākta plāna izstrāde pārejai uz uzkrājuma principu;
- tiks izstrādāti un īstenoti praktiski uzkrājuma principa ieviešanas pasākumi, t.sk. publiskā sektora grāmatvedības uzskaites kārtības izstrāde,
- uzkrājuma principa ieviešanas pasākumu pārvaldības ieviešana, resursu nodrošināšana;
- tiks īstenots uzkrājuma principa ieviešanas posms, kas paredz pakāpenisku dalībvalstu pāreju uz uzkrājumu principu.

Pamatojoties uz uzsāktajām EK iniciatīvām, uzkrājuma principa ieviešana valsts pārvaldē uzskatāma par neizbēgamu pasākumu ES dalībvalstīs tuvāko gadu laikā. Uzkrājuma principa ieviešanas rezultātā valstij būs iespēja atspoguļot tās faktiskos aktīvus, saistības, ieņēmumus un izdevumus valsts finanšu pārskatu sagatavošanas brīdī, kā rezultātā tiks iegūta ticama informācija par valsts finansiālo un ekonomisko situāciju.

Šī jautājuma virzībai Latvijā FM izveidota Vadības komiteja FM Valsts sekretāra vadībā, kas uzraudzīs uzkrājuma principa ieviešanā veicamo pasākumu izpildi, un darba grupa, kas īstenos Vadības komitejas apstiprinātajā uzkrājuma principa ieviešanas pasākumu plānā ietvertos veicamo pasākumu izpildi. Vadības komiteja pārejai uz uzkrājuma principu ir apstiprinājusi uzkrājuma principa ieņēmumu uzskaitē ieviešanas pasākumu plānu.

⁶ Report from the Commission to the Council and the European Parliament. Towards implementing harmonised public sector accounting standards in Member States. The suitability of IPSAS for the Member States. (06.03.2013.)

Uzkrājuma principa ieviešana atrisinātu daudzas ar finanšu informācijas sniegšanu saistītas problēmas, kuras pastāv pie naudas plūsmas principa piemērošanas, no kurām būtiskākās ir:

- valsts budžeta izpildes pārskati nesatur pilnīgu informāciju par faktiskajiem konkrētā perioda valsts budžeta ieņēmumiem, jo pārskatu sagatavošanas brīdī ieņēmumos netiek pilnībā atspoguļoti visi ieņēmumi, kas faktiski valstij ir radušies par noteiktu taksācijas periodu, ja vēl nav saņemts aprēķinātais maksājums valsts budžeta ieņēmumu kontos;
- valsts budžeta plānošanas brīdī nav pieejama precīza un visaptveroša informācija par valsts faktiskajām prasībām un saistībām, tādējādi radot valsts finansiālās stabilitātes apdraudējuma risku;
- pastāv ierobežotas iespējas veikt valstu finanšu pārskatu savstarpējo salīdzināšanu, kas saistīts ar valsts budžeta finanšu uzskaites atšķirībām dažādās valstīs;
- normatīvo aktu izmaiņu gadījumā ir apgrūtināta iespēja novērtēt normatīvo aktu radīto ietekmi uz valsts budžeta ieņēmumu izmaiņām.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, tuvāko gadu laikā VID būs nepieciešams ieviest uzkrājuma principu VID administrēto nodokļu, nodevu un citu maksājumu valsts budžetā uzskaitē, vienlaikus nodrošinot sniegt arī informāciju par nodokļu un citu valsts budžeta maksājumu naudas plūsmu. Uzkrājuma principa ieviešana nodokļu uzskaitē saistīta ne tikai ar nodokļu un citu ieņēmumu un prasību atzīšanu, kā arī maksājumu grāmatojumu izmaiņām, bet maina arī valsts budžeta maksājumu VID, Valsts kases administrēšanas procesus, rezultātā radot nepieciešamību pēc būtiskām izmaiņām arī esošajā IT atbalstā.

J2: Esošās IS nenodrošina iespēju saglabāt nodokļu nomaksas stāvokļa korekciju vēsturi.

Ņemot vērā, ka normatīvie akti paredz iespēju nodokļu maksātājam veikt nodokļu deklarācijas korekcijas triju gadu laikā pēc konkrētajos likumos noteiktā maksāšanas termiņa⁷, nodokļu pārrēķina rezultātā nodokļu maksātājam tiek izmainīts faktiskais nodokļu nomaksas stāvoklis uz noteiktu vēsturisku datumu, taču netiek saglabāta veikto korekciju vēsture (t.i. vēsturiskie dati tiek atspoguļoti no šodienas skatījuma, ņemot vērā veiktās korekcijas). Vēsturiskās nodokļu nomaksas stāvokļa informācijas uzskaites trūkums ietekmē ne tikai nodokļu aprēķina izsekojamību, bet arī palielina nodokļu maksātāju lietu uzturēšanai nepieciešamos cilvēku resursus, jo VID darbiniekiem, lai iegūtu informāciju par konkrētu nodokļu parādu izveidošanās datumu un parāda noilgumu, noteiktu vēsturisko parādu stāvokli uz lēmuma pieņemšanas brīdi, nepieciešams veikt manuālas darbības drukājot, uzglabājot un apkopojot informāciju no IS par aktuālo stāvokli lēmuma pieņemšanas brīdī.

Nodokļu administrēšanai izmantoto IS arhitektūra un uzbūves pamatprincipi neļauj nodrošināt procesa automatizāciju, neveicot būtiskas izmaiņas IS.

J3: VID administrēto valsts budžeta maksājumu administrēšana nenotiek vienotā sistēmā

Vēsturiski izveidojies, ka VID administrēto valsts budžeta maksājumu administrēšanas atbalstam VID tiek izmantotas divas sistēmas – NIS un CMIS. CMIS tiek uzskaitīti muitas administrētie maksājumi, savukārt pārējie VID administrētie valsts budžeta maksājumi tiek uzskaitīti NIS. Tā rezultātā informācija par viena nodokļu maksātāja nodokļu nomaksas stāvokli dažādos maksājumu veidos nav operatīvi pieejama vienuviet. Turklāt katrā no minētajām sistēmām tiek izmantota atšķirīga uzskaitē (valsts budžeta maksājumi, kas attiecas uz muitas procedūrām, tiek uzskaitīti pēc saistīto maksājumu principa – maksājumu operācijas uzskaitot atsevišķi pa maksājumu veidiem, nodokļu maksātāja operāciju vēsturē fiksējot gan aprēķināto, gan nosegto summu pamatojuma dokumentus, kā arī maksājumu operācijas, kuras veikusi ar konkrēto nodokļu maksātāju saistītā finansiāli atbildīgā

⁷ Likums „Par nodokļiem un nodevām” (02.02.1995.)

persona, bet pārējie VID administrētie valsts budžeta maksājumi tiek uzskaitīti pēc naudas plūsmas principa). Informācijas uzskaitē divās sistēmās apgrūtināta ne tikai aprēķināto valsts budžeta maksājumu nomaksas izsekojamību, bet arī palielina VID funkciju veikšanai nepieciešamo laiku un apgrūtināta parādu piedziņu no viena nodokļu maksātāja visos maksājumu veidos. Maksājumu uzskaitē divās sistēmās palielina arī IT uzturēšanas izmaksas, jo liela daļa no nepieciešamajām izmaiņām ir jāizstrādā un jāievieš paralēli abās sistēmās. Esošajā situācijā operatīvajā darbībā informācijas sinhronizācijai un savstarpējai integrēšanai tiek izmantota DNS sistēma, kas savā arhitektūrā un tehnoloģijās ir paredzēta citu uzdevumu veikšanai – datu analīzei un dažāda veida apkopojumu pārskatu iegūšanai.

J4: NIS sistēmā operatīvi nav iegūstams nodokļu nomaksas stāvoklis par visiem nodokļu maksātājiem visos maksājumu veidos.

NIS katram nodokļu maksātājam tiek veidota nodokļu nomaksas kartīte katrā maksājumu veidā, izņemot muitas administrētos maksājumus. Nodokļu nomaksas kartītē tiek atspoguļotas aprēķinātās, iemaksātās un atmaksātās summas, bet nodokļu nomaksas kavējuma gadījumā tiek aprēķināta nokavējuma nauda, kā arī fiksēts parāds vai pārmaksa uz katra mēneša pēdējo datumu. Informāciju par viena nodokļu maksātāja nodokļu nomaksas stāvokli NIS var iegūt gan par konkrētu maksājuma veidu, gan arī apkopojošā veidā par visiem maksājumu veidiem uz norādīto datumu, izņemot muitas administrētos maksājumu veidus. Lai iegūtu apkopojošu informāciju visiem nodokļu maksātājiem vai nodokļu maksātāju grupām par visiem maksājumu veidiem, kā arī transformētu datus uz DNS apkopojošu pārskatu iegūšanai uz konkrētu datumu, nepieciešams veikt pārrēķinu visiem nodokļu maksātājiem, aprēķinot nokavējuma naudu gadījumos, ja ir izveidojies parāds. Šāds pārrēķins NIS, kura rezultātā visiem nodokļu maksātājiem tiek iegūts nodokļu nomaksas stāvoklis uz vienu konkrētu datumu (mēneša beigām) tiek veikts tikai reizi mēnesī. Tas ir skaidrojams ar esošo tehnoloģisko resursu ierobežojumiem, t.sk. esošo IS veiktspēju un lielo apstrādājamo datu apjomu, kas ir palielinājies no 0,5 milj. (nodokļu maksātāju nodokļu nomaksas kartītes visos maksājumu veidos) 1999. gadā līdz 2,5 milj. 2014. gadā, savukārt turpmākajos gados skaits nav būtiski pieaudzis.

PJ2: Informācijas un datu apmaiņas ar publiskās pārvaldes institūcijām nodrošināšana atbilstoši publiskās pārvaldes informācijas sistēmu konceptuālajā arhitektūrā noteiktiem principiem paaugstinās VID sniegto pakalpojumu kvalitāti un efektivitāti.

Nodokļu maksātājam ir būtiski, lai tam nepieciešamā informācija, kas ir VID rīcībā, tiktu nodrošināta brīdī, kad pēc šīs informācijas ir radusies nepieciešamība (t.sk. nodokļu nomaksas aktuālais stāvoklis, licenču, atļauju, nodrošinājuma apliecību, muitas galvojumu izsniegšana). Nodokļu maksātājam ir būtiski, lai jebkuru ar valsts budžeta maksājumu norēķiniem saistīto procedūru (t.sk. nodokļu deklarāciju iesniegšana, preču muižošanas, maksājumu veikšana) būtu iespējams paveikt pēc iespējas ērtāk un ātrāk.

Vēl lielāku pakalpojuma pievienoto vērtību rada proaktīva pakalpojuma nodrošināšana nodokļu maksātāja interesēs, t.i. nodokļu maksātāja preventīva brīdināšana par deklarācijas/pārskata neiesniegšanu, parāda veidošanos, nodokļu pārmaksu atgriešana u.c.

VID iespējas ātri un efektīvi sniegt nodokļu maksātājiem VID rīcībā esošo informāciju lielā mērā ir saistītas ar esošo VID procesu organizāciju un izmantoto IT atbalstu, kur liela loma ir datu apmaiņas procesiem ar citām valsts budžeta maksājumu administrēšanā iesaistītajām institūcijām.

J5: Nav realizēti datu apmaiņas procesi ar Veselības ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas IS, kas palielina nodokļu maksātājiem un VID administratīvo slogu.

Nodokļu maksātāja fiziskās personas izdevumi par ārstnieciskajiem pakalpojumiem un izglītību saskaņā ar likumu „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” tiek uzskatīti par attaisnotajiem izdevumiem

un tie ir atskaitāmi no nodokļa maksātāja gada apliekamā ienākuma, iesniedzot iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju. Šobrīd, lai fiziskā persona attaisnotajos izdevumos iekļautu izdevumus par ārstnieciskajiem pakalpojumiem un izglītību, deklarācijai ir jāpievieno maksājuma dokuments (piemēram, kvīts, čeks, maksājuma uzdevums, konta izraksts, interneta bankas maksājuma uzdevums), kas apliecina attaisnotos izdevumus par ārstnieciskajiem pakalpojumiem un izglītību taksācijas periodā. Ja VID šāda informācija būtu pieejama, iegūstot to no Veselības ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas IS, varētu automatizēt attiecīgo datu pielasišanu deklarācijā un nodokļu maksātājam būtu tikai jāapstiprina datu pareizība.

Projekta ietvaros paredzēts īstenot risinājumu, kas nodrošinās iespēju VID tiešsaistes režīmā saņemt informāciju no Izglītības un zinātnes ministrijas informācijas sistēmām par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un no Veselības ministrijas informācijas sistēmām par ārstnieciskajiem pakalpojumiem IIN atmaksai, kas samazinās administratīvo slogu gan nodokļu maksātājiem, gan VID darbiniekiem.

J6: Nav realizēti optimālākie risinājumi informācijas un datu apmaiņai starp publiskās pārvaldes institūcijām (gan VID, gan pārējo institūciju pusē).

Sekmīgai VID un citu iestāžu biznesa procesu atbalsta īstenošanai VID ir realizētas 185 datu apmaiņas ar 154 valsts un pašvaldību iestādēm, no kurām lielākās ir LR UR, IeM PMLP, VZD, VK, VSAA.

Datu apmaiņa ar valsts un pašvaldību iestādēm šobrīd tiek nodrošināta:

- ar VID FTPS servera starpniecību;
- izmantojot tīmekļa servisu izsaukumus;
- izmantojot e-pastu;
- izmantojot datu bāzes procedūras.

VID darbības nodrošināšanai kritiska un visintensīvākā datu apmaiņas plūsma notiek izmantojot FTPS. Tas prasa vērā ņemamu roku darba ieguldījumu, kas savukārt paaugstina kļūdu iespējamības risku, un notiek ar laika nobīdi. Savukārt datu apmaiņa, izmantojot datu bāzu procedūru izsaukšanu, neatbilst labai IS drošības praksei.

PJ3: EDS autentificēšanās risinājuma uzlabošana, paredzot autentificēšanās iespējas juridiskām personām un ārvalstniekiem, uzlabos VID e-pakalpojumu pieejamību.

Vienkāršs un bez lieliem administratīviem šķēršļiem veidots autentificēšanās process ir priekšnoteikums administratīvā sloga samazināšanai nodokļu maksātājiem un EDS pakalpojumu lietošanas intensitātes paaugstināšanai, tādējādi paaugstinot veikto investīciju efektivitāti.

J7: VID esošais EDS risinājums nenodrošina juridiskām personām un ārvalstniekiem (izņemot reģistrāciju PVN īpašajā režīmā (M1SS)) iespēju autentificēties, lai saņemtu VID e-pakalpojumus.

Kopš Latvija ir iestājusies Eiropas savienībā un pievienojusies eirozonai, pieaug gadījumi, kad Latvijas nerezidentiem ir nepieciešams izmantot EDS pakalpojumus. Šādu pieaugumu stimulē arī Eiropas komisijas secīgi īstenotā politika Eiropas Savienības vienotā tirgus izveidei. Administratīvo šķēršļu samazināšana Latvijas nerezidentiem, kas ir Eiropas Savienības pilsoņi, atbilst ES pakalpojumu direktīvā⁸ noteiktajiem mērķiem.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 12.decembra Direktīva [2006/123/EK](#)

Uzlabojot EDS autentificēšanās risinājumu, būtu iespēja nodrošināt VID e-pakalpojumu pieejamību arī juridiskām personām un ārvalstniekiem, jo novērojams minēto VID klientu segmentu pieprasījuma pieaugums. Nodrošinot EDS ciešāku integrāciju ar centralizēto platformu www.latvija.lv, juridiskām personām visi nepieciešamie pakalpojumi būtu pieejami, izmantojot vienoto autentifikācijas risinājumu.

PJ5: Ilgstoši glabājamo elektronisko datu un dokumentu arhivēšana pilnā funkcionalitātē, nodrošinās pamatu e-pārvaldes funkciju realizācijai.

VID uzkrātie nodokļu maksātāju pastāvīgi glabājamie dokumenti ar arhīvisko vērtību veido nacionālo dokumentāro mantojumu, kas ir nacionālā kultūras mantojuma daļa. Atbilstoši Arhīva likuma 6. panta otrajai daļai, elektroniskie dokumenti [...] tiek nodoti pastāvīgā valsts glabāšanā Latvijas Nacionālajā arhīvā ne vēlāk kā piecus gadus pēc to radīšanas vai saņemšanas, ja citā likumā nav noteikts citādi.

J8: VID nav izveidots nodokļu maksātāju ilgstoši glabājamo elektronisko datu un dokumentu arhivēšanas risinājums.

Nemot vērā, ka, līdz ar elektroniskā arhīva izveidošanu valstī, pastāvīgi glabājamie elektroniskie dokumenti un dati jānodod Latvijas Nacionālajam arhīvam, šīs prasības izpildei nepieciešami būtiski IS pielāgojumi, jo VID esošās IS šādu funkcionalitāti nenodrošina. Nespēja nodrošināt elektronisku datu arhivēšanu ierobežo juridiskām personām elektronisku pieeju vēsturiskai informācijai, kas nepieciešama to likumisko tiesību īstenošanai. Nenodrošinot ilgstoši glabājamo elektronisko datu un dokumentu arhivēšanu pilnā funkcionalitātē, nebūs iespējams pilnvērtīgi realizēt e-pārvaldes funkcijas.

PJ6: VID nodokļu informācijas sistēmas jaunas paaudzes izveide un ar nodokļu administrēšanu saistīto IS optimizēšana ir priekšnoteikums VID procesu efektivitātes un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai.

VID ir izstrādātas, ieviestas un šobrīd tiek darbinātas vairāk kā 48 informācijas sistēmas ar vairāk kā 100 apakšsistēmām/moduļiem, kas nodrošina nepieciešamo VID procesu atbalstu, kā arī Latvijas un ES tiesību aktu prasību ievērošanu nodokļu administrēšanas un muitas politikas jomā.

Nozīmīgākās informācijas sistēmas, kas VID tiek izmantotas VID administrēto valsts budžeta maksājumu informācijas apstrādei ir NIS, CMIS, EDS, DNS, VADIS, VID WS, EMCS, FPRAS, ASIS, ESKORT.

J9: NIS un CMIS esošais tehnoloģiskais risinājums ir novecojis un nenodrošina VID procesiem nepieciešamā IT atbalsta īstenošanu.

NIS un CMIS izstrāde tika uzsākta 1996.gadā, tās veidojot kā divu līmeņu (klienta-servera arhitektūra) sistēmas. NIS un CMIS tehniskais risinājums sastāv no IBM Informix Dynamics 11 datubāzu vadības sistēmā bāzētas datubāzes un klienta lietojumprogrammatūras, kas izstrādāta Gupta Team Developer izstrādes vidē.

Mūsdienās šāds risinājums vairs nav uzskatāms par optimālu ne no resursu (personāla, tehnisko, finanšu un laika) izmantošanas, ne no datu drošības viedokļa. Tehnoloģisko ierobežojumu dēļ ar šādu risinājumu ir sarežģīti nodrošināt augstu sistēmas pieejamību. Turklāt IBM jau vairākkārt ir brīdinājis par IBM Informix Dynamics datu bāzes vadības sistēmas uzturēšanas iespējamo izbeigšanu.

Esošais NIS un CMIS tehnoloģiskais risinājums apgrūtina mūsdienu riskiem (terorisms, kibernoziegumi, datu falsificēšana u.c.) atbilstoša informācijas aprites drošības līmeņa nodrošināšanu, no kā atkarīga VID pamatdarbības īstenošana, ierobežo sistēmu veiktspēju, sadārdzina izmaiņu un jaunu risinājumu ieviešanu, kavē mūsdienīgu risinājumu ieviešanas iespējas. Papildu pielāgojumi vēl vairāk sarežģī ar IKT arhitektūras uzturēšanu un VID pamatdarbības īstenošanu saistītos procesus un padara tos neelastīgus.

J10: Atbalsts nodokļu administrēšanai divās paralēlās sistēmās kavē mūsdienīgu risinājumu ieviešanu VID klientu apkalpošanā. Maksājumu uzskaitē divās paralēlās sistēmās palielina IT uzturēšanas izmaksas, jo daļa no funkcionalitātes jāuztur dubultā.

Projekta ietvaros VID plāno izveidot jaunas paaudzes maksājumu administrēšanas sistēmu (MAIS), apvienojot tajā NIS funkcionalitāti, ar nodokļu administrēšanu saistīto CMIS funkcionalitāti un VADIS funkcionalitāti, kā arī papildināt esošo funkcionalitāti ar jauniem risinājumiem, kas nodrošinās VID procesu vienkāršošanu un automatizāciju. Projekta ietvaros plānots veikt arī nepieciešamās izmaiņas saistītajās IS (nodokļu risku un auditu informācijas sistēmās, DNS, EDS, VID WS), nodrošinot mūsdienīgu, optimālu un publiskās pārvaldes informācijas sistēmu konceptuālās arhitektūras principiem atbilstošu risinājumu.

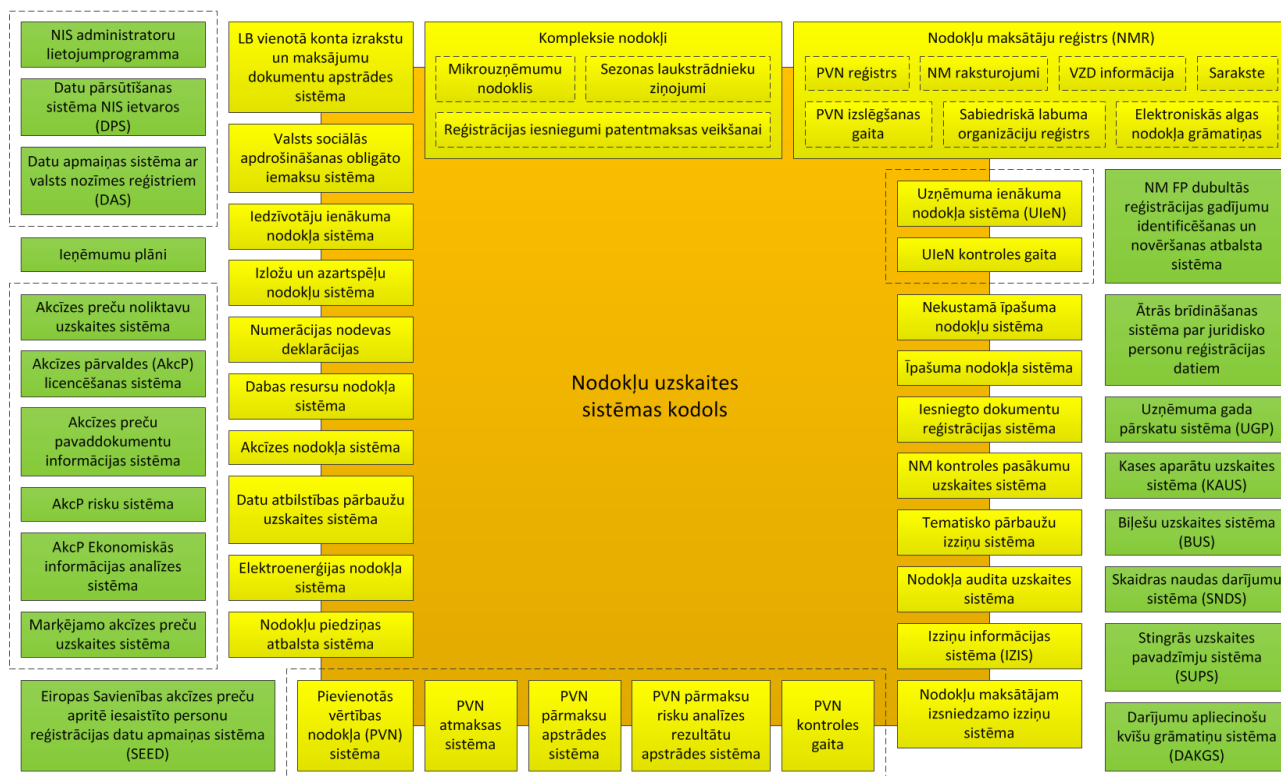
Turpmāk informatīvos nolūkos ir sniegts VID nozīmīgāko informācijas sistēmu, kas saistītas ar VID administrēto valsts budžeta maksājumu informācijas apstrādi, īss apraksts.

[1] Nodokļu informācijas sistēma (NIS)

NIS nodrošina šādu galveno VID funkciju atbalstu:

- nodokļu maksātāju (gan juridisku personu, gan fizisku personu), maksājamo nodokļu un nodokļu atvieglojumu reģistrācija un reģistrācijas datu aktualizēšana;
- dažādu pārskatu sagatavošana par nodokļu maksātājiem;
- VID administrējamo nodokļu, nodevu un iemaksu uzskaites kopīgo funkciju izpilde;
- katram nodokļu vai maksājumu veidam specifisko deklarāciju, nodokļu pārskatu vai citu pirmdokumentu apstrāde un saglabāšana;
- gada pārskatu informācijas apstrāde un analīze, kā arī gada pārskatu informācijas nodošana LR UR;
- VID izpildāmo kontroles pasākumu (audits, tematiskās pārbaudes, datu atbilstības pārbaudes u.c.) rezultātu uzskaitē un saglabāšana;
- nodokļu maksātājiem izsniedzamo izziņu sagatavošana un drukāšana;
- nenomaksāto nodokļu piedziņas atbalsts, ieskaitot piedziņas procesā izmantojamo dokumentu sagatavošanu un drukāšanu;
- speciālo atļauju (licenču) darbībai ar akcīzes precēm, atļauju un izziņu reģistrācija, izsniegšana un nosacījumu izpildes uzraudzība;
- akcīzes nodokļa nodrošinājumu reģistrācija un izmantošanas kontrole;
- akcīzes nodokļa marku aprites uzraudzība;
- akcīzes preču aprites riska kritēriju uzskaitē;
- nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu, un darījumu apliecinājošo dokumentu, kā arī skaidrā naudā veikto darījumu uzskaitē.

NIS komponentes attēlotas attēlā (skat. Attēls 1. NIS komponentes).

Attēls 1. NIS komponentes

Jāizceļ šādas NIS sastāvā ietilpstošās apakšsistēmas:

- Izziņu informācijas sistēma (IZIS)

NIS apakšsistēma IZIS ir paredzēta nodokļu maksātājiem izsniedzamo izziņu sagatavošanai un izdrukāšanai, uzkrājumu ienākumu izziņu datu apmaiņa ar ārvalstīm FISC153 formātā, no citām ES dalībvalstīm saņemto PVN atmaksas iesniegumu uzskaitē, atmaksas lēmumu sagatavošanas atbalstam un datu apmaiņai ar ES dalībvalstīm, nodokļu maksātāju (EDS klientu) informēšanai.

- Nodokļu informācijas sistēmas ES akcīzes preču aprītē iesaistīto personu reģistrācijas datu apmaiņas sistēma (SEED)

NIS apakšsistēma SEED nodrošina vienotu datorizētu akcīzes preču noliktavu, apstiprinātu noliktavu turētāju, reģistrētu nosūtītāju, reģistrētu saņēmēju un īslaicīgi reģistrētu saņēmēju reģistra, kā arī Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas biznesa klasifikatoru automatizētu uzturēšanu.

[2]Centrālā muitas informācijas sistēma (CMIS)

CMIS nodrošina Latvijas muitas darbībai nepieciešamās informācijas apkopošanu vienā datubāzē, saņemot muitas deklarāciju un TIR karnešu datus no EMDAS.

CMIS funkcionalitāte nodrošina centralizētu muitas maksājumu uzskaiti, muitas audita lietu pārvaldību un muitas audita procesa informācijas uzkrāšanu (t.sk. nodrošinot maksājumu uzskaites iekļaušanu), muitas noteikumu pārkāpumu uzskaiti, pēcmuitošanas pārbaūžu rezultātu uzskaiti un skaidras naudas deklarāciju uzskaiti, papildus tam nodrošinot nepieciešamās muitas informācijas datu apmaiņu ar citām valsts struktūrvienībām.

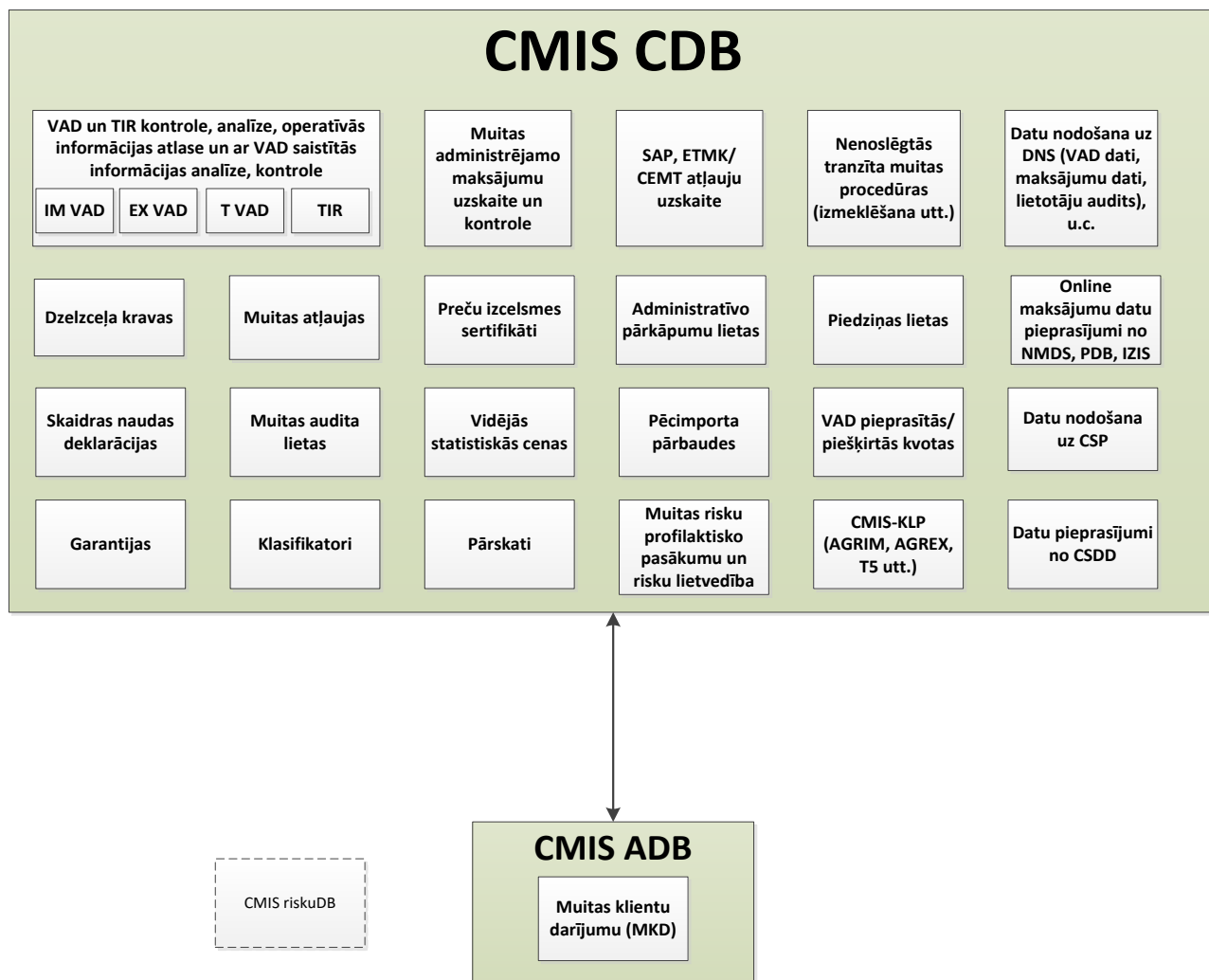
CMIS funkcionālais bloks Muitas administrējamo maksājumu uzskaitē un kontrole nodrošina:

- aprēķināto un iekasēto maksājumu datu apstrādi, maksājumu bilances noteikšanu katram muitas klientam;

- atbalstu maksājumu dokumentu noformēšanā;
- izsniegto muitas galvojumu uzskaiti un to izmantošanas kontroli;
- drošības naudas kā garantijas administrēšanu un pārkontēšanu valsts budžeta kontos;
- VID Deponēto naudas līdzekļu uzskaites konta izmantošanu nodokļu nomaksā, tā pilnu administrēšanu;
- muitas iestāžu administrēto maksājumu rēķinu izveidi un to nomaksas administrēšanu;
- lēmumu par papildus aprēķinātiem/samazinātiem muitas iestāžu administrētajiem maksājumiem reģistrēšanu;
- termiņpagarinājumu sagatavošanu un administrēšanu;
- muitas iestāžu administrēto maksājumu parādu un pārmaksu dzēšanu;
- Eiropas Kopienų Tradicionālo pašu resursu uzskaiti un pārskatu sagatavošanu;
- atbalstu muitas iestāžu administrēto maksājumu piedziņai;
- atbalstu pēcmuitošanas pārbaudēm.

CMIS funkcionālie bloki attēloti attēlā (skat. Attēls 2. CMIS funkcionālie bloki).

Attēls 2. CMIS funkcionālie bloki

[3]Datu noliktavas sistēma (DNS)

DNS ir veidota kā centralizēta sistēma, kurā tiek integrēta un aktualizēta informācija no galvenajām VID informācijas sistēmām. Tās mērķis ir nodrošināt gan VID darbiniekus, gan arī ieinteresēto valsts institūciju amatpersonas ar analītiskiem pārskatiem, sniegt atbalstu dažādu risku analīzes un kontroles uzdevumu veikšanā. DNS ir apkopota un uzglabāta vēsturiska informācija no dažādiem datu avotiem, t.sk. citu iestāžu datiem.

[4]Valsts amatpersonu deklarāciju informācijas sistēma (VADIS)

VADIS nodrošina:

- valsts amatpersonu sarakstu un to grozījumu apstrādi un uzskaiti;
- valsts amatpersonu deklarāciju datu apstrādi un uzskaiti;
- valsts amatpersonu deklarāciju iesniegšanas termiņu uzskaiti;
- valsts amatpersonām konstatēto pārkāpumu apstrādi, reģistrāciju un uzskaiti;
- atsevišķu VADIS klasifikatoru datu sinhronizēšanu ar atbilstošajiem NIS klasifikatoriem;
- dažādu pārskatu iegūšanu.

[5]VID Web Servisu sistēma (VID WS)

VID WS izmanto web servisu tehnoloģiju un nodrošina elektronisku informācijas apmaiņu starp VID un ārējo organizāciju informācijas sistēmām, kā arī starp VID iekšējām informācijas sistēmām.

[6] Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma (EMCS)

EMCS nodrošina elektronisku informācijas apmaiņu un kontroli starp ES dalībvalstu administrācijām un citām VID IS par akcīzes preču pārvietošanu, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu, lai nodrošinātu efektīvu akcīzes preču aprites uzraudzību un nodokļu administrēšanu ES robežās. EMCS lietotāji ir VID darbinieki, kuriem atkarībā no piešķirtajām tiesībām EMCS sistēmā ir iespējams kontrolēt kravu pārvadājumu datu apstrādi, izmainīt kravu pārvadājumu datus un iegūt pārskatus, kā arī administratīvās sadarbības ietvaros nodrošināt informācijas apmaiņu ar ES dalībvalstīm par veiktajiem un plānotajiem kravu pārvadājumiem.

[7]Elektroniskā deklarēšanas sistēma (EDS)

EDS nodrošina fiziskām un juridiskām personām pārskatu un deklarāciju iesniegšanu elektroniskā formātā VID. Kopš 2014.gada 1.jūnija, kad EDS sistēma sāka izmantot www.latvija.lv autentifikācijas mehānismu, EDS lietotājiem ir iespējas autentificēties izmantojot internetbankas autentifikācijas līdzekļus. Esošās lietotāju autentifikācijas iespējas nepieciešams attīstīt, nodrošinot iespēju autentificēties nerezidentiem, kā arī izveidojot juridisko personu autentifikāciju.

[8]Fizisko personu riska analīzes sistēma (FPRAS)

FPRAS nodrošina fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles atbalstu, ļaujot atklāt fiziskās personas ar augstu nodokļu nenomaksāšanas risku preventīvo un nodokļu kontroles pasākumu īstenošanai. FPRAS mērķis ir pēc vienotas fizisko personu riska analīzes metodikas, izmantojot DNS un citu iestāžu un organizāciju datu bāzēs uzkrāto informāciju, noteikt tās fiziskās personas, attiecībā uz kurām pastāv visaugstākais risks, ka nodokļi nav nomaksāti pilnā apjomā.

[9]Audita atbalsta informācijas sistēma (ASIS)

ASIS paredzēta nodokļu audita datorizētai veikšanai, nodrošinot nodokļu audita procesa dokumentu un darbību sistematizāciju, vienotu auditēšanas principu ievērošanu, informācijas apkopošanu un

datu elektronisku saglabāšanu. Sistēma dod iespēju pārraudzīt audita veikšanas gaitu, nodrošinot iekšējo kontroli. ASIS informāciju izmanto arī VID apstrīdēšanas un pārsūdzības procesā.

[9] Datorizētā nodokļu maksātāju riska novērtēšanas sistēma (ESKORT)

ESKORT tiek izmantota juridisko personu riska analīzes veikšanai un informācijas iegūšanai par šo personu nodokļu nemaksāšanas riskiem, to izvērtēšanai un atlasei nodokļu kontroles pasākumu plānu sastādīšanai. ESKORT informāciju izmanto VID darbinieki.

PJ7: De minimis atbalsta uzskaites sistēmas izstrāde būtiski samazinās administratīvo slogu, kas uzlikts atbalsta saņēmējam un atbalsta sniedzējam.

Latvijā izveidotā un spēkā esošā de minimis atbalsta uzskaites un piešķiršanas sistēma (deklarāciju sistēma) atbilst ES regulējumam. Piesakoties komercdarbības atbalsta saņemšanai, kas saderīgs ar ES iekšējo tirgu atbilstoši de minimis regulējumam, atbalsta sniedzējs un saņēmējs ievēro uzskaites formas, kas ietvertas MK noteikumos. Izveidotā deklarāciju sistēma paredz, ka atbalsta saņēmējs (pretendents) nes atbildību par veidlapās norādītās informācijas pareizību, un atbalsta pretendentu sniegtā informācija, aizpildot saņemtā de minimis atbalsta veidlapas, ir vienīgais informācijas avots, uz kā pamata atbalsta sniedzējs pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu. Atbalstu sniedzošās organizācijas (piemēram, LIAA, LAD, NVA, Biznesa inkubatori, klasteri, pašvaldības un citi) uztur savus individuālus reģistrus par to kompetencē esošo programmu ietvaros piešķirto de minimis atbalstu. Šobrīd Latvijā nepastāv vienotas informācijas sistēmas, kas uzglabātu informāciju par de minimis atbalsta saņēmējiem piešķirto de minimis atbalstu, līdz ar to nedz atbalsta saņēmējam nav iespējams operatīvi pārliecināties par iepriekš saņemto de minimis atbalstu, nedz arī atbalsta sniedzējam ir pieejama informācija par summu, kuru atbalsta pretendents vēl ir tiesīgs saņemt, nepārsniedzot Komisijas regulās noteiktos robežlielumus.

J11: Šobrīd Latvijā nepastāv vienotas informācijas sistēmas, kas uzglabātu informāciju par de minimis atbalsta saņēmējiem piešķirto de minimis atbalstu, kas rada risku par EK regulās noteikto de minimis atbalsta robežlielumu pārkāpumu.

Atbilstoši neatkarīgu ekspertu veiktā izvērtējuma secinājumiem vairāku atbalsta sniedzēju individuālie brīvprātīgi veidoti reģistri ir izolēti viens no otra (respektīvi, informācija netiek sinhronizēta) un pastāv riski, ka, paļaujoties uz atbalsta pretendentu sniegto informāciju, uzņēmumiem piešķirtais de minimis atbalsts varētu pārsniegt EK regulās noteiktos robežlielumus. Šādi riski ir augstāki gadījumos, kur atbalsta instrumentu ietvaros de minimis atbalsts tiek piešķirts salīdzinoši lielos apmēros, piemēram, sākot no 50 000 EUR. Vienlaikus, piemēram, balstoties uz informāciju vienā un tajā pašā laikā iesniegtai deklarācijai dažādiem atbalsta sniedzējiem, nesaistīti atbalsta sniedzēji līdzīgā laika periodā var pieņemt likumīgus lēmumus, kuru rezultātā de minimis atbalsta sliekšņi viena vienota uzņēmuma līmenī var faktiski tikt pārsniegti. Šobrīd nepastāv instrumenti, kas ļautu izvairīties no šādiem pārkāpumiem, savukārt, veiktie auditi paredz informācijas analīzi par noteiktām programmām, vai noteiktām atbalstu sniedzošām institūcijām ar retroaktīvu korekciju, ja tas nepieciešams.

Ir būtiski samazināt administratīvo slogu gan atbalsta pretendentiem, gan atbalsta sniedzējiem. Elektroniskas de minimis atbalsta uzskaites sistēmas izveide vienlaikus radīs iespēju jebkuram interesentam iegūt informāciju par ikviena uzņēmuma, tai skaitā, konkurentu, saņemto de minimis atbalsta apmēru un finanšu avotiem.

2.3. VID darbības ietekme uz valsts interešu īstenošanu

Nemot vērā, ka VID administrēto nodokļu ieņēmumi veido lielāko valsts budžeta ieņēmumu daļu, nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija sniegs būtisku ieguldījumu kopējā valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesa uzlabošanā un veicinās valsts interešu īstenošanu. Vērtējot īstenojamā Projekta iespējamo ietekmi valsts mērogā, identificētas šādas galvenās ietekmes jomas:

■ Uzņēmējdarbības vides uzlabošana

VID kā nozīmīgākajam publisko pakalpojumu sniedzējam juridiskām personām ir būtiska loma uzņēmējdarbības vides sakārtošanā. VID sniegto pakalpojumu kvalitāte lielā mērā ietekmē to, cik vienkārši vai sarežģīti Latvijā iespējams īstenot uzņēmējdarbību. Šo ietekmi acīmredzami atspoguļo Pasaules Bankas Doing Business indekss, kur VID darbības rezultāts atspoguļojas šādos trīs no desmit Doing Business indeksa rādītājiem:

- „Uzņēmējdarbības uzsākšana”, ko ietekmē ar uzņēmējdarbības uzsākšanu saistīto procedūru skaits, laiks un izmaksas, kas nepieciešamas procedūru īstenošanai, kā arī apmaksātā pamatkapitāla summa;
- „Nodokļu nomaksa”, ko ietekmē veicamo maksājumu skaits, laiks, kas nepieciešams valsts budžeta maksājumu uzskaites un norēķinu veikšanai ar valsti, un kopējais nodokļu slogs;
- „Ārējās tirdzniecības īstenošana”, ko ietekmē dokumentu skaits, laiks un izmaksas, kas nepieciešamas ārējās tirdzniecības īstenošanai.

Kā minēts 2.2.2 sadaļā, VID esošo procesu un IKT arhitektūras uzlabojumi tieši ietekmēs VID pakalpojumu sniegšanas operativitāti un kvalitāti, kas pozitīvi ietekmēs Latvijas kopējo Doing Business reitingu.

■ Finanšu pārskatu ticamība un salīdzināmība ES dalībvalstu starpā

Naudas plūsmas principa izmantošana publiskajā finanšu uzskaitē ierobežo valsts iespējas atspoguļot tās faktiskos aktīvus, saistības, ieņēmumus un izdevumus valsts finanšu pārskatu sagatavošanas brīdī atbilstoši pasaules labākai praksei, kā rezultātā ir ierobežotas iespējas iegūt ticamu informāciju par valsts finansiālo un ekonomisko situāciju. Valsts budžetā kalendārā gada laikā tiek ieskaitīti:

- taksācijas perioda maksājumi;
- kavētie iepriekšējo periodu maksājumi;
- avansa maksājumi par nākamajiem periodiem.

Tā kā esošā uzskaites sistēma ir izveidota pēc naudas plūsmas principa, tā neļauj pārskatāmi identificēt konkrētu kalendāro gadu, uz kuru attiecas samaksātās valsts budžeta maksājumu summas, kā arī apgrūtina situācijas skaidrošanu nodokļu maksātājam par viņa nodokļu nomaksas stāvokli norēķinos ar budžetu. Finanšu pārskati, ko VID sagatavo par valsts budžeta ieņēmumu daļas izpildi, atspoguļo informāciju par taksācijas periodā faktiski iekasētajām summām. Pamatojoties uz iepriekš minēto, valsts budžeta izpildes pārskati nesatur pilnīgu informāciju par faktiskajiem konkrētā perioda valsts ieņēmumiem, jo pārskatu sagatavošanas brīdī ieņēmumos netiek pilnībā atspoguļoti visi ieņēmumi, kas faktiski valstij ir radušies par noteikto taksācijas periodu, ja vēl nav saņemts maksājums valsts budžeta ieņēmumu kontos. Uzkrājuma principa ieviešana nodokļu uzskaitē būtiski uzlabos valsts finanšu pārskatu ticamību.

■ Ēnu ekonomikas apkarošana un krāpniecības riska mazināšana

VID funkciju, kas saistītas ar valsts budžeta maksājumu kontroli un piedziņu, īstenošanas efektivitātei ir liela loma ēnu ekonomikas apkarošanā un krāpniecības riska mazināšanā. Ir būtiski, lai šo funkciju īstenošanas rezultātā tiktu nodrošināta pēc iespējas lielāka nesamaksāto valsts budžeta maksājumu atgūšana.

Kā minēts 2.2.2 sadaļā, paredzams, ka Projekta ietvaros plānotie VID esošās IKT arhitektūras uzlabojumi paaugstinās VID izpildāmo procesu kvalitāti un efektivitāti. Datu ieguves, apkopošanas un analīzes procesa uzlabojumi saīsinās piedziņas funkciju izpildes laiku, un ļaus VID koncentrēties uz savlaicīgu nodokļu nenomaksāšanas gadījumu kvalitatīvu izmeklēšanu. Bez tam, tiks nodrošināta vienota VID izpildāmo kontroles pasākumu rezultātā papildus aprēķināto summu un soda naudu uzskaitē un nomaksas kontrole.

2.4. Esošās situācijas kopsavilkums

Ņemot vērā iepriekš minēto, ir šādi galvenie ar esošo VID IKT atbalstu saistīti jautājumi:⁹

- Galveno informācijas sistēmu (NIS un CMIS), kas VID tiek izmantotas VID administrēto valsts budžeta maksājumu informācijas apstrādei, izstrāde tika uzsākta 1996.gadā, izmantojot tā laika **tehnoloģiskos risinājumus, kas šobrīd ir morāli novecojuši** un nespēj nodrošināt VID nepieciešamo funkcionalitātes, pieejamības, veiktspējas un drošības prasību īstenošanu optimālā veidā.
- Kopš NIS un CMIS izveidošanas ir ievērojami pieaudzis un ar katru gadu pieaug apstrādājamās informācijas apjoms, kuram ir **liela ietekme uz sistēmu veiktspēju**. Esošajā situācijā veiktspējas problēmas VID risina, galvenokārt palielinot tehnisko resursu jaudas. Efektīvam un kompleksam risinājumam, kas ļautu optimizēt un mazināt sistēmā notiekošo procesu savstarpējo ietekmi, nepieciešamas izmaiņas IS arhitektūrā, veidojot IS modulāru, mērogojamu, paplašināmu un caurskatāmu.
- Izmantojot novecojušas tehnoloģijas **pieaug drošības risku iestāšanās varbūtība**, tiek ierobežota mūsdienu riskiem (terorisms, kibernetizācija, datu falsificēšana u.c.) atbilstoša informācijas aprites drošības līmeņa nodrošināšana, neieviešot papildu kontroles mehānismus. Tehnoloģisku ierobežojumu dēļ esošos VID tehnoloģiskos risinājumus ir sarežģīti apvienot ar augstu sistēmas veiktspēju.
- VID esošā IKT arhitektūra apgrūtina VID iespējas nodrošināt ES un Latvijas tiesību aktu mainīgo prasību izpildi, jo ir fiziski un morāli novecojusi, un **papildu pielāgojumi vēl vairāk sarežģī** ar IKT arhitektūras uzturēšanu un VID pamatdarbības īstenošanu saistītos procesus un palielina izmaksas.
- **Valsts budžeta maksājumu uzskaitē VID tiek izmantotas divas paralēlas IS – NIS un CMIS**, kas palielina ar informācijas iegūšanu un apstrādi saistīto darba apjomu VID darbiniekiem, kā arī paildzina VID procesu norisi un ietekmē VID sniegto pakalpojumu kvalitāti – pakalpojuma saņemšanas laiku un pakalpojuma caurskatāmību.
- Esošā NIS **nodrošina valsts budžeta maksājumu uzskaiti pēc naudas plūsmas principa**, kas nozīmē, ka tiek uzskaitītas nodokļu maksātāja saistības norēķinos ar

⁹ Šajā projekta aprakstā apskatītas galvenokārt ar valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesa IT atbalstu saistītās problēmas. Maksājumi, kas attiecas uz muitas procedūrām, kā arī to uzskaitē izmantotais IT atbalsts skats tiktāl, cik tas attiecas uz visu VID administrēto valsts budžeta maksājumu vienotas uzskaites nepieciešamību. Detalizēts esošās situācijas izklāsts attiecībā uz muitas procedūru atbalstam izmantoto IT atbalstu sniegts projekta „E-muita” aprakstā.

budžetu par katru maksājuma veidu, kas attiecīgi tiek samazinātas brīdī, kad NIS ir saņemta informācija par veikto maksājumu. Esošais NIS risinājums nav piemērots nodokļu uzskaiti pēc uzkrājuma principa bez būtisku izmaiņu veikšanas.

- Esošais EDS autentifikācijas risinājums **nenodrošina iespēju autentificēties Latvijas nerezidentiem** (izņemot reģistrāciju PVN īpašajā režīmā (M1SS)) **un ārvalstu juridiskajām personām**, kā arī neatbalsta risinājumu, kas paredz informācijas par juridiskām personām sniegtajiem publiskajiem pakalpojumiem pieejamību vienuviet.
- Esošā tehnoloģiskā platforma **nenodrošina iekļaušanos vienotajā valsts IKT arhitektūrā** bez papildu pielāgojumiem.

Lai arī esošā de minimis atbalsta uzskaites sistēma, balstoties uz deklarāciju formām, atbilst ES līmeņa regulējumam, tā nenodrošina de minimis atbalsta saņēmējiem piešķirto de minimis atbalstu uzskaiti un pārvaldību. Praksē pastāv risks, ka Komisijas regulās noteiktie de minimis atbalsta sliekšņi varētu tikt pārsniegti.

2.5. Projekta ietvaros pilnveidojamo jomu kopsavilkums

Šajā sadaļā atspoguļots kopsavilkums par Projekta ietvaros pilnveidojamajām jomām, lai uzlabotu VID un FM sniegto pakalpojumu kvalitāti:

- J1: Valsts budžeta maksājumu uzskaitē VID IS nenodrošina uzskaiti pēc uzkrājuma principa.
- J2: Esošās IS nenodrošina iespēju saglabāt nodokļu nomaksas stāvokļa korekciju vēsturi.
- J3: VID administrēto valsts budžeta maksājumu administrēšana nenotiek vienotā sistēmā.
- J4: NIS sistēmā operatīvi nav iegūstams nodokļu nomaksas stāvoklis par visiem nodokļu maksātājiem visos maksājumu veidos.
- J5: Nav realizēti datu apmaiņas procesi ar Veselības ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas IS, kas palielina nodokļu maksātājiem un VID administratīvo slogu.
- J6: Nav realizēti optimālākie risinājumi informācijas un datu apmaiņai starp publiskās pārvaldes institūcijām (gan VID, gan pārējo institūciju pusē).
- J7: VID esošais EDS risinājums nenodrošina juridiskām personām un ārvalstniekiem (izņemot reģistrāciju PVN īpašajā režīmā (M1SS)) iespēju autentificēties, lai saņemtu VID e-pakalpojumus.
- J8: VID nav izveidots nodokļu maksātāju ilgstoši glabājamo elektronisko datu un dokumentu arhivēšanas risinājums.
- J9: NIS un CMIS esošais tehnoloģiskais risinājums ir novecojis un nenodrošina VID procesiem nepieciešamā IT atbalsta īstenošanu.
- J10: Atbalsts nodokļu administrēšanai divās paralēlās sistēmās kavē mūsdienīgu risinājumu ieviešanu VID klientu apkalpošanā. Maksājumu uzskaitē divās paralēlās sistēmās palielina IT uzturēšanas izmaksas, jo daļa no funkcionalitātes jāuztur dubultā.
- J11: Šobrīd Latvijā nepastāv vienota informācijas sistēma, kas uzglabātu informāciju par de minimis atbalsta saņēmējiem piešķirto de minimis atbalstu, kas rada risku par EK regulās noteikto de minimis atbalsta robežlielumu pārkāpumu.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un ņemot vērā valsts un EK iniciatīvas, Projekta ietvaros ir nepieciešams rast risinājumus, kas vienlaikus nodrošinās VID, Programmas un vienotās valsts IKT arhitektūras attīstības projekta mērķu sasniegšanu.

Projekta realizācija tiks balstīta uz šādiem publiskās pārvaldes informācijas sistēmu konceptuālajā¹⁰ arhitektūrā noteiktajiem principiem:

- P1: Publiskās pārvaldes modernizācija, to elektronizējot.
- P2: Efektīva sadarbība elektronizētā publiskajā pārvaldē kā vienotā organizācijā.
- P6: Autorizācija, pilnvarojumi publiskajos pakalpojumos un proaktīvie pakalpojumi.
- P7: Publisko pārvaldi pilnveidojoši IKT attīstības projekti.
- P8: IKT atbalsts kā koplietošanas pakalpojumu kopums.
- P10: IKT pakalpojumu un komponentu standartizēšana un iepirkumi.
- P11: Specializācija IKT kompetenču optimālai izmantošanai un attīstībai.
- P13: Virzība uz augstākas pievienotās vērtības atbalsta pakalpojumiem.
- P14: Informācijas resursu pārvaldība.
- P15: Piekļuve informācijai, tās atkalizmantošana un atvērtie dati.
- P16: Semantiskā un tehniskā savietojamība.
- P17: Valsts vienotais datu modelis.
- P18: Trīs datu piekļuves risinājumi vienotajā datu telpā.
- P20: Risinājumu koplietošana servisu (pakalpojumu) līmenī.
- P21: Lietotāju iesaiste un lietojamības testēšana.
- P22: Droša izstrāde.
- P23: Mobilajām ierīcēm draudzīgu protokolu un risinājumu atbalsts.
- P24: Valsts informācijas sistēmas tipveida (references) arhitektūra.
- P25: Pakalpojumu, portālu, sadarbības un infrastruktūras servisu nodrošinājums centralizētu platformu veidā.
- P28: Sadarbības platforma.
- P30: Maksājumu apstrādes risinājums.
- P32: Elektroniskā identifikācija e-pakalpojumiem.
- P33: Pārrobežu elektroniskā identifikācija.

---

¹⁰ Informatīvais ziņojums par publiskās pārvaldes informācijas sistēmu konceptuālo arhitektūru (18.12.2014)

3. Mērķi

VID Projekta mērķi noteikti tā, lai tie veicinātu ne tikai Programmas mērķu sasniegšanu, bet arī VARAM izvirzīto mērķu īstenošanu attiecībā uz publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi. Pamatojoties uz iepriekš minēto, var teikt, ka VID Projekta mērķis izriet no Publisko pakalpojumu sistēmas pilnveides mērķa:

„Publisko pakalpojumu sistēmas pilnveides mērķis ir nodrošināt iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu pakalpojumu izveidi un sniegšanu, lai samazinātu administratīvo slogu, uzlabotu pakalpojumu pieejamību, veicinātu valsts pārvaldes efektivitāti un caurskatāmību, ieviešot sistemātisku pieeju vienotas un koordinētas publisko pakalpojumu attīstības politikas un regulējuma izstrādē, nodrošinot pilnveides procesu koordināciju un vadību, tai skaitā veicinot institucionālo sadarbību un nodrošinot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju iespēju visaptverošu un koordinētu pielietojumu valsts pārvaldes procesu pilnveidē un pakalpojumu sniegšanā.”

Projekta mērķis ir izveidot efektīvu, mūsdienīgu, uz modernām tehnoloģijām balstītu risinājumu, kas:

- samazinātu administratīvo slogu nodokļu maksātājiem;
- veicinātu valsts pārvaldes efektivitāti;
- uzlabotu pakalpojumu pieejamību.

M1: Administratīvā sloga samazināšana nodokļu maksātājiem

Projekta īstenošanas rezultātā tiks nodrošināta administratīvā sloga samazināšana nodokļu maksātājiem:

- vienkāršota VID sniegto pakalpojumu pieprasīšana un saņemšana;
- samazināts pakalpojumu saņemšanai patērētais laiks;
- novērsta nepieciešamība atkārtoti sniegt datus dažādās institūcijās.

leguvumi - pienākumu izpilde pret valsti tiks padarīta iespējami ātrāka, vienkāršāka un vieglāka, veicināta nodokļu maksātāju apmierinātība ar VID sniegtajiem pakalpojumiem, samazināts nodokļu maksātāju resursu patēriņš pakalpojumu saņemšanai.

Mērķa sasniegšanas rādītāji:

#	Rādītājs	2015	2020	2021	2022	2023
1.1.	<i>Doing Business</i> indeksa rādītāju „Nodokļu maksāšana” ietekmējošie aspekti, t.sk.:					
1.1.1.	Nodokļu maksāšanai nepieciešamais laiks (stundas gadā)	193	130	130	120	100
1.2.	Nodokļu maksātāju apmierinātība ar VID sniegtajiem pakalpojumiem (%)	84	91	92	93	94
1.3.	Vidējais maksājumu dokumentu skaita samazinājums vienai juridiskai personai (%) attiecībā pret 2015.gada rādītājiem	100	-15	-25	-30	-40
1.4.	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksas novērtēšanas vidējais laiks dienās	85	65	60	55	55

#	Rādītājs	2015	2020	2021	2022	2023
1.5.	Atbalsta saņēmēja veltītais laiks de minimis deklarācijas sagatavošanai, minūtēs ¹¹	135	85	85	85	85

M2: Valsts pārvaldes efektivitātes veicināšana

Projekta īstenošanas rezultātā tiks uzlabota valsts pārvaldes darbības efektivitāte:

- uzlabota valsts pārvaldes iestāžu savstarpējā sadarbība un informācijas apmaiņa, t.sk. laika ietaupījums savstarpējai informācijas apmaiņai;
- ietaupītas administratīvās izmaksas, optimizējot dažādu resursu izmantošanu (centralizētu IT risinājumu izmantošana, procesu centralizēšana), tādējādi nodrošinot attiecīgo valsts pārvaldes mērķu sasniegšanu ar lietderīgāku resursu izlietojumu un produktivitātes paaugstināšanos ilgtermiņā.

Ieguvumi – samazinātas pakalpojumu sniegšanas izmaksas, izmantots centralizēts informācijas un komunikācijas tehnoloģiju potenciāls publisko pakalpojumu sniegšanā.

Mērķa sasniegšanas rādītāji:

#	Rādītājs	2015	2020	2021	2022	2023
2.1.	Viena iekasētā EUR izmaksas (EUR) ¹²	0,0160	0,0140	0,0140	0,0140	0,0130
2.3.	Lēmumu pieņemšanai būtiskās informācijas starp VID un valsts pārvaldes iestādēm vidējā aprites laika samazinājums attiecībā pret 2015.gada rādītājiem (%) ¹³	100	-5	-10	-15	-20
2.3.	Atbalsta sniedzēja veltītais laiks de minimis deklarācijas sagatavošanai, minūtēs ¹⁴	225	115	115	115	115

M3: Pakalpojumu pieejamības uzlabošana

Projekta īstenošanas rezultātā tiks veicināta VID e-pakalpojumu pieejamība nodokļu maksātājiem:

- augstā līmenī nodrošināta VID pakalpojumu pieejamība, attīstības tendencēm atbilstošā elektroniskā vidē;
- palielināta VID sniegto pakalpojumu izmantošana elektroniskajā vidē.

Ieguvumi – klienti pakalpojumu pieprasīšanā priekšroku dod pakalpojumu saņemšanā elektroniskā vidē, jo publisko pakalpojumu pieejamība elektroniskajā vidē klientiem ir plašāk pieejama un ērtāka, veicināta nodokļu maksātāju apmierinātība ar VID sniegto pakalpojumu pieejamību

Mērķa sasniegšanas rādītāji:

¹¹ Informācija par 2015.gadu balstīta uz neatkarīgu ekspertu izvērtējuma ietvaros veiktajiem aprēķiniem. Turpmākajiem gadiem izteikta prognoze pēc elektroniskas informācijas sistēmas darbības uzsākšanas un pēc pārejas posma (3 gadi no elektroniskās sistēmas pilnvērtīga darba sākuma), atbilstoši ekspertu aplēsēm

¹² Rādītāja prognozes noteikšanā netiek ņemta vērā makroekonomiskā prognoze.

¹³ Plānots, ka 2015.gadā vidējais aprites laiks starp VID un valsts pārvaldes iestādēm ir 2 dienas.

¹⁴ Informācija par 2015.gadu balstīta uz neatkarīgu ekspertu izvērtējuma ietvaros veiktajiem aprēķiniem. Turpmākajiem gadiem izteikta prognoze pēc elektroniskas informācijas sistēmas darbības uzsākšanas un pēc pārejas posma (3 gadi no elektroniskās sistēmas pilnvērtīga darba sākuma), atbilstoši ekspertu aplēsēm

#	Rādītājs	2015	2020	2021	2022	2023
3.1	Deklarāciju skaits, kurās tiek radīta iespēja automātiski aizpildīt informāciju	10	15	19	21	24
3.2	Vidējā VID pašapkalpošanās portāla un www.latvija.lv lietotāju pieslēgumu skaita pieaugums dienā (%) attiecībā pret 2015.gadu	10015	3	5	7	9

---

¹⁵ 2014. gadā – 26 765 lietotāju pieslēgumi dienā

4. Risinājuma apraksts

Lai pilnveidotu 2.2.2. sadaļā minētās jomas un sasniegtu nodefinētos mērķus, Projekta ietvaros plānots:

- veikt valsts budžeta maksājumu VID administrēšanas procesu izmaiņas;
- pārstrādāt esošo VID IKT risinājumu atbilstoši VID procesu izmaiņām un valsts IKT konceptuālās arhitektūras principiem, t.sk. izveidot jaunas paaudzes nodokļu informācijas sistēmu, veikt nepieciešamās izmaiņas saistītajās VID IS (DNS, VADIS, VID WS, EMCS, EDS, FPRAS, ASIS, ESKORT), modernizēt datu apmaiņas risinājumus, ieviest elektronisko datu arhivēšanas risinājumu;
- identificēt un rosināt valsts budžeta maksājumu administrēšanu regulējošo normatīvo aktu izmaiņas, kas saistītas ar plānoto procesu un VID IKT arhitektūras izmaiņu ieviešanu;
- nodrošināt NIS, VADIS un CMIS datubāzēs uzkrāto datu migrāciju uz jauno IKT risinājumu;
- mainīt de minimis atbalsta uzskaites sistēmu, izstrādājot informācijas sistēmu un pārejot no deklarāciju sistēmas uz centralizētu elektronisku uzskaites sistēmu;
- veikt lietotāju apmācību.

Plānoto izmaiņu apraksts atspoguļots nākamajās Apraksta sadaļās, kur ir aprakstīti risinājumi, kas nodrošinās šādu priekšnoteikumu izpildi:

- VID administrēto valsts budžeta maksājumu uzskaitē vienotā sistēmā, izveidojot Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmu;
- uzkrājuma principa ieviešana VID administrēto nodokļu, nodevu un citu maksājumu valsts budžetā uzskaitē;
- VID administrēto valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesu vadības IT atbalsta nodrošināšana;
- ātra un ērta (bez būtiska manuāla darba ieguldījuma), uz jaunākajām tehnoloģijām bāzēta informācijas un datu apmaiņas nodrošināšana starp VID un pārējām publiskās pārvaldes institūcijām;
- VID e-pakalpojumu pieejamības nodrošināšana nodokļu maksātājiem (t.sk. nerezidentiem);
- administratīvā sloga samazināšana veicot valsts budžeta maksājumus;
- administratīvā sloga samazinājums de minimis atbalsta saņēmējiem un sniedzējiem, izstrādājot un ieviešot centralizētu de minimis atbalsta uzskaites informācijas sistēmu;
- valsts budžeta maksājumu administrēšanas VID IS veikspējas uzlabošana;
- VID IKT risinājumu atbilstība publiskās pārvaldes informācijas sistēmu konceptuālajai arhitektūrai.

Projekta realizācijas rezultātā VID neplāno uzturēšanas izmaksu samazinājumu. VADIS un CMIS sistēmu, kuru funkcionalitāte tiks izstrādāta sistēmā MAIS, izslēgšanu VID izvērtēs atbilstoši normatīvo aktu prasībām un pamatojoties uz datu migrācijas un arhivēšanas plāniem un prasībām. Ņemot vērā, ka viena projekta izmaksas un ilgums ir ierobežots un projekts ir sadalīts četros apakšprojektos, īstermiņā VID uzturēšanas izmaksas pieaugs.

De minimis atbalsta uzskaites sistēmas izstrāde paaugstinās Finanšu ministrijas IS uzturēšanas izmaksas, taču tai būs ieguldījums risku, kas saistīti ar Komisijas regulās noteikto atbalsta

robežlielumu pārsniegšanu, novēršanā, nodrošinās de minimis atbalsta sniegšanas procesa pārvaldību, tiks ietaupīti administratīvie resursi atbalsta sniedzēju pusē, kā arī panākts administratīvā sloga samazinājums atbalsta pieprasītājiem..

4.1. Publiskās pārvaldes process

4.1.1. Biznesa procesu izmaiņas

Paredzams, ka plānoto risinājumu realizācija skars šādus publisko resursu administrēšanas procesus:

- Nodokļu maksātāju un ar nodokļiem apliekamo objektu deklarēšana, uzskaitē un kontrole – paredzams, ka kontekstā ar e-pakalpojumu attīstību tiks palielināta šī procesa elektronizācija.
- Nodokļu maksātāju deklarāciju/pārskatu pieņemšana un kvalitātes un datu ticamības novērtēšana – paredzams, ka, palielinot sniedzamajās deklarācijās/pārskatos automatizētās datu, kas ir VID rīcībā, pielaišanas iespējas, tiks atvieglota nodokļu deklarāciju izvērtēšanas un akceptēšanas procesa īstenošana, kas lielā mērā saistīts ar datu apstrādes un uzskaites automatizāciju.
- Valsts budžeta maksājumu iekasēšana – paredzams, ka šo procesu skars būtiskas izmaiņas, kas saistītas ar:
  - maksājumu dokumentu akceptēšanas procesa uzlabojumiem, neatpazītu vai nepareizajā kontā iemaksātu maksājumu apstrādi, paredzot, ka tiks īstenota nodokļu iemaksu veikšanas procesa vienkāršošana, iemaksu kontu skaita samazināšana un maksājumu dokumentu akceptēšanas automatizācija;
  - uzskaiti pēc uzkrājuma principa, paredzot, ka tā ieviešana būtiski atvieglos nodokļu maksātāju faktiskā nodokļu nomaksas stāvokļa aktualizēšanu un atspoguļošanu, vienlaikus nodrošinot informācijas par nodokļu un citu valsts budžeta maksājumu naudas plūsmu sniegšanu;
  - pārmaksāto nodokļu, t.sk. kļūdaini ieskaitīto, atmaksas pamatotības izvērtēšanas vai novirzīšanas citu nodokļu maksājumu parādu segšanai procesa uzlabojumiem;
  - VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu analīzes un prognozēšanas iespēju uzlabojumiem, kas, galvenokārt, saistīts ar uzskaites principa izmaiņām, ļaujot iegūt precīzu informāciju par esošajiem valsts budžeta maksājumu aktīviem, saistībām u.c.
- Valsts budžeta maksājumu, kas attiecas uz muitas procedūrām, administrēšana – paredzot, ka muitas maksājumi tiks uzskaitīti vienotā sistēmā ar pārējiem VID administrētajiem valsts budžeta maksājumiem.
- Normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā vispārējo muitas galvojumu reģistrācija, uzskaitē un galvojuma apmēra izmantošanas kontrole muitas un citu nodokļu parāda segšanai – paredzot, ka vispārējie muitas galvojumi tiks uzskaitīti vienotā sistēmā ar pārējiem VID administrētajiem valsts budžeta maksājumiem.
- Valsts budžetā saņemto maksājumu kontrole un ar to saistītās darbības līdz piedziņas darbību uzsākšanai – Paredzams, ka uzkrājuma principa ieviešanas rezultātā noilgušo nodokļu pārmaksu novirzīšanas kārtība tiks pārskatīta un kļūs nodokļu maksātājam labvēlīgāka.

- VID administrēto valsts budžeta maksājumu aprēķināšanas un maksāšanas pareizības kontroles nodrošināšana – paredzams, ka informācija par veiktajiem nodokļu kontroles pasākumiem tiks uzskaitīta vienā sistēmā.
- De minimis atbalsta piešķiršana - Atbalsta programmu un individuālu projektu gadījumos, kur atbalstu no publiskajiem līdzekļiem¹⁶ sniedz atbilstoši de minimis valsts atbalsta regulējumam, paredzams, ka atbalsta uzskaitē tiks izmantota centrāla elektroniska de minimis atbalsta uzskaites sistēma, tādējādi samazinot administratīvo slogu atbalsta sniedzēja un saņēmēja pusē.
- Informācijas apmaiņas nodrošināšana saskaņā ar Saeimas apstiprinātiem starptautiskajiem līgumiem un ES normatīvajiem aktiem atbilstoši kompetencei – paredzams, ka uzlabojot datu un informācijas apmaiņu, tiks būtiski samazināts esošais administratīvais slogs, kas saistīts ar datu pieprasījumu apstrādi.
- Terminā nenomaksāto VID administrēto valsts budžeta maksājumu piedziņa – operatīva informācijas pieejamība par nodokļu nomaksas aktuālo stāvokli atvieglos nodokļu nomaksas termiņu ievērošanas kontroli, kā arī nokavēto maksājumu apmēra un struktūras analīzi.

Ņemot vērā, ka VID ir lielākā valsts budžeta ieņēmumus administrējošā institūcija, plānotā nodokļu uzskaites principa maiņa un pārējās ar valsts budžeta maksājumu administrēšanu saistītās procesu izmaiņas ietekmēs kopējo valsts un pašvaldību budžeta maksājumu administrēšanas procesu un tā īstenošanā iesaistītās institūcijas, kā, piemēram:

- VK – nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto maksājumu informācijas apmaiņa, vienotā nodokļu konta ieviešana;
- Pašvaldības – azartspēļu un izložu nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa uzskaitē, vienotā nodokļu konta ieviešana;
- Citi nodokļu administrētāji – nodokļu uzskaitē;
- Nodevu un citu valsts noteikto maksājumu iekasētāji – maksājumu uzskaitē.

Lai sasniegtu izvirzītos Projekta mērķus, nepieciešams veikt izmaiņas un papildinājumus VID IKT arhitektūrā un nodrošināt papildu datu apmaiņas interfeisus sadarbībai ar EK un citu ES dalībvalstu informācijas sistēmām. Izvirzīto mērķu sasniegšanai, pamatojoties uz kaimiņvalstu Lietuvas un Igaunijas pieredzi, kā arī ņemot vērā esošo VID procesu un informācijas sistēmu raksturojumu, par efektīvāko risinājumu VID izvirzīto uzdevumu īstenošanā uzskatāma vienotas maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas (MAIS) izveide.

Savukārt, informācijas sistēmas izstrāde de minimis atbalsta uzskaitē paredz elektroniska vienota centrālā reģistra sistēmas izstrādi, kas nozīmē, ka, ja vienreiz dati (piemēram, uzņēmuma reģistrācijas numurs, vai indivīda personas kods) ir ievadīti sistēmā, tad tie atkārtoti vairs nav jāievada. Elektronisko reģistru galvenās priekšrocības ir saistītas ar datu sinhronizāciju kā arī manuālā darba samazināšanu. Piemēram, atbalsta sniedzējam, ievadot uzņēmuma reģistrācijas numuru, ir pieejama visa informācija par uzņēmumu no UR datubāzēm (vai citām). Attiecīgi tiek uzkrāti arī vēsturiskie dati, tiek automātiski veikta datu sinhronizācija ar citām datubāzēm un samazināsies nepieciešamība manuāli ievadīt informāciju (atsevišķos gadījumos, vērtējot fizisko personu iesaisti, varētu būt nepieciešams vēl arī manuāls darbs). Atšķirībā no deklarāciju sistēmas elektroniska reģistra gadījumā atbildība par de minimis atbalsta uzskaiti faktiski būs gan uzņēmuma līmenī, gan arī atbalsta

---

¹⁶ Publiskie līdzekļi ir, piemēram, valsts budžets, pašvaldību budžets, ES fondi un citi. Atbalsts var tikt sniegts dažādos veidos, tai skaitā, ne tikai grantu vai aizdevumu veidā, bet arī nodokļu atvieglojumu vai atbrīvojumu veidā.

sniedzēja līmenī. Ņemot vērā ES regulējuma nosacījumus par atbilstību viena vienota uzņēmuma definīcijai, kā arī kumulācijas un uzņēmumu apvienošanas un sadalīšanas nosacījumus, centrālā reģistra sistēmai jābūt integrētai vismaz ar UR. Elektroniskās sistēmas gadījumos pastāv iespēja preventīvi konstatēt, kad atbalsta robežlielumi atbalsta saņēmējiem tiek vai provizoriski varētu tikt pārsniegti. Rezultātā faktiski tiks izslēgta nepieciešamība piešķirto finansējumu atprasīt atpakaļ no saņēmēja, respektīvi, netiks ierosinātas administratīvo pārkāpumu procedūras. Plānots, ka informācijas sistēma aptvers informāciju par de minimis atbalstu, kas sniegts visu de minimis regulu ietvaros. Tiks būtiski samazināts administratīvais slogs, kas uzlikts atbalsta saņēmējam. Vienlaikus, galvenokārt, dēļ sasaistes ar citiem reģistriem tiks samazināts administratīvais slogs arī atbalsta sniedzējiem. Konkrēts jaunās informācijas sistēmas tehnoloģiskais risinājums tiks izstrādāts, ņemot vērā de minimis atbalsta regulējuma prasības.

4.1.2. MAIS risinājuma konteksts un izmantošana

Izstrādājot MAIS, nepieciešams ievērot Latvijas un ES noteiktās informācijas sabiedrības pamatnostādnes un kvalitatīvas e-pārvaldes attīstības principus¹⁷:

- "Publiskās pārvaldes dati tautsaimniecības izaugsmei", kas prasa izvērtēt un ieviest atvērto datu pieeju, veidojot un attīstot valsts IS;
- "Racionāla IKT pārvaldība", kas prasa nodrošināt iespēju realizēt daļēji centralizētu IKT pārvaldības modeli;
- "Efektīvi darbības procesi", kas prasa IKT investīcijas sasaistīt ar funkciju un procesu pilnveidojumiem;
- "E-pārvaldes kvalitāte", kas prasa e-pakalpojumu lietojamības un pieejamības uzlabošanu un informācijas drošības nodrošināšanu.

Izstrādājot MAIS, tās tehniskā un loģiskā arhitektūra veidojama tā, lai tā atbalstītu valsts IKT pārvaldības organizatoriskā modeļa pamatprincipu ieviešanu:

- IKT funkciju racionālu uzmantošanu;
- koplietošanas risinājumu ieviešanu un uzturēšanu.

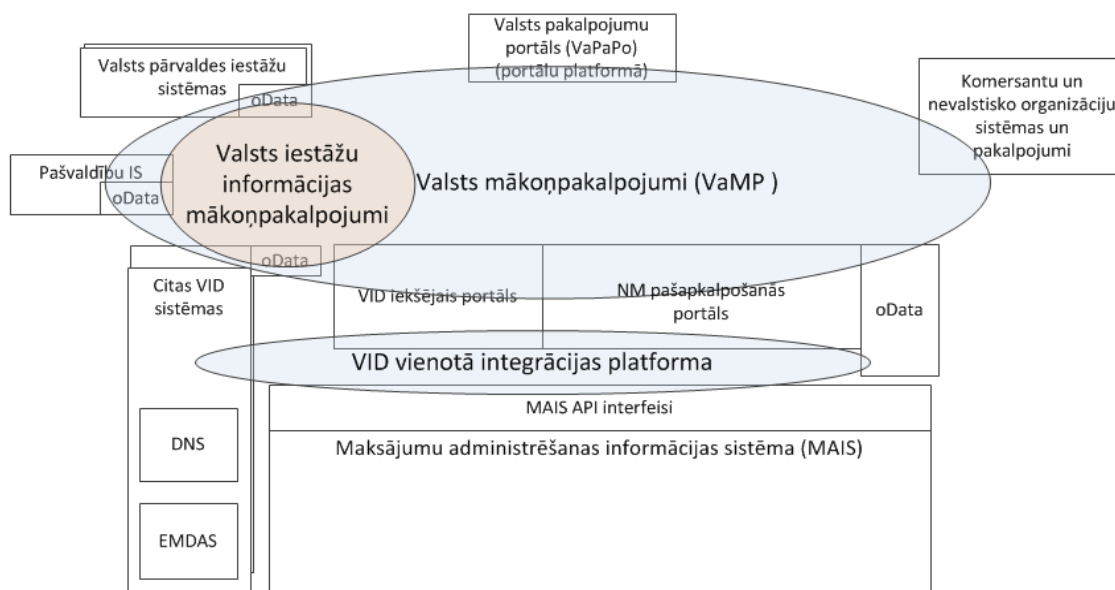
Ņemot vērā augstās prasības VID informācijas konfidencialitātei, pieejamībai un integritātei, par racionālu būtu uzskatāms modelis, kad VID patstāvīgi nodrošina procesu IKT atbalstu. Vienlaicīgi valsts budžeta maksājumu uzskaitē un administrēšanā VID izmantotās informācijas sistēmas tiktu pārveidotas tā, lai tās spētu darboties vienotajā valsts datu apstrādes arhitektūrā, neatkarīgi no to izmantoto tehnisko resursu fiziskās atrašanās vietas.

Lai nodrošinātu atbilstību iepriekš minētajām valsts pamatnostādņēm, izstrādājot MAIS, tiks paredzēta iespēja integrēt šo risinājumu vienotajā valsts IKT arhitektūrā un vienotajā valsts pārvaldes datu telpā, tādējādi nodrošinot efektīvu informācijas apmaiņu starp iestādēm un uzlabojot informācijas resursu savietojamību. VID savos risinājumos plaši izmanto piedāvātos koplietošanas platformas pakalpojumus un projektēšanas fāzē tiks analizētas un izvērtētas jaunizveidoto koplietošanas platformu izmantošanas iespējas. Projektēšanas fāzē tiks analizētas arī E-konta izmantošanas iespējas komunikācijai starp VID un juridiskām un privātpersonām, kas izmanto VID pakalpojumus. VID uzskata, ka ir lietderīgi veikt MAIS integrāciju ar jaunajiem koplietošanas risinājumiem.

---

¹⁷ Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes, 2014-2020. gadam. Ministru kabineta 2013. gada 14. oktobra rīkojums Nr. 486

Saskaņā ar valsts vienotās datu telpas un atklāto datu principiem, Projekta gaitā tiks izvērtēta iespēja veidot koplietošanas servisu, kurus varētu izmantot arī citas iestādes. MAIS risinājuma konteksts attēlots attēlā (skat. Attēls 3. MAIS VID un valsts loģiskajā IKT arhitektūrā):

Attēls 3. MAIS VID un valsts loģiskajā IKT arhitektūrā

Izmantojot valsts mākoņpakalpojumus, būs iespējams VID lietojumprogrammas pārvaldīt centralizēti. Būtiski, ka VID lietojumprogrammas tiks nodalītas no publiskās piekļuves un visi pieslēgumi sistēmām tiks atļauti tikai caur API interfeisi, tādējādi nodrošinot augstu abstrakcijas līmeni.

Ņemot vērā valsts kopējo virzību uz vienotu valsts datu telpas principu, izstrādājot MAIS, tiks definēti tie datu apgabali, kurus būs iespējams publiskot, izmantojot atklāto datu protokolu OData, kas nodrošinās iespēju jebkuram interesentam piekļūt un izmantot nepersonalizētas datu kopas, kā arī nodrošinās datu kopu publicēšanu izmantošanai valsts iestāžu starpā. Personalizētu VID pārraudzībā esošu datu kopu publicēšana, izmantošanai citās valsts iestādēs, ir pieļaujama tikai gadījumā, ja informācijai saņēmēja pusē tiek nodrošināta VID konfidencialitātes un integritātes prasībām līdzvērtīga informācijas aizsardzība.

MAIS biznesa loģika darbību veikšanai tiks nodrošināta, izmantojot standartizētas saskarnes, kuras tiks uzturētas atbilstoši servisu orientētas izstrādes principiem. Programmatūras saskarnes pārvaldīšanas komponente (MAIS API interfeisi) atbalstīs MAIS sistēmas funkcionalitātes integrāciju ar iekšējām un ārējām informācijas sistēmām. Projekta ietvaros VID neveiks pielāgojumu izstrādi citu iestāžu IS pusē gadījumos, ja MAIS integrācijai ar citu iestāžu IS šādi pielāgojumi būs nepieciešami, tajā pašā laikā, VID rūpīgi izvērtēs visas iespējas, lai minimizētu izmaiņu nepieciešamību citu iestāžu IS. MAIS darbināšanai ir ļoti būtiskas datu apmaiņas ar UR un VSAA. Datu apmaiņas ar UR izmaiņu koordinēšana notiks šīs programmas pārvaldības ietvaros un VID ir ļoti būtiski, mainot datu apmaiņas mehānismu ar UR, pāriet uz jaunas paaudzes risinājumu, tādējādi mazinot manuālo darbu. Nepieciešamās izmaiņas VSAA IS, modernizējot datu apmaiņu ar VSAA, tiks iekļautas Labklājības ministrijas ES fondu projektos. Datu apmaiņa ar pašvaldībām jau pašlaik notiek izmantojot VRAA VISS un izmaiņas pašvaldību pusē būs nepieciešamas tikai tad, ja tiks mainīti normatīvie akti vai VRAA VISS risinājums.

Saskaņā ar Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņēs 2014.–2020.gadam noteikto, MAIS un EDS risinājumi tiks balstīti ne tikai uz funkcionalitāti, drošību un pieejamību, bet arī risinājumu izmantojamību un lietotāju apmierinātību, ieviešamo funkcionalitāti veidojot lietotājam saprotamu un ērti izmantojamu. Maksimālai lietojamības nodrošināšanai tiks veikti lietojamības testi iesaistot iespējami plašāku sistēmu lietotāju loku.

Lietojumprogrammatūras risinājumu izstrādē VID sekos drošas izstrādes pamatprincipiem, nodrošinot neatkarīgu trešo pušu drošības auditus, kā arī izstrādē izmantojot threat modeling procesu.

4.1.3. Organizatoriskās izmaiņas

Projekta īstenošana galvenokārt būs saistīta ar VID valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesu izmaiņām ieviešot MAIS un uzkrājuma principu ieviešanu budžeta maksājumu uzskaitē. Šīs izmaiņas, iespējams, rosinās arī organizatoriskās izmaiņas VID. Detalizēti budžeta maksājumu administrēšanas procesu izmaiņas tiks definētas un īstenotas MAIS projekta izstrādes un normatīvo aktu grozījumu paketes izstrādes laikā. MAIS projekta izstrādes laikā ir paredzēts analizēt un rosināt arī VID iespējamās organizatoriskās izmaiņas.

Lai nodrošinātu nepieciešamo 'klientu' atbalstu, respektīvi, praktisku ikdienas informāciju, kas palīdzētu gan atbalsta sniedzējiem, gan arī atbalsta saņēmējiem pareizi ievadīt informāciju sistēmā, kā arī attiecībā uz de minimis uzskaites sistēmas izstrādi kopumā, organizatoriskas izmaiņas tiek paredzētas Finanšu ministrijas Komerccarbības atbalsta kontroles departamentā, kas ir Latvijā atbildīgā iestāde par komerccarbības atbalsta kontroles normu ievērošanas nodrošināšanu (izņemot attiecībā uz darbībām ar lauksaimniecības produktiem, kas minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā, kā arī zvejniecības, akvakultūras un mežsaimniecības nozarē). Plānots, ka saturiskās projekta īstenošanas nolūkos būs nepieciešams vismaz viens papildus darbinieks (štata vieta), paredzot arī attiecīgu finansējumu.

4.1.4. Normatīvo aktu izmaiņas

Paredzams, ka paralēli Projekta īstenošanai tiks veiktas vairākas normatīvo aktu izmaiņas, kas saistītas ne tikai ar valsts budžeta maksājumu uzskaiti, bet arī ar vienotas valsts IT arhitektūras izveidi. Detalizēta normatīvo aktu izvērtēšana un nepieciešamo izmaiņu identificēšana tika veikta VID iepirkuma rezultātā noslēgtā līguma par "Uzkrājuma principa un valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesu uzlabojumu ieviešanas atbalsta pakalpojumiem" ietvaros. Papildus normatīvajiem aktiem būs nepieciešams izstrādāt jaunus publiskā sektora grāmatvedības uzskaites standartus, kas paredzēs arī uzkrājuma principa piemērošanu nodokļu uzskaitē.

Tabulā (skat.

Tabula 3) identificētas nepieciešamās izmaiņas saistošajos normatīvajos aktos, pamatojoties uz plānotajām izmaiņām VID administrēto valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesos.

Tabula 3. Nepieciešamās izmaiņas normatīvajos aktos un saistošajā tiesiskajā regulējumā

Nr.p.k.	Nepieciešamās izmaiņas normatīvajos aktos un to pamatojums	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas
1.	Ir iepļānots VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu kontu skaita samazinājums līdz pat 10 reizēm, saistošajos normatīvajos aktos nepieciešams veikt izmaiņas valsts budžeta ieņēmumu kontu atvēršanas pamatprincipos.	FM	VK, VID
2.	Saistībā ar VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu kontu skaita samazinājumu normatīvajos aktos nepieciešams noteikt NM veikto maksājumu attiecināšanas uz VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu aprēķiniem kārtību (algoritmu) atbilstoši FIFO metodei.	FM	VK, VID
3.	VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu kontu skaita samazinājums būs saistīts ar automātisku viena ieņēmumu konta ietvaros veikto maksājumu pārmaksu novirzīšanu uz attiecīgajiem ieņēmumu veidiem atbilstoši izstrādātajam algoritmam, nepieciešamas izmaiņas normatīvajos aktos attiecībā uz šobrīd noteikto pārmaksas novirzīšanas vai atmaksas kārtību.	FM	VID
4.	Ņemot vērā, ka pieņemts konceptuāls Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa Vadības komitejas lēmums par maksājumu veikšanas termiņu harmonizāciju, paredzot iespēju veikt VID administrētos valsts budžeta maksājumus vienā maksājumā, nepieciešamas izmaiņas normatīvajos aktos attiecībā uz maksāšanas termiņiem.	FM	VK, VID
5.	Līdz ar VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu kontu skaita samazinājumu plānots, ka NM varēs veikt maksājumus avansā, paredzot iespēju veikt maksājumus uzskaitīt kā uz konkrētu aprēķinu neattiecinātos maksājumus līdz brīdim, kamēr būs pieejams nākamais aprēķina dokuments. Pamatojoties uz iepriekš minēto, būs nepieciešamas izmaiņas normatīvajos aktos attiecībā uz VID pienākumu noteiktos gadījumos atmaksāt radušās pārmaksas.	FM	VID
6.	Līdz ar nodokļu informācijas pakalpojumu modernizāciju un MAIS ieviešanu plānota VID procesu un datu apmaiņas automatizācija, paredzot iespēju jebkura VID procesa ietvaros izmantot visu VID rīcībā esošo NM informāciju. Līdz ar to nepieciešams veikt izmaiņas normatīvajos aktos attiecībā uz NM iesniedzamo informāciju VID atsevišķu nodokļu administrēšanas procesu ietvaros.	FM	VID

Nr.p.k.	Nepieciešamās izmaiņas normatīvajos aktos un to pamatojums	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas
7.	Nepieciešamas izmaiņas saistošajos normatīvajos aktos, kas paredz VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaiti pēc uzkrājuma principa un VID atbildību par uzskaites veikšanu.	FM	VK, VID
9.	Līdz ar uzkrājuma principa ieviešanu VID būs nepieciešams sagatavot VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu pārskatu, uzrādot VID administrētos valsts budžeta ieņēmumus pēc uzkrājuma principa. Pamatojoties uz iepriekš minēto, nepieciešams veikt izmaiņas saistošajos normatīvajos aktos, nosakot VID pienākumus un atbildību pārskata sagatavošanā, kā arī nosakot pārskata formu un sagatavošanas regularitāti.	FM	VK, VID
10.	Nepieciešamas izmaiņas saistošajos normatīvajos aktos saistībā ar dabas resursu nodokļa sadali, ko veiks VID.	FM	VK, VID
11.	Nepieciešamas izmaiņas saistošajos normatīvajos aktos par nodokļa maksāšanas kārtību un sadales veikšanu saistībā ar izložu un azartspēļu nodokļa sadali, ko veiks VID.	FM	VK, VID
12.	Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācijas ietvaros paredzēta iespēja noteikt vienu maksājumu veikšanas grafiku gadījumā, ja NM piešķirti vairāki termiņu pagarinājumi. Šādas termiņu pagarinājumu kārtības ieviešana radīs nepieciešamību veikt izmaiņas saistošajos normatīvajos aktos.	FM	VID
13.	Vienlaikus ar VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu kontu skaita samazinājumu un maksājumu attiecināšanas uz konkrētiem ieņēmumu veidiem algoritma ieviešanu notiks izmaiņas operatīvas informācijas pieejamībā par faktiski iekasētajiem maksājumiem pa valsts budžeta ieņēmumu veidiem. Pamatojoties uz iepriekš minēto, būs nepieciešamas izmaiņas saistošajos normatīvajos aktos attiecībā uz sadalāmo nodokļu pārskaitīšanas kārtību pašvaldībām.	FM	VK, VID
14.	Ieviešot uzkrājuma principu VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē, saistošajos normatīvajos aktos būs nepieciešams nodēfinēt uzkrājumu veidošanas principus.	FM	VK, VID
15.	Attiecībā uz de minimis uzskaites sistēmas izstrādi būs nepieciešams virzīt grozījumus virknē normatīvo aktu, kā arī potenciāli izstrādāt jaunus normatīvos aktus saistībā ar jaunizveidotās sistēmas darbības	FM	VK, ZM

Nr.p.k.	Nepieciešamās izmaiņas normatīvajos aktos un to pamatojums	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas
	nodrošināšanu. Detalizētu nepieciešamo izmaiņu identificēšanu normatīvajos aktos veiks Finanšu ministrijas Komercedarbības atbalsta kontroles departaments laicīgi pirms izstrādātās de minimis sistēmas ieviešanas.		

4.2. Informācijas arhitektūra

Informācijas arhitektūra apraksta nodokļu informācijas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos VID informācijas resursus, norādot:

- resursu piederību attiecīgajai informācijas sistēmai;
- sasaisti ar citu valsts iestāžu pārvaldībā esošajiem informācijas resursiem;
- informācijas resursu ietekmi uz centralizēto valsts informācijas pakalpojumu sniegšanu.

Veidojot MAIS, tiks apvienoti NIS, VADIS un daļēji CMIS realizētie un izmantojamie informācijas resursi.

VID pārvaldībā esošos informācijas resursus, atkarībā no to pieejamības izmantošanai citām iestādēm, var iedalīt šādās informācijas resursu grupās:

- valsts nozīmes informācijas resursi;
- iekšējai lietošanai izmantojamie informācijas resursi.

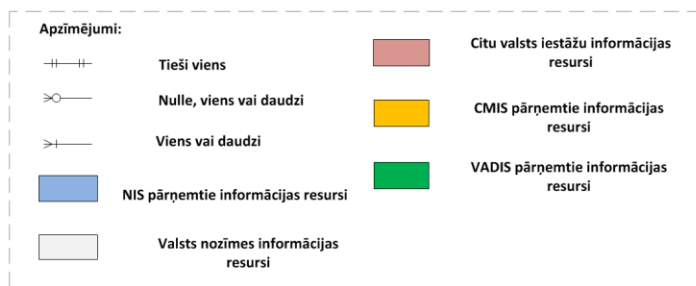
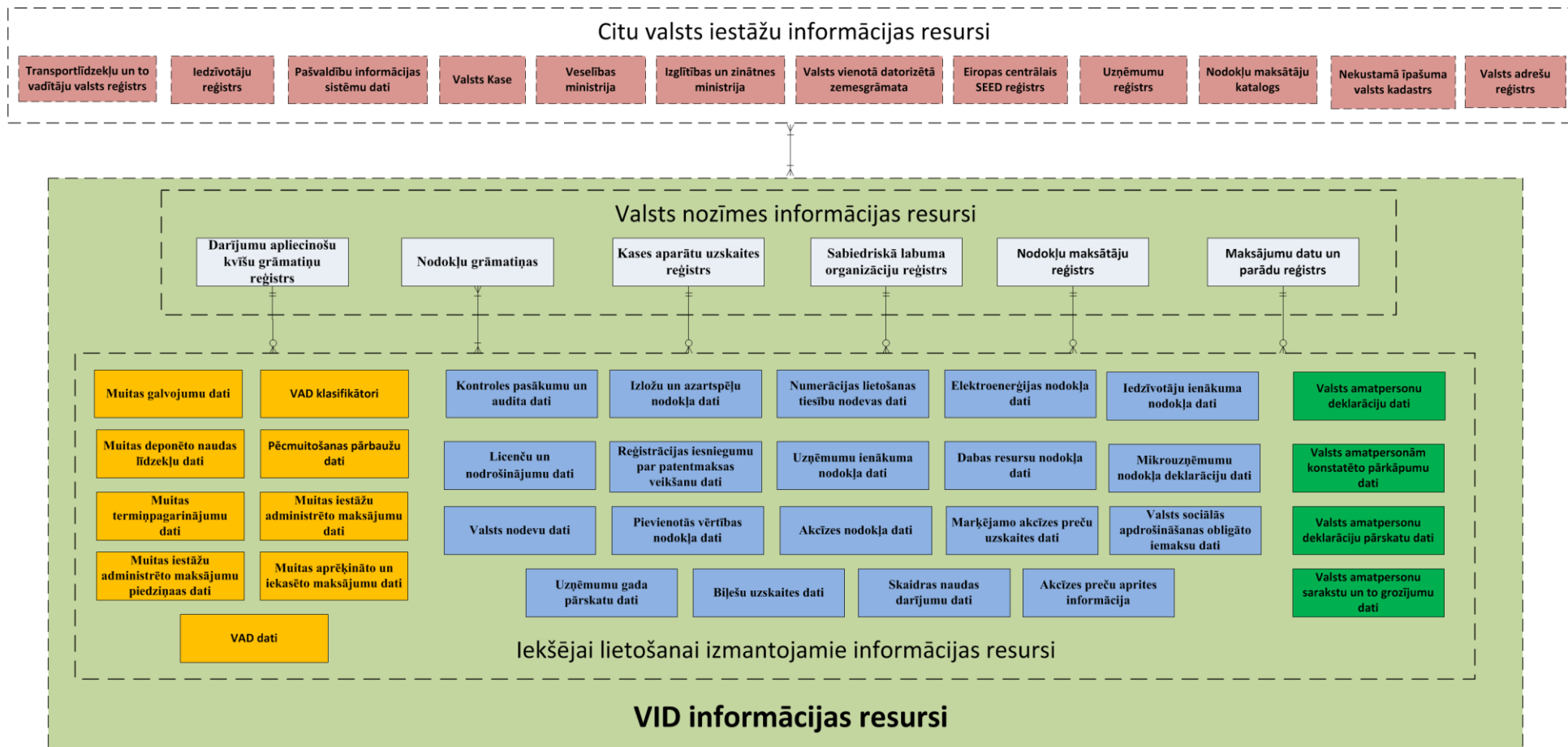
VID valsts nozīmes informācijas resursi jau šobrīd ir pieejami citām valsts iestādēm, nodrošinot iespējas tos apskatīt, publicēt un meklēt, kā arī izmantot ar automatizētiem algoritmiem, taču datu nodošana notiek ar laika nobīdi. Lai sekmētu informācijas pieejamību publiskā sektora vajadzībām, izstrādājot MAIS VID izvērtēs datu kopas, kuras atbilstoši atvērto datu principam un ievērojot personas datu aizsardzības un ierobežotas pieejamības informācijas aspektus, publicēs VID mājaslapā sadaļā Publiskojumās informācijas datubāzes sistēma HTML formātā. Publiskojamo informāciju un to apjomu nosaka likums „Par nodokļiem un nodevām”.

VID ir apzināti informācijas resursi un noteikti informācijas pieejamības, konfidencialitātes un integritātes parametri.

Izstrādājot MAIS, tiks veikta valsts informācijas resursu arhivēšanas prasību noteikšana, plānošana un tehniskā realizācija.

Ņemot vērā, ka VID jau šobrīd atbalsta valsts izvirzītās pamatnostādnes informācijas resursu savietojamības aspektiem (piemēram vienotu klasifikatoru izmantošanai), kā arī nodrošina informācijas resursu klasifikāciju, izmaiņas informācijas resursu sarakstā nav plānots veikt, mainīties var tikai informācijas resursu piederība informācijas sistēmai.

MAIS informācijas arhitektūra ilustrēta attēlā (skat. Attēls 4. MAIS informācijas arhitektūra).

Attēls 4. MAIS informācijas arhitektūra

4.3. Lietojumprogrammatūras arhitektūra

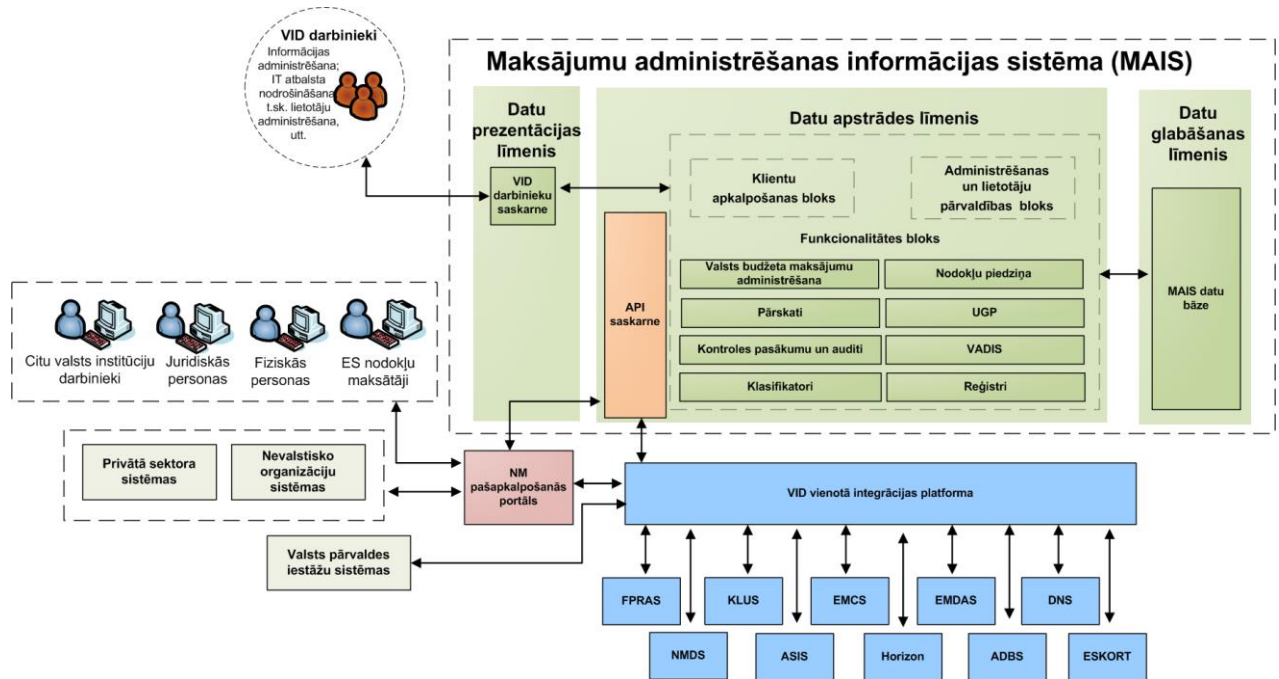
4.3.1. Maksājumu administrēšanas informācijas sistēma (MAIS)

MAIS risinājums tiks veidots, izmantojot 3 līmeņu sistēmas arhitektūru, tādējādi nodrošinot augstu sistēmas pieejamību, efektīvus aizsardzības un kontroles mehānismus pret mūsdienu drošības riskiem.

MAIS lietotāji būs VID darbinieki. Ārējo lietotāju (citu valsts iestāžu darbinieku, juridisku un fizisku personu) piekļuve MAIS datiem tiks nodrošināta, izmantojot nodokļu maksātāja pašapkalpošanās portālu EDS. Piekļuves tiesības, veidi un kanāli tiks precizēti atbilstoši izstrādes laikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un labas prakses piemēriem.

Katrs lietotājs tiks identificēts pēc piederības kādai no sistēmas lietotāju grupām. Sistēmas lietotāju grupas tiks veidotas atbilstoši lietotāju izpildāmajām funkcijām un kompetencei.

MAIS programmatūras arhitektūra sniegta attēlā (skat. Attēls 5. MAIS programmatūras arhitektūra).

Attēls 5. MAIS programmatūras arhitektūra

Izstrādājot MAIS risinājumu, sistēmu funkcionalitāte, kas šobrīd tiek nodrošināta NIS, VADIS, kā arī daļēji CMIS, tiks iestrādāta MAIS funkcionalitātes blokā.

MAIS funkcionalitātes bloks saturēs vismaz šādu funkcionalitāti:

■ Valsts budžeta maksājumu administrēšana

Valsts budžeta maksājumu administrēšanas funkcionalitāte nodrošinās:

- vienotu VID administrēto nodokļu, nodevu un citu maksājumu valsts budžetā uzskaiti pēc uzkrājumu principa;
- muitas administrēto maksājumu, muitas galvojumu un muitas klientu darījumu apstrādi kā arī muitas termiņpagarinājumu sagatavošanu un administrēšanu;

- lēmumu par papildus aprēķinātiem/samazinātiem muitas iestāžu administrētajiem maksājumiem reģistrēšanu;
  - akcīzes nodokļu nodrošinājumu reģistrāciju, marku aprites uzraudzību, akcīzes preču aprites riska kritēriju uzskaiti;
  - nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu, un darījumu apliecinājošo dokumentu, kā arī skaidrā naudā veikto darījumu uzskaiti;
  - katram nodokļu vai maksājumu veidam specifisko deklarāciju, pārskatu vai citu pirmdokumentu apstrādi un saglabāšanu;
  - VID deponēto naudas līdzekļu uzskaites konta izmantošanu nodokļu nomaksā, tā pilnu administrēšanu;
  - ES budžetā ieskaitāmo tradicionālo pašu resursu administrēšanu – nodrošinot tradicionālo pašu resursu operāciju veidošanu A kontā un B kontā, kā arī A konta, B konta un Gada pārskatu sagatavošanu.
- **Uzņēmumu gada pārskati (UGP)**
    - Uzņēmumu gada pārskata funkcionalitāte nodrošinās vienotu uzņēmumu gada pārskatu administrēšanu, uzskaiti un pārvaldību.
- **Valsts amatpersonu deklarāciju apstrāde**
    - Valsts amatpersonu deklarāciju apstrādes funkcionalitāte nodrošinās vienotu valsts amatpersonu deklarāciju administrēšanu, uzskaiti un pārvaldību.
- **Nodokļu piedziņa**
    - Nodokļu piedziņas atbalsta funkcionalitāte nodrošinās vienotu nenomaksāto nodokļu piedziņas atbalstu, ieskaitot piedziņas procesā izmantojamo dokumentu sagatavošanu un drukāšanu, iekļaujot arī muitas piedziņas lietas.
- **Reģistri**
    - Reģistru funkcionalitāte nodrošinās dažādu VID rīcībā esošu valsts nozīmes informācijas reģistru administrēšanu, uzskaiti un pārvaldību.
- **Pārskati**
    - Pārskatu funkcionalitāte nodrošinās dažādu operatīvo pārskatu, kas nepieciešami VID darbiniekiem savu funkciju veikšanai, sagatavošanu. Apjomīgām datu atlasēm par periodiem un dažādu analītisku pārskatu iegūšanai ir paredzēta DNS.
- **Kontroles pasākumi un auditi**
    - Kontroles pasākumu un auditu funkcionalitāte nodrošinās vienotu VID izpildāmo kontroles pasākumu rezultātu uzskaiti un saglabāšanu, iekļaujot arī muitas audita lietas un muitas pēcimporta pārbaūžu atbalsta funkcionalitāti.
- **Klasifikatori**
    - Klasifikatoru funkcionalitāte nodrošinās vienotu nodokļu uzskaites un maksājumu apstrādes veikšanā izmantoto klasifikatoru pārvaldību, iekļaujot arī muitas un valsts amatpersonu deklarāciju klasifikatorus.
- **Klientu apkalpošanas bloks**

- nodrošinās nodokļu maksātājiem dažādu izsniedzamo izziņu (t.sk. speciālo atļauju (licenču) darbībai ar akcīzes precēm) sagatavošanu, drukāšanu un izsniegšanu un drukāšanu. Papildus tam, klientu apkalpošanas blokā tiks iekļauta funkcionalitāte, ko šobrīd nodrošina.

■ **Administrēšanas un lietotāju pārvaldības bloks**

- nodrošinās lietotāju, lietotāju lomu un to tiesību konfigurēšanu un administrēšanu atbilstoši lietotāju izpildāmajām funkcijām un kompetencei.

Attiecībā uz de minimis uzskaites sistēmas izstrādi, paredzēts, ka sistēmas īpašnieks līdzīgi kā citās ES dalībvalstīs ir centrālā institūcija, kas ir saistīta ar de minimis atbalsta uzraudzīšanu nacionālā līmenī. Latvijas gadījumā šādas funkcijas varētu veikt Finanšu ministrija.

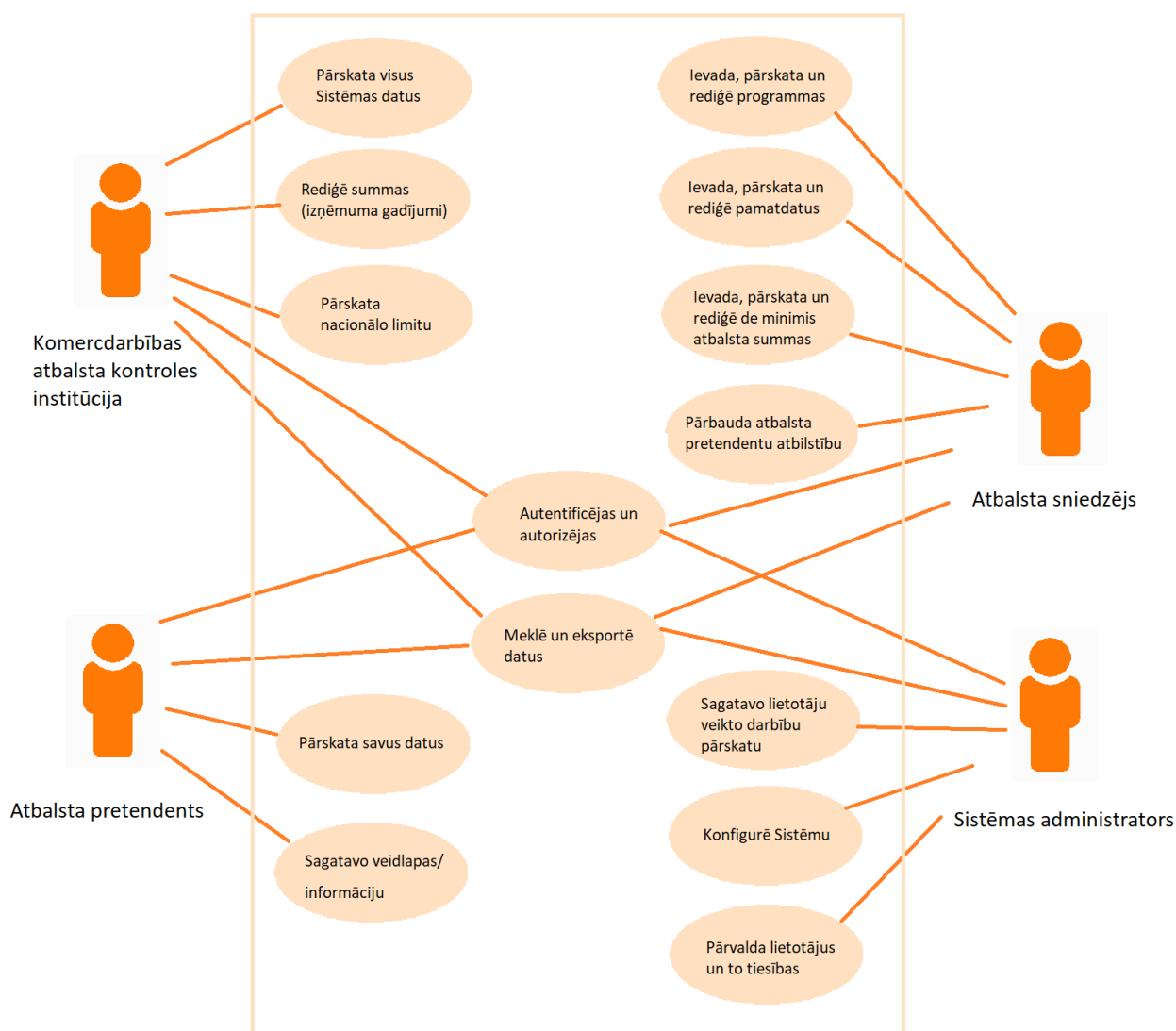
Attiecībā uz de minimis uzskaites sistēmas izstrādi, ņemot vērā Finanšu ministrijas resorā esošo institūciju efektīvu sadarbību, plānots, ka piekļuve atbalsta saņēmējiem de minimis atbalsta uzskaites sistēmai tiks nodrošināta, izmantojot EDS sistēmu. Savukārt, attiecībā uz jaunizveidojamās sistēmas sasaisti ar citiem Latvijas reģistriem, tehnisko specifikāciju izstrādes laikā tiks fiksēti nepieciešamie informācijas lauki un attiecīgi arī paredzēti potenciālie informācijas avoti (citas datubāzes, reģistri, informācijas sistēmas).

Plānots, ka sistēmu lietos ap 200 atbalsta sniedzēju, ap 20 000 (vai vairāk) atbalsta saņēmēju (pretendentu), kas varētu sasniegt līdz 200 vienlaicīgiem lietotājiem ar kopējo pieprasījumu skaitu līdz 1000/stundā, un nodrošinot viena pieprasījuma ilgumu līdz 1 sekunde.

Neatkarīgu ekspertu izvērtējumā norādīts, ka centrālās sistēmas process būtu iedalāms 3 daļās – uzņēmuma (Pretextenta Process), atbalsta sniedzēja (Atbalsta sniedzēja process) un pašas sistēmas procesā (CR Process). Zemāk redzamajā grafikā attēlots process no uzņēmuma projekta pieteikuma iesniegšanas atbalsta sniedzēja institūcijā līdz projekta apstiprināšanai.

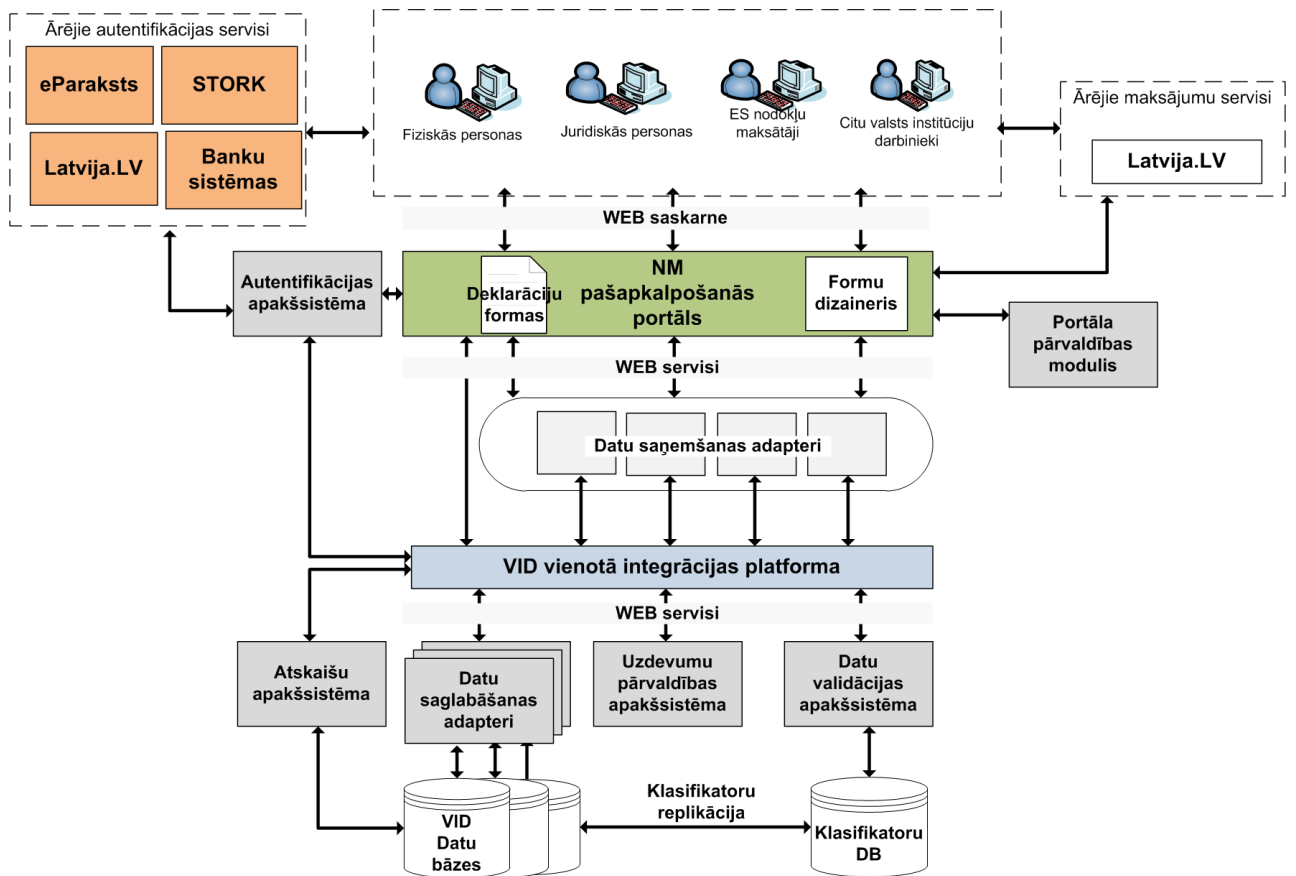
De minimis atbalsta uzskaites sistēmas darbības procesu atainojums

4.3.2. Nodokļu maksātāju pašapkalpošanās portāls

Turpinot pilnveidot esošo EDS risinājumu ir plānots paplašināt nodokļu maksātāju pašapkalpošanās iespējas, kā arī, izmantojot VID vienoto integrācijas platformu, integrēt to ar vienoto datu telpu un ar citiem centrālajiem koplietošanas risinājumiem. Šāds EDS risinājums nodrošinās fiziskām un juridiskām personām pieeju visiem VID pakalpojumiem vienotā platformā, atbalstot „vienas pieturas aģentūras” principa ieviešanu valsts pārvaldē. EDS jau tagad spēj strādāt mobilajām ierīcēm pielāgotā režīmā un no izmantojamo protokolu un izstrādāto lietotāju saskarņu viedokļa to arī turpmāk plānots attīstīt draudzīgu darbam ar mobilajām ierīcēm.

Nodokļu maksātāju pašapkalpošanās portāla loģiskā arhitektūra attēlota attēlā (skat. Attēls 6. Nodokļu maksātāju pašapkalpošanās portāla loģiskā arhitektūra)

Attēls 6. Nodokļu maksātāju pašapkalpošanās portāla loģiskā arhitektūra

Portāls tiks attīstīts ievērojot šādus pamatprincipus:

- lietotājam pieejama, ērta un draudzīga vizuālā saskarne;
- vienkāršota datu ievadišana un atkārtota informācijas izmantošana;
- elastīga un operatīva izmaiņu ieviešana;
- modulāra un robusta arhitektūra ar augstu veiktspēju;
- efektīva veiktspējas un mērogojamības vadība;
- augstas pakāpes informācijas aizsardzība.

Visas portāla komponentes būtu realizējamas kā atsevišķas lietojumprogrammas, kuras iespējams izvietot virtualizētajā tehniskajā arhitektūrā, tādējādi nodrošinot tām iespēju dinamiski piekļūt tehniskajiem resursiem un modificēt to konfigurāciju atkarībā no noslodzes, nepieciešamības gadījumā aktivizējot vairākas instances, lai nodrošinātu pieprasījumu apkalpošanu paaugstinātas slodzes apstākļos.

Portāla funkcionalitāte

Klientu portāls ir sistēmas redzamā daļa, kas nodrošina sagatavoto deklarāciju formu, saistīto instrukciju un lietotāja darbam nepieciešamās informācijas izvietojumu. Izmantojot kādu no pieejamajiem gatavajiem portālu risinājumiem, būtu iespējams papildus nodrošināt lietotājiem pašiem konfigurējamu darba vidi, veidojot grāmatzīmes uz biežāk izmantojamām funkcijām. Portālā būtu nepieciešams nodrošināt divvirzienu komunikāciju starp VID un nodokļu maksātāju, nodrošinot iespēju saglabāt visu saraksti.

VID neplāno būtiskas izmaiņas jautājumā par risinājuma neatkarību no konkrētiem gala iekārtu un personīgās produktivitātes rīkiem, piemēram, biroja programmatūras veidiem.

Autentifikācijas apakšsistēma

Autentifikācijas apakšsistēma nodrošina iespēju autentificēties portāla un Web servisu izmantošanai un veic lietotāju sesiju pārvaldību, izmantojot ārējos autentifikācijas mehānismus – virtuālo eParakstu, eParakstu eID kartē, vienoto valsts un pašvaldību pakalpojumu portālu www.latvija.lv, kā arī STORK autentifikācijas risinājumu. Papildus tam, izmantojot citos projektos izstrādātus abpusējus federatīvās autentifikācijas līdzekļus ar sadarbības valsts iestādēm, nodokļu maksātāju pašapkalpošanās portālā būs pieejamas saites uz citiem valsts pakalpojumu sniedzēju portāliem, kuri uztur vienoto autentifikāciju.

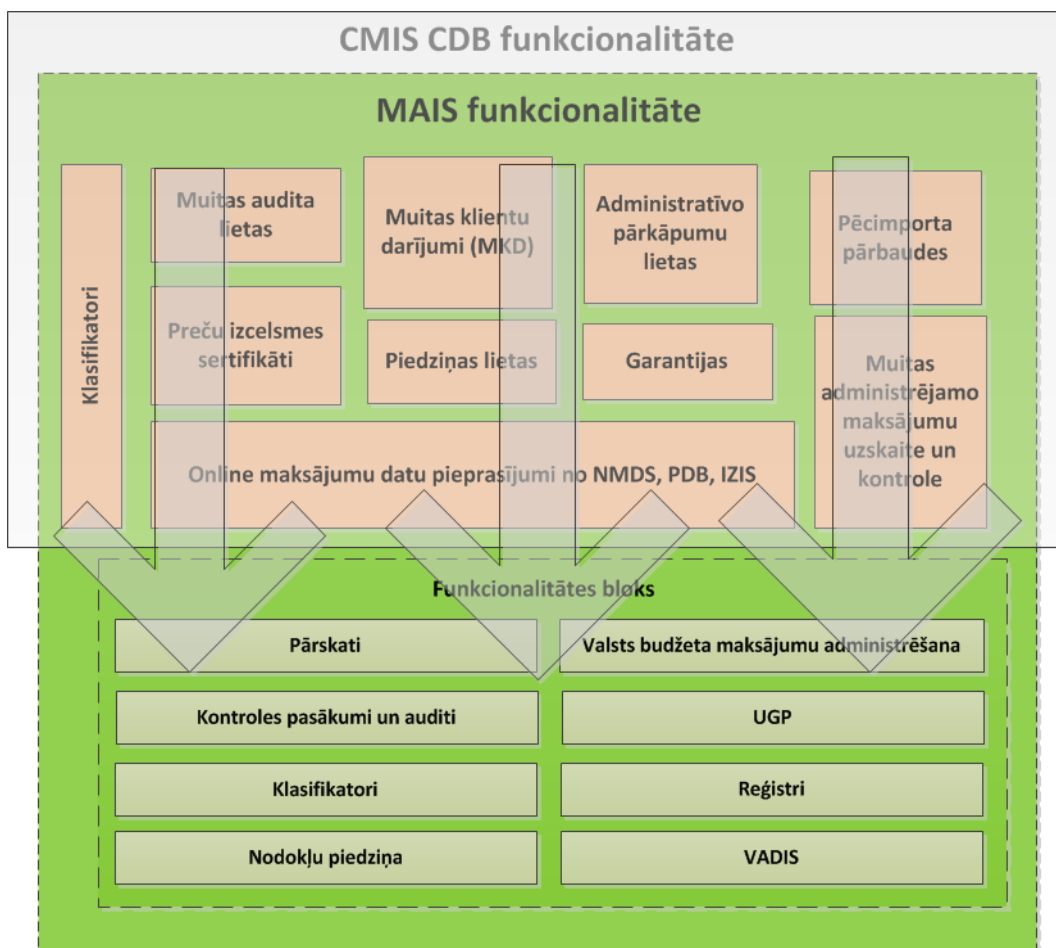
Datu saņemšanas un apstrādes adapteri

Katram ievadāmajam dokumentam tiek veidoti specializēti datu pieņemšanas un apstrādes adapteri. Šīs komponentes tiek loģiski nodalītas viena no otras, tādējādi nodrošinot, ka problēmas kādā no tām tiek izolētas konkrētā dokumenta veida apstrādē, netraucējot pārējo sistēmas komponentu darbu. Atsevišķos gadījumos, piemēram, situācijās, kad klasifikatoru saraksts ir pārāk apjomīgs, lai to uzreiz iekļautu datu sagatavošanas formā, datu saņemšanas adapteris nodrošina ātru datu saņemšanu sākotnējai datu validācijai. Adaptera galvenais uzdevums ir nodrošināt lietotāju ar deklarācijas sagatavošanai nepieciešamajiem datiem un saglabāt lietotāja saņemtos datus, ievietojot tos rindā tālākai saglabāšanai VID IS datu bāzēs. Ja dokuments satur pievienotus failus, datu pieņemšanas adapteri veic arī saņemto failu unifikāciju un formātu konvertēšanu uz saglabāšanai optimāliem formātiem. Paralēli tam jāparedz situācijas, kad tiks saņemti elektroniski parakstīti faili un jānodrošina šo failu integritātes nezaudēšana.

Lai nodrošinātu stabilu deklarāciju apstrādes procesu, plānots ieviest apstrādes pieprasījumu rindu mehānismu lietojumprogrammas līmenī, tādējādi padarot resursu intensīvos procesus asinhronus. Rindu mehānisma galvenā būtība ir turpināt datu apstrādi arī tad, ja sistēmā dotajā brīdī trūkst resursu saglabāšanas un pārbaudīšanas operāciju izpildei. Rindu funkcionalitāte paredzētu arī lietotāja informēšanu par prognozēto pieprasījuma izpildes laiku atkarībā no aktuālās sistēmas slodzes.

4.3.3. CMIS funkcionalitātes sadalīšana

Ņemot vērā MAIS izstrādi, kas nodrošinās vienotu valsts budžeta maksājumu apstrādi un administrēšanu, kā arī plānoto EMDAS funkcionalitātes paplašināšanu, kas nodrošinās EK izvirzītās prasībās noteikto virzību uz elektroniskās (bezpapīra) muitas vides un centralizēta muižošanas principa ieviešanu, tādējādi daļēji dublējot esošo CMIS funkcionalitāti, ir pieņemts lēmums pēc šo izmaiņu ieviešanas pārtraukt CMIS risinājumu ekspluatāciju. CMIS funkcionalitāte tiks sadalīta starp EMDAS, MAIS, ITVS un DNS risinājumiem. CMIS funkcionalitātes sadalījums MAIS risinājumā ilustrēts attēlā (skat. Attēls 7. CMIS funkcionalitātes sadalījums MAIS risinājumā). Detalizēta informācija par CMIS funkcionalitātes sadalījumu iekļauta VID izstrādātā projekta „E-muita” aprakstā.

Attēls 7. CMIS funkcionalitātes sadalījums MAIS risinājumā

4.4. Tehniskā arhitektūra

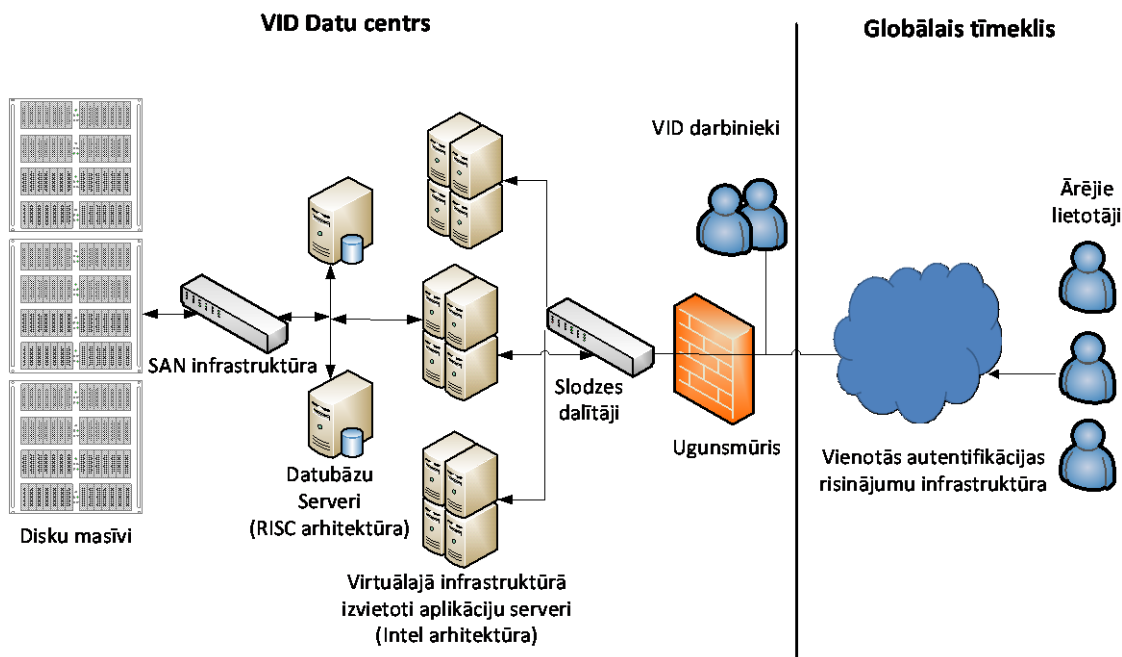
Kopš 2014.gada VID rīcībā ir moderns mūsdienīgs datu centrs, kurā ir iespējams izvietot visu VID sistēmu darbināšanai nepieciešamo infrastruktūru. VID tehniskie risinājumi izveidoti atbilstoši VID drošības politikai un saskaņā ar labāko pasaules praksi, kas pieprasa piekļuves un infrastruktūras granulēšanu, un maksimālu izvairīšanos no patentētu, ierobežotas lietošanas tehnoloģiju izmantošanas.

VID datu centra infrastruktūrā tiek izmantotas IBM Power VM, Citrix XenServer un Oracle VM Server for SPARC virtualizācijas platformas. Esošajā situācijā VID rīcībā nav iespējas attālināti veikt datu rezerves kopēšanu vai izvietot mazjaudīgākas iekārtas, lai nodrošinātu VID informācijas sistēmu darbību situācijās, ja datu centrā ir radušies darbības traucējumi vai arī būtiski vai neatgriezeniski darbības pārtraukumi.

Saskaņā ar 2018.gada 6.februārī MK pieņemto instrukciju Nr.1 "Valsts elektronisko pakalpojumu centra nodrošināšanas kārtība" (VESPC), kura stājās spēkā 27.februārī, VID datu centrs Talejas ielā 1, Rīgā kļūs par VESPC sastāvdaļu. Līdz ar to visas VID IS tiks darbinātas VESPC datu centrā.

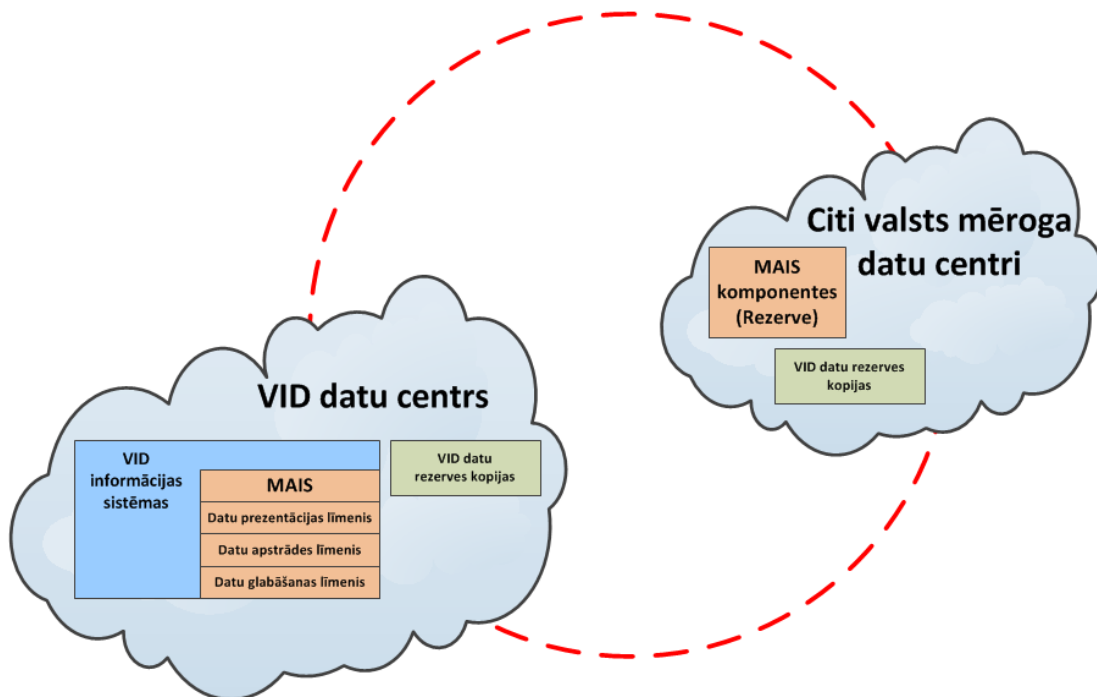
2018.gadā paredzēts izveidot risinājumu VID IS rezerves kopiju attālinātai kopēšanai ģeogrāfiski attālinātā vietā VESPC ietvaros, lai mazinātu riskus, kas varētu rasties būtisku darbības traucējumu rezultātā primārajā datu centrā.

VID datu centra tehniskā arhitektūra ilustrēta (skat. Attēls 8. VID datu centra tehniskā arhitektūra).

Attēls 8. VID datu centra tehniskā arhitektūra

MAIS tehnoloģiskais risinājums tiks veidots tā, lai atsevišķas tā komponentes būtu iespējams rezervēt citos valsts datu centros, kā arī tos izmantot attālinātai rezerves kopiju uzglabāšanai (skat. Attēls 9).

Attēls 9. Loģiski vienotais valsts datu centrs

Lai būtu iespējama MAIS komponentu un informācijas izvietošana citos datu centros, nepieciešams panākt, ka tajos iespējams nodrošināt VID sistēmām noteiktos informācijas integritātes, drošības, pieejamības un konfidencialitātes parametrus. Kā būtiski priekšnosacījumi ārējo datu centru izmantošanai VID izvirzītas sekojošas prasības:

- datu centriem, kuros tiks izvietotas atsevišķas MAIS komponentes un informācija, jāatbilst VID drošības politikas prasībām, kā arī datu centra darbiniekiem jāveic iepriekšēja drošības pārbaude, līdzvērtīga tai, kāda tiek veikta VID darbiniekiem;

- gadījumā, ja valsts IKT dienesta izmantotā centralizētā virtualizācijas platforma atšķirsies no VID izmantotajām virtualizācijas platformām (IBM Power VM, Citrix XenServer un Oracle VM Server for SPARC), VID tiks nodrošināts migrācijas plāns un tehniskie resursi pārejai uz jaunu virtualizācijas platformu;
- VID tiks nodrošināta iespēja izmantot centralizētu uzraudzības rīku, lai uzraudzītu MAIS darbināšanai nepieciešamo infrastruktūru un resursus;
- datu centra infrastruktūras tehniskajiem resursiem ir jānodrošina vismaz šādi jaudas un veikspējas rādītāji (skat. Tabula 4).

Tabula 4. MAIS darbināšanai nepieciešamo resursdatoru tehniskie veikspējas rādītāji

Raksturojošie parametri	Esošā situācija		Plānots līdz 2020	
	Vidēji	Maksimāli	Vidēji	Maksimāli
Lietotāju skaits				
Vienlaicīgais iekšējais IS lietotāju skaits (vidējais) (8:00 – 18:00)	1628	1987	2100	2600
Vienlaicīgais iekšējais IS lietotāju skaits (18:00 – 08:00)	147	548	190	700
Vienlaicīgais ārējais IS lietotāju skaits (vidējais) (8:00 – 18:00)	1270	1770	1620	2400
Vienlaicīgais ārējais IS lietotāju skaits (18:00 – 08:00)	183	576	240	730
Datu uzglabāšana un apmaiņa	Vidēji	Maksimāli	Vidēji	Maksimāli
Datu glabātuves izmērs (GB)	Pieaugums gadā 470 GB	2740	7000	12000
Vienas rezerves kopijas apjoms (GB)	Pieaugums gadā 580 GB	2260	7500	13500
Datu apmaiņa Kbaiti/sek (8:00 – 18:00)	58300	157000	78700	211900
Datu apmaiņas pieprasījumu skaits/sek. (8:00 – 18:00)	4780	7630	6450	10300
Datu apmaiņa Kbaiti/sek (18:00 – 8:00)	122100	292600	162200	395000
Datu apmaiņas pieprasījumu skaits/sek. (18:00 – 8:00)	3223	12430	4250	16700
Tikla resursu izmantošana	Vidēji	Maksimāli	Vidēji	Maksimāli
NIS nosūtītie Kbaiti/sek. (vidējais) (8:00 – 18:00)	22240	92860	30200	125360
NIS saņemtie Kbaiti/sek. (vidējais) (8:00 – 18:00)	1280	14820	1700	19800

Raksturojošie parametri	Esošā situācija		Plānots līdz 2020	
NIS nosūtītie Kbaiti/sek (vidējais) (18:00 – 8:00)	20612	102115	27800	137850
NIS saņemtie Kbaiti/sek (vidējais) (18:00 – 8:00)	306	1324	410	1780
Operatīvā atmiņa (RAM)	Minimāli	Maksimāli	Minimāli	Maksimāli
Nepieciešamā atmiņa (GB) (8:00 – 18:00)	112	141	150	185
Nepieciešamā atmiņa (GB) (18:00 – 8:00)	88	112	110	150
Procesors	Minimāli	Maksimāli	Minimāli	Maksimāli
Sistēmas ekspluatācijai nepieciešamais RISC procesoru skaits un to parametri	18x PowerPC_POWER7, 3724 MHz.	20 x PowerPC_POWER7, 3724 MHz.	128 x M7 Sparc, 4,133MHz vai ekvivalents.	256 x M7 Sparc, 4,133 MHz vai ekvivalents.

Attiecībā uz de minimis atbalsta uzskaites sistēmas izstrādi, neskatoties uz to, ka pirmā sistēmas izstrādes pozīcija paredz padziļinātu prasību izpēti un analīzi, lai veiktu argumentētu tehnoloģiju izvēli, neatkarīgu ekspertu veiktajā izvērtējumā secināts, ka sistēmas projektēšanā ir priekšrocības atvērta koda risinājumiem. Finanšu ministrijā ir izveidots datu centrs, kurā izvietotas vairākas datubāzes un sistēmas, datu centra darbības nodrošināšanai ir izveidota sava infrastruktūra un pieejams arī specializēts personāls, kas prot infrastruktūru konfigurēt, uzturēt un pilnveidot. Tāpēc ir svarīgi analizēt sistēmas izstrādi arī kontekstā ar FM rīcībā esošiem resursiem, kā arī kopēju politiku (konceptiju) par valsts līmeņa IKT arhitektūru.

Izstrādājot de minimis uzskaites sistēmu, tiks ņemtas vērā arī drošības prasības datu pārraidē, apstrādē un uzglabāšanā.

4.5. Īstenošanas plāns

Projekta realizācijai tiks izveidoti četri apakšprojekti:

- Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija MAIS kodols. Apakšprojekta gaitā MAIS tiks izstrādāta NMR, UGP, KAUS, BUS, DAKGS, SNDS un informācijas sistēmas VADIS funkcionalitāte;
- Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Maksājumu uzskaites un uzkrājuma princips);
- Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Muitas maksājumu integrēšana MAIS). Apakšprojekta gaitā MAIS tiks izstrādāta daļa no CMIS funkcionalitātes, nodrošinot VID administrēto nodokļu, nodevu un citu maksājumu valsts budžetā administrēšanu vienā informācijas sistēmā;
- Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Integrācija vienotajā IKT arhitektūrā, arhivēšana).

Projekta un apakšprojektu izmaksas un laika grafiki ir orientējoši un pārvērtējami pirms katra apakšprojekta sākuma, ņemot vērā normatīvo aktu prasības nodokļu jomā un veikto iepirkumu rezultātus. Pirmā apakšprojekta „MAIS kodola izstrāde – nodokļu maksātāju uzskaites, VADIS” izmaksas, kas attēlotas 4.5.2.punktā ir jau precizētas. Pirmā apakšprojekta “Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija MAIS kodols” ietvaros tiek īstenota atsevišķa aktivitāte – “De minimis atbalsta uzskaites sistēmas izstrāde” ar savu laika un izmaksu plānu.

4.5.1. Apakšprojekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija MAIS kodols” darbības un īstenošanas laika plāns

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2015				2016				2017				2018				2019				2020			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	Tehniskā projekta izstrāde	XX ¹⁸	XX	XX																					
2	Programmatūras izstrādes un integrācijas iepirkuma dokumentācijas izstrāde un iepirkuma realizācija			XX	XX	XX	XX	XX	XX	X	X	X	X												
3	Programmatūras drošības un veiktspējas audita iepirkuma												X	X	X	X	X	X							

¹⁸ Laika grafikos ar atzīmi XX atzīmēti pasākumi, kuru izpilde ir uzsākta pirms apakšprojekta apstiprināšanas.

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2015				2016				2017				2018				2019				2020			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	dokumentācijas izstrāde un iepirkuma realizācija																								
4.	Programmatūras dokumentācijas, t.sk. darbības procesu analīze												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
5.	Programmatūras, t.sk. integrācijas ar esošajām VID IS izstrāde												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
5.1.	MAIS platformas licenču un standartprogramma tūras licenču iegāde												X	X											
5.2.	Pamatdarbības procesu pilnveidošana												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
5.3.	Vispārpieejamu datu kopu izstrāde un publicēšana												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
5.4.	E-pakalpojumu pilnveidošana												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
5.5.	VADIS integrācija MAIS												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
6.	Datu migrācija, t.sk.migrācijas testēšana												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
7.	VID datu apmaiņu ar citu valsts pārvaldes institūciju IS pielāgošana un izstrāde																	X	X	X	X	X	X	X	
8.	Sistēmas, t.sk. sistēmas lietojamības, un saskarņu testēšana													X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2015				2016				2017				2018				2019				2020			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
9.	Saistīto VID IS, t.sk.EDS, DNS pielāgošana												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
10.	Administrātoru un lietotāju apmācība																				X	X	X	X	
11.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība un kvalitātes kontrole												X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
12.	Sistēmas drošības un veiktspējas audits																			X	X	X	X	X	
13.	Ieviešanas/pārmaiņu vadība									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
13.1.	Ieviešanas/pārmaiņu vadība – projekta publicitāte									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
14.	De minimis atbalsta uzskaites sistēmas izstrāde (detalizēta informācija ietverta atsevišķā tabulā)									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	

4.5.2. Apakšprojekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija MAIS kodols” aktivitātes “De minimis atbalsta uzskaites sistēmas izstrāde” darbības un īstenošanas laika plāns

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2015				2016				2017				2018				2019				2020			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	Tehniskās specifikācijas izstrāde kā daļa no informācijas sistēmas iepirkuma dokumentācijas, tai skaitā, iepirkuma veikšana par Tehniskās specifikācijas izstrādes pakalpojumu									X	X	X													

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2015				2016				2017				2018				2019				2020			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
2.	Informācijas sistēmas izstrāde, ieviešana (tai skaitā, lietotāju apmācība), tai skaitā, iepirkuma veikšana par pakalpojuma/produkta piegādātāju											X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
2.1.	Citu sistēmu (t.sk. VID EDS) pielāgošana darbam ar de minimis IS											X	X	X	X	X	X	X	X						
3.	Informācijas sistēmas papildus funkcionalitātes izstrāde																			X	X	X	X	X	
4.	Sistēmas, t.sk. sistēmas lietojamības, un saskarņu testēšana											X		X	X	X	X	X	X						
5.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
6.	Kvalitātes kontrole									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
7.	Pārmaiņu vadība									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
8.	Publicitātes prasību nodrošināšana									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
9.	Sistēmas drošības un veikspējas audits															X	X	X	X						

4.5.3. Apakšprojekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija MAIS kodols” izmaksu aprēķins

	Darbības	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Kopā
1.	Tehniskā projekta izstrāde							0
2.	Programmatūras izstrādes un integrācijas iepirkuma dokumentācijas izstrāde							0
3.	Programmatūras drošības un veiktspējas audita iepirkuma dokumentācijas izstrāde							0
4.	Programmatūras dokumentācijas izstrāde, t.sk. darbības procesu analīze				104 478	403 825	219 556	727 859
5.	Programmatūras, t.sk. integrācijas ar esošajām VID IS izstrāde				1 165 820	1 211 476	658 671	3 035 967
6.	Datu migrācija, t.sk. migrācijas testēšana							0
7.	VID datu apmaiņu ar citu valsts pārvaldes institūciju IS pielāgošana un izstrāde							0
8.	Sistēmas, t.sk. sistēmas lietojamības un saskarņu testēšana							0
9.	Saistīto VID IS pielāgošana					424 754	106 189	530 943
10.	Administratoru un lietotāju apmācība							
11.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība un kvalitātes kontrole							0
12.	Sistēmas drošības un veiktspējas audits							0
13.	Ieviešanas/pārmaiņu vadība			43 215	12 043	33		55 291
14.	De minimis atbalsta uzskaites sistēmas izstrāde (detalizētāka informācija ietverta atsevišķā tabulā)			6 339	29 761	103 260	10 580	14 99 40
	KOPĀ:	0	0	49 554	1 312 102	2 143 348	994 996	4 500 000

4.5.4. Apakšprojekta „ Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija MAIS kodols” aktivitātes “De minimis atbalsta uzskaites sistēmas izstrāde” izmaksu aprēķins.

	Darbības	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Kopā
1.	Tehniskās specifikācijas izstrāde kā daļa no informācijas sistēmas iepirkuma dokumentācijas, tai skaitā, iepirkuma veikšana par Tehniskās specifikācijas izstrādes pakalpojumu							0
2.	Informācijas sistēmas izstrāde, ieviešana (tai skaitā, lietotāju apmācība), tai skaitā, iepirkuma veikšana par pakalpojuma/produkta piegādātāju			0	17 978	71 912		89 890
2.1.	Citu sistēmu (t.sk. VID EDS) pielāgošana darbam ar de minimis IS				8 175	2 044		10 219
3.	Informācijas sistēmas papildus funkcionalitātes izstrāde					7 148	6 308	13 456
4.	Sistēmas, t.sk. sistēmas lietojamības, un saskarņu testēšana					6 486		6 486
5.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība				471	417		888
6.	Kvalitātes kontrole			3 485		2 907	3 941	10 333
7.	Pārmaiņu vadība			2 778	3 137			5 915
8.	Publicitātes prasību nodrošināšana			76		973	331	1 380

9.	Sistēmas drošības un veiktspējas audits																11 373								11 373	
	KOPĀ:	0	0	6 339	29 761	103 260	10 580	149 940																		

4.5.5. Apakšprojekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Maksājumu uzskaites un uzkrājuma princips)” darbības un īstenošanas laika plāns

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2017				2018				2019				2020				2021				2022				
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1.	Programmatūras dokumentācijas izstrāde, t.sk.darbības procesu analīze				XX	XX	XX	XX	XX	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X					
2.	Programmatūras, t.sk. integrācijas ar esošajām VID IS, izstrāde												X	X	X	X	X	X	X	X						
3.	Datu migrācija, t.sk. migrācijas testēšana									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X						
4.	VID datu apmaiņu ar citu valsts pārvaldes institūciju IS pielāgošana un izstrāde												X	X	X	X	X	X	X	X						
5.	Sistēmas, t.sk. sistēmas lietojamības, saskarņu un datu apmaiņu testēšana													X	X	X	X	X	X	X						
6.	Saistīto VID IS pielāgošana un testēšana												X	X	X	X	X	X	X	X						
7.	Administratoru un lietotāju apmācība													X	X	X	X	X	X	X						
8.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība un kvalitātes kontrole				XX	XX	XX	XX	XX	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X					
9.	Sistēmas drošības un veiktspējas audits															X	X	X	X	X						

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
10.	Ieviešanas/pārmaiņu vadība									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				

4.5.6. Apakšprojekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Maksājumu uzskaites un uzkrājuma princips)” izmaksu aprēķins

	Darbības	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Kopā
1.	Programmatūras dokumentācijas izstrāde, t.sk. darbības procesu analīze			150 000	100 000	100 000		350 000
2.	Programmatūras, t.sk. integrācijas ar esošajām VID IS izstrāde			350 000	600 000	1 000 000		1 950 000
3.	Datu migrācija, t.sk. migrācijas testēšana					400 000		400 000
4.	VID datu apmaiņu ar citu valsts pārvaldes institūciju IS pielāgošana un izstrāde					30 000		30 000
5.	Sistēmas, t.sk. sistēmas lietojamības un saskarņu testēšana					400 000		400 000
6.	Saistīto VID IS pielāgošana un testēšana				200 000	400 000		600 000
7.	Administratoru un lietotāju apmācība					50 000		50 000
8.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība un kvalitātes kontrole			150 000	200 000	50 000		400 000
9.	Sistēmas drošības un veiktspējas audits					50 000		50 000
10.	Ieviešanas/pārmaiņu vadība			170 000	100 000	30 000		300 000

Darbības	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Kopā
KOPĀ:	0	0	820 000	1 200 000	2 730 000	0	4 530 000

4.5.7. Apakšprojekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Muitas maksājumu integrēšana MAIS)” darbības un īstenošanas laika plāns

Šī tabula nav aktualizēta. Tā tiks aktualizēta, iesniedzot attiecīgā apakšprojekta detalizēto aprakstu.

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	Programmatūras dokumentācijas izstrāde, t.sk. darbības procesu analīze						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
2.	Programmatūras, t.sk. integrācijas ar esošajām VID IS izstrāde								X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
3.	Datu migrācija, t.sk. migrācijas testēšana								X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
4.	VID datu apmaiņu ar citu valsts pārvaldes institūciju IS pielāgošana un izstrāde								X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
5.	Sistēmas, t.sk. sistēmas lietojamības, saskarņu un datu apmaiņu testēšana								X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
6.	Saistīto VID IS, pielāgošana un testēšana								X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
7.	Administratoru un lietotāju apmācība															X	X	X							

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
8.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība un kvalitātes kontrole						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
9.	Programmatūras drošības un veiktspējas audits																X	X							
10.	Ieviešanas/pārmaiņu vadība						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							

4.5.8. Apakšprojekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Muitas maksājumu integrēšana MAIS)” izmaksu aprēķins

Šī tabula nav aktualizēta. Tā tiks aktualizēta, iesniedzot attiecīgā apakšprojekta detalizēto aprakstu.

	Darbības	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Kopā
1.	Programmatūras dokumentācijas izstrāde, t.sk. darbības procesu analīze		100 000	50 000	30 000	20 000		200 000
2.	Programmatūras, t.sk. integrācijas ar esošajām VID IS izstrāde			300 000	550 000	1 080 000		1 930 000
3.	Datu migrācija, t.sk. migrācijas testēšana					340 000		340 000
4.	VID datu apmaiņu ar citu valsts pārvaldes institūciju IS pielāgošana un izstrāde					200 000		200 000
5.	Sistēmas, t.sk. sistēmas lietojamības un saskarņu testēšana					400 000		400 000
6.	Saistīto VID IS pielāgošana un testēšana				300 000	420 000		720 000
7.	Administratoru un lietotāju apmācība					80 000		80 000

	Darbības	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Kopā
8.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība un kvalitātes kontrole		100 000	150 000	250 000	50 000		550 000
9.	Sistēmas drošības un veiktspējas audits					70 000		70 000
10.	Ieviešanas/pārmaiņu vadība		20 000	100 000	100 000	30 000		250 000
	KOPĀ:	0	220 000	600 000	1 230 000	2 550 000	0	4 740 000

4.5.9. Apakšprojekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Integrācija vienotajā IKT arhitektūrā, arhivēšana)” darbības un īstenošanas laika plāns

Šī tabula nav aktualizēta. Tā tiks aktualizēta, iesniedzot attiecīgā apakšprojekta detalizēto aprakstu.

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2018				2019				2020				2021				2022			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	Programmatūras dokumentācijas izstrāde, t.sk. darbības procesu analīze							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
2.	Programmatūras, t.sk. integrācijas ar esošajām VID IS izstrāde									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
3.	Datu migrācija, t.sk. migrācijas testēšana											X	X	X	X	X	X	X	X		
4.	VID datu apmaiņu ar citu valsts pārvaldes institūciju IS pielāgošana un izstrāde											X	X	X	X	X	X	X	X		
5.	Sistēmas, t.sk. sistēmas lietojamības, saskarņu un datu apmaiņu testēšana											X	X	X	X	X	X	X	X		
6.	Saistīto VID IS pielāgošana un testēšana									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
7.	Administratoru un lietotāju apmācība																	X			

	Projekts/rīcības virziens, aktivitāte	2018				2019				2020				2021				2022			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
8.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība un kvalitātes kontrole							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
9.	Programmatūras drošības un veikspējas audits																X	X	X		
10.	EDS programmatūras izstrāde							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
11.	Ilgstoši glabājamo elektronisko datu un dokumentu arhivēšanas programmatūras izstrāde							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
12.	Ieviešanas/pārmaiņu vadība							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		

4.5.10. Apakšprojekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Integrācija vienotajā IKT arhitektūrā, arhivēšana)” izmaksu aprēķins

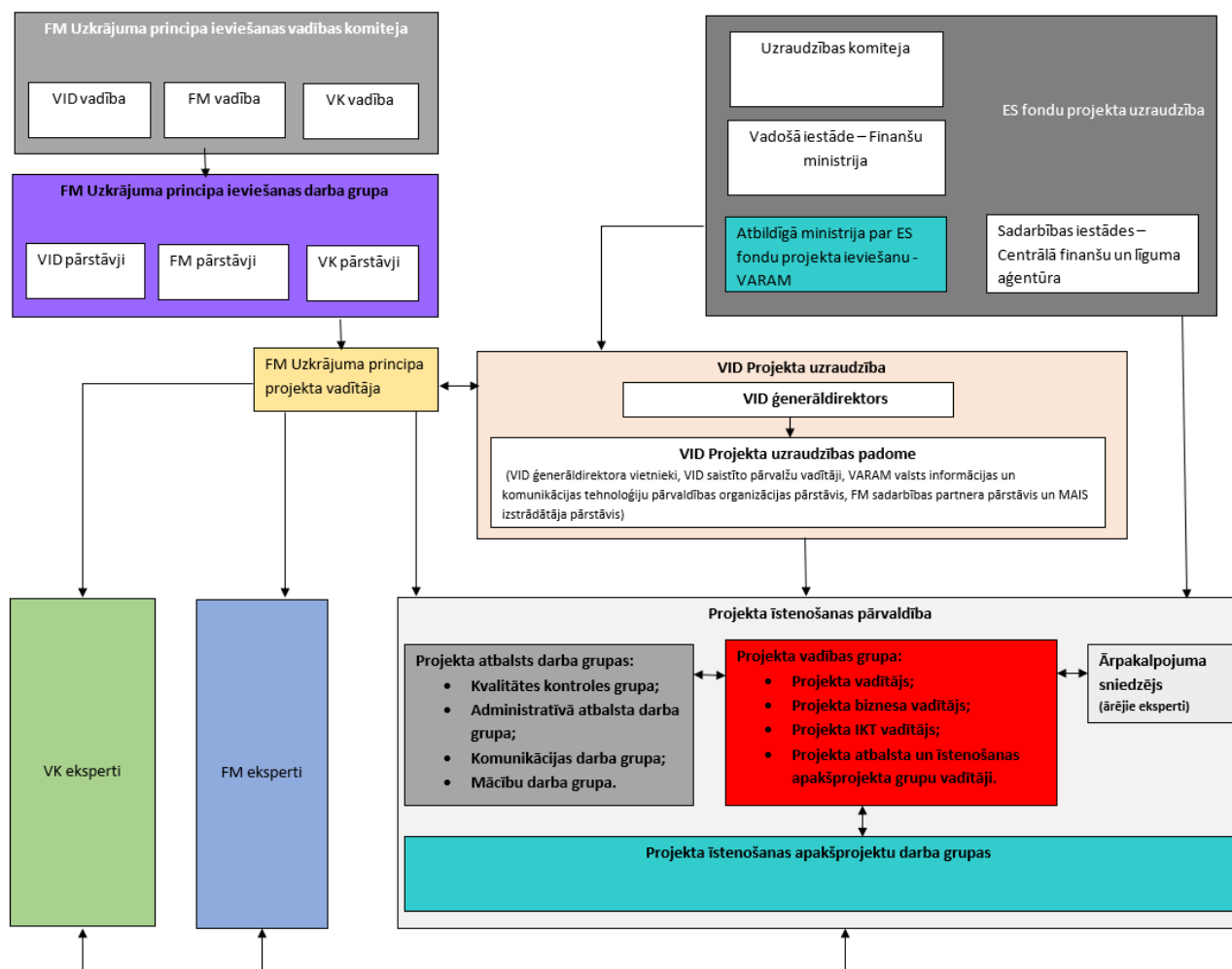
Šī tabula nav aktualizēta. Tā tiks aktualizēta, iesniedzot attiecīgā apakšprojekta detalizēto aprakstu.

	Darbības	2018	2019	2020	2021	2022	Kopā
1.	Programmatūras dokumentācijas izstrāde, t.sk. darbības procesu analīze		30 000	50 000	50 000	20 000	150 000
2.	Programmatūras izstrāde, t.sk. integrācijas ar esošajām VID IS izstrāde			50 000	100 000	100 000	250 000
3.	Datu migrācija					100 000	100 000
4.	VID datu apmaiņu ar citu valsts pārvaldes institūciju IS pielāgošana un izstrāde				250 000	100 000	350 000
5.	Sistēmas testēšana, t.sk. sistēmas lietojamības un saskarņu testēšana					350 000	350 000
6.	Saistīto VID IS pielāgošana				100 000	200 000	300 000
7.	Administratoru un lietotāju apmācība					10 000	10 000

	Darbības	2018	2019	2020	2021	2022	Kopā
8.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība un kvalitātes kontrole		100 000	250 000	250 000	200 000	800 000
9.	Sistēmas drošības un veiktspējas audits					100 000	100 000
10.	Pašapkalpošanās portāla (EDS) integrācija valsts vienotajā portālā				200 000	300 000	500 000
11.	Juridisko personu elektronisko datu arhīva izveide			50 000	400 000	400 000	850 000
12.	Ieviešanas/pārmaiņu vadība		20 000	100 000	100 000	30 000	250 000
	KOPĀ:		150 000	500 000	1 450 000	1 910 000	4 010 000

5. Pārvaldība

Papildinot iepriekšējs sadaļās aprakstīto saistībā ar pārmaiņu ieviešanu, VID administrēto valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesu izmaiņu sekmīgas īstenošanas priekšnoteikums ir strukturētas izmaiņu pārvaldības nodrošināšana, kas ietver skaidru izmaiņu ieviešanā iesaistīto pušu lomu un atbildību un savstarpējās sadarbības principu definējumu. Pārvaldības struktūra tiek veidota projektam "Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija" un nav plānots to veidot atsevišķi katram apakšprojektam. Attēlā (skat. Attēls 10. Pārvaldības modelis) attēlots plānotais VID administrēto valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesu izmaiņu ieviešanas pārvaldības modelis.

Attēls 10. Pārvaldības modelis

Projekta pārvaldības ietvaros definētas šādas struktūras un to lomas:

- **FM Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komiteja** – vadības līmeņa struktūra, kuras sastāvā ir VID vadība, FM vadība un VK vadība, kas izskata konceptuālus ar valsts un pašvaldību budžeta maksājumu administrēšanas procesu izmaiņām saistītus jautājumus un pieņem lēmumu par izmaiņu īstenošanu.
- **FM Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas uzdevums** ir izvērtēt un risināt ar valsts un pašvaldību budžeta maksājumu administrēšanas procesu izmaiņām saistītus

jautājumus, ko vadības komitejā izskatīšanai iesniegusi FM Uzkrājuma principa darba grupa, kā piemēram, ar valsts un pašvaldību budžetu ieņēmumu politiku saistīti jautājumi, starpinstitutionālās sadarbības jautājumi, kā arī citi būtiski ar izmaiņu ieviešanas progresu saistīti jautājumi, kur nepieciešami lēmumi, kas skar politikas plānošanas dokumentus, normatīvo aktu izmaiņas, stratēģisko risku vadību u.c. un kas nav atrisināmi FM Uzkrājuma principa ieviešanas darba grupas ietvaros. FM Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komiteja uzrauga arī FM Uzkrājuma principa ieviešanas darba grupas darbu.

- **FM Uzkrājuma principa ieviešanas darba grupa** – vadības līmeņa struktūra, kuras sastāvā ir VID pārstāvji, FM pārstāvji un VK pārstāvji. FM Uzkrājuma principa ieviešanas darba grupas uzdevums ir pieņemt ar valsts un pašvaldību budžeta maksājumu administrēšanas procesu izmaiņām saistītus lēmumus, t.sk. par veicamajām aktivitātēm izmaiņu ieviešanai, aktivitāšu īstenošanas termiņiem, atbildībām u.c. jautājumiem, par kuriem FM Uzkrājuma principa ieviešanas darba grupu informē Uzkrājuma principa projekta vadītāja. FM Uzkrājuma principa ieviešanas darba grupa virza jautājumu izskatīšanu FM Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejā, ja lēmumu nav iespējams pieņemt FM Uzkrājuma principa ieviešanas darba grupa ietvaros.
- **ES fondu projekta uzraudzība** – uzraudzības līmeņa struktūra, kuras sastāvā ir projekta Uzraudzības komiteja, Vadošā iestāde (FM), Sadarbības iestāde (CFLA) un Atbildīgā ministrija par ES fondu projekta ieviešanu (VARAM). Šīs struktūras pamatfunkcija ir ar ES finansējuma apguvi saistīto aktivitāšu uzraudzība, lai nodrošinātu plānotā projekta īstenošanas atbilstību saistošajiem ar projekta īstenošanu saistītajiem nosacījumiem un ierobežojumiem. Papildus tam, VARAM, kā atbildīgās ministrijas, kompetencē ir nodrošināt ar projekta īstenošanu saistīto rezultatīvo rādītāju sasniegšanas uzraudzību.
- **FM Uzkrājuma principa projekta vadītāja** nodrošina valsts un pašvaldību budžeta maksājumu administrēšanas procesu izmaiņu ieviešanas uzraudzību, pēc nepieciešamības organizē starpinstitutionālās sanāksmes ar aktivitāšu īstenošanu saistītu jautājumu apspriešanai, ierosina organizēt FM Uzkrājuma principa ieviešanas darba grupas sanāksmes, lai apspriestu veicamās aktivitātes izmaiņu ieviešanai, aktivitāšu īstenošanas termiņus, atbildības u.c. jautājumus. FM Uzkrājuma principa projekta vadītāja sadarbojas ar VID projekta vadītāju, VID projekta vadības grupu un VID ekspertiem, VK un FM ekspertiem ar projekta īstenošanu saistītu jautājumu risināšanā un piedalās atsevišķu projekta aktivitāšu īstenošanā.
- **FM eksperti, VK eksperti** – izpildes līmeņa struktūras, kuru sastāvā ir attiecīgās iestādes deleģētie eksperti. Ekspertu uzdevums ir īstenot valsts un pašvaldību budžeta maksājumu administrēšanas procesu izmaiņu ieviešanai nepieciešamās aktivitātes piešķirtā budžeta un noteikto aktivitāšu izpildes termiņu ietvaros. Eksperti nodrošina to pārstāvētās iestādes kompetencē esošo aktivitāšu koordinēšanu, to īstenošanas uzraudzību un informācijas sniegšanu FM Uzkrājuma principa projekta vadītājam par aktivitāšu īstenošanas progresu. FM un VK eksperti sadarbojas arī ar VID darba grupu, nepieciešamības gadījumā piedaloties projekta aktivitāšu īstenošanā.
- **VID projekta uzraudzības padome** – vadības līmeņa struktūra, kuras sastāvā ir VID ģenerāldirektora vietnieki un ar projekta īstenošanu saistīto VID pārvalžu vadītāji. VID projekta uzraudzības padomes kompetencē ir nodrošināt projekta īstenošanas un virzības stratēģisko vadību, t.sk., bet ne tikai projekta mērķu sasniegšanas un projekta īstenošanas termiņu uzraudzību.

- **VID projekta vadības grupa** – vadības līmeņa struktūra, kuras pamatuzdevums ir orgnizēt un nodrošināt VID administrēto valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesu izmaiņu ieviešanai nepieciešamās aktivitātes piešķirtā budžeta un noteikto aktivitāšu izpildes termiņu ietvaros. VID projekta vadības grupas sastāvā ir šādi eksperti:
  - Atbildīgais projekta vadītājs, kura kompetencē ir nodrošināt saturisku projekta vadību, ar izpratni par īstenojamo aktivitāšu saturu un būtību iesaistoties projekta aktivitāšu īstenošanā. Atbildīgais projekta vadītājs vada VID projekta vadības grupu un nodrošina darba grupas kompetencē esošo uzdevumu koordinēšanu, to īstenošanas uzraudzību un informācijas sniegšanu FM Uzkrājuma principa projekta vadītājam par aktivitāšu īstenošanas progresu;
  - Projekta administratīvais atbalsts, kura pārziņā ir projekta administratīvā vadība, aktivitāšu īstenošanas koordinēšana, iesaistīto pušu sanāksmju koordinēšana u.c. administratīvu aktivitāšu īstenošana, lai nodrošinātu un uzraudzītu projekta īstenošanas norises atbilstību plānotajam laika grafikam;
  - Pastāvīgās projekta īstenošanas apakšprojektu grupas (t.sk. IT eksperts, grāmatvedības uzskaites eksperts, procesu eksperts u.c.), kuru pamatuzdevums ir iesaistīties ar projekta īstenošanu saistītās aktivitātēs, atbilstoši grupas kompetencei, pārziņāt projekta virzības procesu un īstenojamo aktivitāšu būtību. Šādu grupu izveide ir būtiska, ņemot vērā VID organizatoriskās struktūras apmēru un to, ka dažādas VID struktūrvienības tiks iesaistītas dažādos projekta ieviešanas posmos. Īstenošanas grupu vadītāju iesaistīšana projekta vadības grupas sastāvā nodrošinās iespēju visu aktivitāšu īstenošanas gaitā saglabāt vienotu redzējumu par projekta īstenošanas gaitu un tā ietvaros izstrādātajiem turpmākās VID darbības un attīstības risinājumiem;
  - VID iekšējie eksperti tiks piesaistīti dažādos projekta īstenošanas posmos un aktivitātēs atbilstoši ekspertu kompetencei. VID iekšējo ekspertu iesaistes mērķis ir nodrošināt, lai visu aktivitāšu īstenošanas procesā piedalās arī VID darbinieki, kas ikdienā strādās/izmantos projekta ietvaros izstrādātos risinājumus, un to izstrādes gaitā var sniegt praktisku redzējumu par procesu/darbību faktisko norisi un nepieciešamajiem uzlabojumiem;
  - Ārējie eksperti (t.sk. izstrādātāji u.c. piesaistītie eksperti) tiks iesaistīti dažādos projekta īstenošanas posmos un aktivitātēs atbilstoši to kompetencei. Ārējo ekspertu pamatuzdevums būs sniegt VID pakalpojumus atbilstoši savai kompetencei un saskaņā ar noslēgto līgumu par pakalpojuma sniegšanu.

Ja plānoto apakšprojektu un/vai aktivitāšu ietvaros projekta efektīvai to realizācijai piesaista sadarbības partnerus, projekta atbildīgais īstenošanas partneris noslēdz savstarpēju vienošanos, kurā ietver pušu atbildības, pienākumus un tiesības. Finansējuma plūsma arī tiek atrunāta savstarpējās vienošanās ietvaros, nodrošinot, ka tā konceptuāli atbilst atbildības un gala produkta īpašumtiesību sadalījumam par konkrētā apakšprojekta rezultātu un mērķu sasniegšanu, ievērojot plānoto laika grafiku un apzinoties riskus.

Apakšprojekta "Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija MAIS kodols" aktivitātes "De minimis atbalsta uzskaites sistēmas izstrāde" sadarbības partneris ir Finanšu ministrija.

Aktivitātes ietvaros tiek ņemta vērā Projekta pārvaldības shēma. VID projekta vadītājs kopā ar konkrētā apakšprojekta darba grupas vadītāju no vienas puses un apakšprojekta aktivitātes ietvaros konkrētā kontaktpersona Finanšu ministrijā no otras puses darbojas noslēgtās vienošanās ietvaros.

Ņemot vērā to, ka visa lielā projekta projektu vadītājs atbild par projekta īstenošanas progressa uzraudzību, kā arī par projekta finansējuma izlietošanu un projekta rezultātīvo rādītāju sasniegšanai atbilstoši definētajam, tad attiecībā uz apakšprojektu aktivitātēm, kuru ieviešanā tiek piesaistīti sadarbības partneri, noslēgtās vienošanās ietvaros tiek atrunāti pārvaldības jautājumi.

Ņemot vērā plānoto, ka izstrādātās De minimis atbalsta uzskaites sistēmas īpašnieks būs Finanšu ministrija, informācijas sistēma tiks iekļauta tās bilancē un tā attiecīgi nodrošinās tālāku sistēmas uzturēšanu no tās budžeta līdzekļiem, tad arī plānotais finansējums informācijas sistēmas izstrādes nodrošināšanai tiek plānots Finanšu ministrijas budžetā un tā nodrošinās maksājumu veikšanu par informācijas sistēmas izstrādi. Finanšu ministrija iesniegs pārskatus par līdzekļu izlietojumu VID, kas attiecīgi informāciju iekļaus pārskatā, kuru sniegs VARAM par kopējo projekta ieviešanu, jo VID kā projekta finansējuma saņēmējs nodrošinās visa projekta īstenošanu (viena resora ietvaros tiesības un pienākumi tiks atrunāti savstarpējās vienošanās ietvaros/iekšējā kārtībā).

6. Riski, atkarības

Ar Projekta sekmīgu īstenošanu saistītie riski un to mazināšanas pasākumi uzskaitīti tabulā (skat. Tabula 5).

Tabula 5. Riski un risku mazināšanas pasākumi

#	Riska nosaukums	Apraksts, ietekme	Vērtējums	Mazināšanas pieeja/pasākumi
Likumdošanas riski				
1.	Netiek savlaicīgi identificētas vai veiktas nepieciešamās normatīvo aktu izmaiņas saistībā ar uzkrājuma principa ieviešanu nodokļu uzskaitē.	VID biznesa procesi un IS funkcionalitāte tiks izstrādāta atbilstoši lokāliem pieņēmumiem, kā rezultātā pastāv risks, ka pēc atbilstošo normatīvo aktu pieņemšanas būs nepieciešams veikt procesu un IS izmaiņas.	Vidējs	Nodrošināt VID Projekta vadības grupas sadarbību ar FM atbildīgo darba grupu par uzkrājuma principa ieviešanu.
2.	Netiek savlaicīgi identificētas vai veiktas nepieciešamās normatīvo aktu izmaiņas saistībā ar de minimis atbalsta piešķiršanas un uzskaites sistēmas veida maiņu un sistēmas darbības nodrošināšanu.	Pastāv risks, ka izveidotā sistēma un attiecīgi izstrādātie normatīvie akti liedz pilnvērtīgi ievērot visas prasības attiecībā uz de minimis atbalsta sniegšanu.	Vidējs	Nodrošināt savlaicīgu normatīvo aktu izstrādi un lielāko de minimis atbalsta sniedzējinstītūciju iesaisti normatīvo aktu un IS izstrādes laikā potenciālo problēmjaudājumu laicīgā identificēšanā.
Stratēģiskie riski				
3.	Projektam nepieciešamos termiņos netiek atrisināti ar uzkrājuma principa ieviešanu saistītie neskaidrie jautājumi.	Netiks nodrošināta VID procesu un IS atbilstība atbildīgo institūciju noteiktajiem uzskaites principiem, iespējami Projekta realizācijas termiņu kavējumi	Augsts	Projekta ietvaros nodrošināt VID Projekta vadības grupas sadarbību ar FM atbildīgo darba grupu par uzkrājuma principa ieviešanu, integrējot ar uzkrājuma principa ieviešanu saistītos aspektus VID procesu un IS izmaiņās.
4.	Netiek pienācīgi novērtēts biznesa procesu izmaiņu	Netiek izdalīti nepieciešamie resursi biznesa procesu izmaiņu	Augsts	Izstrādāt MAIS ieviešanas stratēģiju un pārejas plānu. Paredzēt

#	Riska nosaukums	Apraksts, ietekme	Vērtējums	Mazināšanas pasākumi	pieeja/izmaiņu
	nozīmīgums un apjoms.	identificēšanai un realizācijai. Biznesa procesi nav optimāli.		atbilstošus cilvēkresursus procesu realizācijai.	biznesa izmaiņu
Tehnoloģiskie riski					
4.	VID procesu detalizētai analīzei tiek atvēlēti nepietiekami laika un cilvēku resursi.	MAIS funkcionalitāte lielā mērā būs atkarīga no veiktās VID procesu analīzes kvalitātes. Neatvēlot pietiekamu laiku un resursus detalizētai VID procesu analīzei, var tikt ierobežota optimālas MAIS funkcionalitātes izstrāde.	Augsts	Nodrošināt VID cilvēkresursu iesaisti Projekta aktivitāšu īstenošanā.	
5.	VID un tā sadarbības partneru risinājumi var tikt izstrādāti atšķirīgos laika posmos.	Ja VID un tā sadarbības partneru risinājumi tiks izstrādāti atšķirīgos laika posmos, būs ierobežotas iespējas veikt visu izstrādāto risinājumu savstarpējās integrācijas testēšanu, un risinājumu savstarpēju salāgošanu.	Vidējs	Iekļaut Projekta darba grupās nozīmīgāko VID sadarbības partneru pārstāvjus.	
6.	Citu valsts vai pašvaldību institūciju veikto IS izmaiņu ietekme uz VID izstrādāto risinājumu.	MAIS izstrādes laikā var tikt īstenotas arī citu valsts vai pašvaldības institūciju IS izmaiņas, kā rezultātā pastāv risks, ka radīsies sarežģījumi savstarpējā datu apmaiņā.	Vidējs	Nodrošināt VID un citu valsts un pašvaldību IS integritātes testēšanu, kā arī pastāvīgi uzraudzīt interfeisu izstrādi. Sagatavot nepārtrauktības plānus.	
7.	Izstrādātās sistēmas neatbilstība de minimis piešķiršanas un uzskaites prasību nodrošināšanai	Sistēma var neiekļaut visus tehniskos risinājumus, kas nepieciešami tās atbilstošai funkcionalitātei, lai tiktu ievērotas de minimis atbalsta piešķiršanas un uzskaites prasības. .	Vidējs	Nodrošināt maksimāli precīzu Tehnisko specifikāciju sagatavošanu iepirkumam par sistēmas izstrādi, kā arī nodrošināt atbilstošu FM cilvēkresursu un citu de minimis atbalsta sniedzēj institūciju iesaisti Projekta aktivitāšu īstenošanā.	
Organizatoriskie riski					
8.	Netiek pievērsta pienācīga	MAIS funkcionālo un tehnoloģisko risinājumu būtiski	Augsts	Iekļaut Projekta darba grupās nozīmīgāko VID	

#	Riska nosaukums	Apraksts, ietekme	Vērtējums	Mazināšanas pieeja/ pasākumi
	uzmanība VID un tā sadarbības partneru sadarbībai VID Projekta ietvaros izstrādātā IT risinājuma atkarība no citu institūciju izstrādātajiem IT risinājumiem.	ietekmē VID nozīmīgāko sadarbības partneru izstrādātie risinājumi. Nenodrošinot ciešu VID un tā sadarbības partneru sadarbību risinājumu izstrādes laikā, var tikt apdraudēti risinājumu izstrādes un ieviešanas termiņi.		sadarbības partneru pārstāvjus.
9.	Projektam netiek piesaistīts kvalificēts projekta vadītājs.	Nemot vērā Projekta nozīmību un sarežģītību, nepiesaistot projektam kvalificētu projekta vadītāju nenodrošinot kvalificētu Projekta pārvaldību tiks apdraudēta projekta realizācija.	Augsts	
10.	Netiek nodrošināta atbilstoša Projekta pārvaldība.	Nenodrošinot atbilstošu projekta pārvaldību, var tikt kavēta Projekta aktivitāšu īstenošana, koordinācija, nepieciešamo lēmumu pieņemšana, kā rezultātā var tikt apdraudēta Projekta realizācija.	Augsts	Nodrošināt atbilstošu VID cilvēkresursu iesaisti Projekta pārvaldības īstenošanai (t.sk. zināšanu, pieredzes un kvalifikācijas atbilstību uzticēto pienākumu veikšanai).
11.	Pieejamo resursu nepietiekamība MAIS ieviešanas posmā.	Ieviešot MAIS, sistēmu paralēlās darbības periodā normatīvo aktu izmaiņas būs jāizstrādā un jāievieš paralēli jaunajos un esošajos risinājumos. Pieejamo resursu nepietiekamības dēļ var tikt kavēta IS darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām.	Augsts	Nodrošināt normatīvo aktu izmaiņu un MAIS funkcionalitātes ieviešanas ekspluatācijā savstarpēju koordinēšanu, paredzot pakāpenisku MAIS funkcionalitātes ieviešanu ekspluatācijā. Izstrādāt MAIS ieviešanas stratēģiju. Paredzēt papildu finansējumu VID esošo IS pielāgojumiem.
12.	Izmaiņu veikšana IS var prasīt vairāk laika nekā sākotnēji plānots.	IT risinājumu ieviešanas laikam pārsniedzot sākotnēji plānoto laiku, tiek kavēti risinājumu ieviešanas termiņi, kā rezultātā	Vidējs	Izstrādājot Projekta plānu, paredzēt laika rezerves aktivitāšu īstenošanai. Noteikt

#	Riska nosaukums	Apraksts, ietekme	Vērtējums	Mazināšanas pieeja/pasākumi
		var tikt kavēti Projekta realizācijas termiņi, var tikt kavēta risinājumu izstrāde un ieviešana sadarbības partneriem.		aktivitāšu īstenošanas tolerances līmeņus (t.i. cik ilgi aktivitāte var aizkavēties, neapdraudot citu aktivitāšu īstenošanu).
13.	De minimis atbalsta piešķiršanas un uzskaites sistēmas izstrāde noteiktajā Projekta laika grafikā.	Ja netiek nodrošināta savlaicīga iepirkuma procedūru uzsākšana un sistēmas izstrāde, nebūs iespējams iekļauties noteiktajā Projekta laika grafikā.	Vidējs	Nodrošināta savlaicīga iepirkuma procedūru uzsākšana un noslēgto līgumu izpildes sistemātiska uzraudzība.

Projekta apraksta sagatavotāji:

■ Zane Siliņa, VID Nodokļu pārvaldes projekta vadītāja, tālrunis: 67121847, e-pasts: zane.silina@vid.gov.lv

■ Vita Narnicka, VID ģenerāldirektora vietniece, Informātikas pārvaldes direktore, tālrunis: 67120432, e-pasts: vita.narnicka@vid.gov.lv;

■ Tatjana Saidāne, VID Informātikas pārvaldes Programmatūras pārvaldības daļas vadītāja, tālrunis: 67120508, e-pasts: tatjana.saidane@vid.gov.lv;

■ Valentīna Reusa, VID Nodokļu administrēšanas risku vadības daļas Risku vadības nodaļas galvenā nodokļu inspektore, tālrunis: 67122020, e-pasts: valentina.reusa@vid.gov.lv;

■ Edīte Bērziņa, FM Komercedarbības atbalsta kontroles departamenta direktores vietniece, tālrunis: 67083891, e-pasts: edite.berzina@fm.gov.lv;

■ Dace Katrīna Ozoliņa, FM Komercedarbības atbalsta kontroles departamenta vecākā eksperte, tālrunis: 67095456, e-pasts: Dace.Ozolina@fm.gov.lv;

Apakšprojekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija MAIS kodols” apraksts

Apraksts

1. Apakšprojekta ietvaros tiks izveidots un ieviests sistēmas MAIS kodols, kas tālāko apakšprojektu ietvaros tiks papildināts un attīstīts. Sistēmas kodols saturēs šādu funkcionalitāti:
  - Nodokļu maksātāju un ar nodokļiem apliekamo objektu reģistrācijas un uzskaites funkcionālo bloku, kurā apvienota visa reģistrācijas un reģistru uzturēšanas funkcionalitāte. Papildus reģistrācijai funkcionālais bloks nodrošina arī reģistrēto objektu statusa uzraudzību, atļauju un sertifikātu izpildes nosacījumu uzraudzību un riska personu un adrešu saraksta uzturēšanu. Bloka funkcionalitāti paredzēts balstīt uz procesiem un darba plūsmām. Tas nozīmē, ka pēc ierosmes saņemšanas MAIS pati noteiks tālākos veicamos soļus, atbildīgos un ļaus izsekot katra uzsāktā procesa statusam un izpildei. Šī bloka funkcionalitāte ir integrāla NIS un CMIS sastāvdaļa. Šo sistēmu funkcionalitātes pilnīga pārņemšana MAIS paredzēta tikai pēc trešā apakšprojekta noslēgšanas. Līdz ar to laika posmā starp pirmā apakšprojekta pabeigšanu un tālāko apakšprojektu pabeigšanu būs nepieciešama pagaidu starpsistēmu datu apmaiņas saskarne, kas nodrošinās visu MAIS reģistru datu nodošanu NIS un CMIS.
  - Fizisko un juridisko personu nodokļu aprēķina informācijas un aprēķina un informatīvo deklarāciju uzskaites funkcionālo bloku. Pirmajā apakšprojektā šajā funkcionālajā blokā tiks nodrošināts atbalsts tikai valsts amatpersonu deklarāciju uzskaitē, tālākajos apakšprojektos to papildinot ar nodokļu aprēķina un informatīvajām deklarācijām;
  - Operatīvo pārskatu veidošanas funkcionalitāti. Pirmajā apakšprojektā tiks realizēti operatīvie pārskati, kas saistīti ar nodokļu maksātāju un ar nodokļiem apliekamo objektu reģistrāciju un uzskaiti un valsts amatpersonu deklarācijām;
  - Klientu apkalpošanas atbalsta funkcionālo bloku;
  - Pārvaldības funkcionalitāti, tai skaitā:
    - Nodokļu maksātāja lietu;
    - Darba plūsmu vadības funkcionalitāti;
    - Klasifikatoru administrēšanas funkcionalitāti;
    - Lietotāju pārvaldības un sistēmas administrēšanas funkcionalitāti;
    - Fona uzdevumu pārvaldības funkcionalitāti un sistēmas pamata rādītājus fona uzdevumiem, nodokļu maksātāju un ar nodokļiem apliekamo objektu reģistrācijas un uzskaites procesiem un valsts amatpersonu deklarāciju apstrādes procesiem;
  - atbilstošās datu apmaiņas saskarnes.

2. Apakšprojekta realizācijai, kā arī uzkrājuma principa ieviešanai nodokļu uzskaitē būs nepieciešamas izmaiņas nodokļu un nodevu uzskaiti regulējošajos normatīvajos aktos un procesos. Detalizēta normatīvo aktu izvērtēšana un nepieciešamo izmaiņu identificēšana tika veikta VID iepirkuma rezultātā noslēgtā līguma "Uzkrājuma principa un valsts budžeta maksājumu administrēšanas procesu uzlabojumu ieviešanas atbalsta pakalpojumi" ietvaros. Uzkrājuma principa ieviešanai nodokļu uzskaitē, tajā skaitā normatīvo aktu sakārtošanai Finanšu ministrijā ir izveidota Finanšu ministrijas vadības komiteja un Finanšu ministrijas darba grupa, kas ir atbildīga par normatīvo aktu grozījumu veikšanu. Finanšu ministrijā ir nozīmēts uzkrājuma principa ieviešanas projektu vadītājs, ir izstrādāts FM uzkrājuma principa ieviešanas plāns, kuru regulāri atjauno un apstiprina Finanšu ministrijas vadības komitejas sēdēs. Ministru kabineta 2016.gada 5.janvāra sēdes darba kārtībā ar projekta numuru TA-2892 tika izskatīts Finanšu ministrijas iesniegtais informatīvais ziņojums "Par Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts budžeta ieņēmumu administrēšanā un uzskaitē risinājumiem jautājumiem administratīvā sloga mazināšanai nodokļu maksātājiem un efektīvam Valsts ieņēmumu dienesta organizatoriskajam procesam". 1.apakšprojekta realizācijai nepieciešamība veikt izmaiņas normatīvajos dokumentos nav identificēta.
3. Apakšprojekta ietvaros tiks nodrošināts, ka bez maksas, publiski un neierobežotā veidā atkalizmantošanai tiks nodotas piecas datu kopas. Šīs informācijas pieejamība tiks nodrošināta atbilstoši atvērtam datu standartam, atvērtā formātā un mašīnlasāmā veidā kopā ar tās metadatiem. Pieejamās datu kopas tiks noteiktas ievērojot personas datu aizsardzības un ierobežotas pieejamības informācijas aspektus.
4. Apakšprojekta ietvaros tiks izveidoti
  - 4.1. trīs jauni e-pakalpojumi, kas atbilstoši tiks reģistrēti arī Publisko pakalpojumu katalogā:

Nr. p.k.	Pakalpojuma nosaukums
1.	Informācijas aplūkošana de minimis atbalsta uzskaites sistēmā
2.	Veidlapas izveide de minimis atbalsta uzskaites sistēmā
3.	De minimis atbalsta uzskaites sistēmā publiski pieejamās informācijas aplūkošana

4.2. pilnveidoti 30 VID e-pakalpojumi:

Nr. p.k.	Pakalpojuma nosaukums
1.	Nodokļu maksātāju reģistrācija Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļu maksātāju reģistrā
2.	Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrs
3.	Valsts amatpersonas deklarācija
4.	Fizisko personu, kuras veic saimniecisko darbību, reģistrs
5.	Nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrācija
6.	Sabiedriskā labuma organizāciju reģistrs
7.	Licence alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai
8.	Licence alus mazumtirdzniecībai
9.	Licence alkoholisko dzērienu vairumtirdzniecībai
10.	Licence apstiprināta akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai

Nr. p.k.	Pakalpojuma nosaukums
11.	Licence naftas produktu mazumtirdzniecībai
12.	Licence reģistrēta nosūtītāja darbībai
13.	Licence tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecībai
14.	Licence naftas produktu vairumtirdzniecībai
15.	Licence reģistrēta saņēmēja darbībai
16.	Licence tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecībai
17.	Atļauja īpaša pievienotās vērtības nodokļa režīma piemērošanai preču importa gadījumos
18.	Patstāvīgās mazās alus darītavas statusa sertifikāts
19.	Izziņa par tiesībām iegādāties iezīmētos (marķētos) naftas produktus (juridiskām personām)
20.	Izziņa par tiesībām iegādāties iezīmētos (marķētos) naftas produktus (fiziskām personām)
21.	Izziņa par naftas produktu izmantošanu citiem mērķiem (nevis par degvielu vai kurināmo)
22.	Izziņa par tiesībām iegādāties iezīmētos (marķētos) naftas produktus (izmantošanai brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās)
23.	Atļauja vienreizējai darbībai ar akcīzes precēm
24.	Atļauja iegādāties alkoholiskos dzērienus, kuriem piemēro akcīzes nodokļa atbrīvojumu
25.	Atļauja denaturētā spirta iegādei
26.	Atļauja vienreizējai naftas produktu atlikumu pārvietošanai vai realizācija
27.	Algas nodokļa grāmatiņa
28.	Saimnieciskās darbības veicēja reģistrācija
29.	Patentmaksātāja reģistrācija
30.	Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa reģistrācija

VID izskatīs projekta ietvaros pilnveidoto e-pakalpojumu nosaukumus un nepieciešamības gadījumā precizēs tos.

- VID jau pašlaik izplata datus pašvaldībām izmantojot Valsts reģionālās attīstības (VRAA) Valsts informācijas sistēmu savietotāju (VISS). VID īstenotā apakšprojekta rezultātā pašvaldībām nododamo datu apjoms, struktūra un piekļūšanas mehānisms nemainīsies, izmaiņas būs tikai VID sistēmās.
- Plānotā IT sistēma nodrošinās atbalstu VID pamatdarbības procesiem, ļaujot sasniegt plānotos rezultātus nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācijas koncepcijā aprakstītajās jomās. Tai skaitā, ieviešot vienotu IT sistēmu visu maksājumu pārvaldībai, tiks izpildīti tehnoloģiskie mērķi, kas paredz apvienot NIS, CMIS un VADIS vienā modernā uz mūsdienīgām tehnoloģijām veidotā informācijas sistēmā, samazinot uzturēšanas izmaksas un atbrīvojot VID no aizejošo platformu tehnoloģiskajiem ierobežojumiem. Apakšprojekta ietvaros tiks pārstrādāti un efektīvizēti 13 pamatdarbības procesi:

Nr.p.k.	Procesa nosaukums
1.	NM un to struktūrvienību reģistrācija, saimnieciskās darbības veicēju reģistrācija (t.sk. nerezidentu personu statusu maiņa)

2.	Reģistrācija PVN maksātāju reģistrā, datu izmaiņu veikšana un izslēgšana no PVN maksātāju reģistra
3.	VID reģistrēto NM izslēgšana no NM reģistra
4.	Elektronisko algas nodokļa grāmatiņu uzturēšana atbilstoši kompetencei
5.	SLO statusa piešķiršanas biedrībām, nodibinājumiem un reliģiskām organizācijām vai tā atņemšanas nodrošināšana
6.	SLO statusa uzraudzība
7.	Atļauju, izziņu un sertifikātu darbībām ar akcīzes precēm izsniegšana un atbilstības novērtēšana
8.	Atļaujas izsniegšana īpaša PVN režīma piemērošanai preču importa darījumos un PVN atmaksāšanai trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskajai personai, kas nav nodokļa maksātāja ES teritorijā, par iekšzemē iegādātajām precēm
9.	Speciālo atļauju (licenču) komercdarbībai ar akcīzes precēm izsniegšana un atbilstības novērtēšana
10.	Valsts amatpersonu sarakstu un valsts amatpersonu deklarāciju pieņemšana un apstrāde atbilstoši kompetencei
11.	Valsts amatpersonu un valsts un pašvaldību institūciju lietu uzturēšana atbilstoši kompetencei
12.	Datubāzes (reģistra) uzturēšana, aktualizēšana un publiskas pieejamības nodrošināšana atbilstoši kompetencei
13.	De minimis atbalsta uzskaitē un piešķiršana

7. Modernizējot datu apmaiņas mehānismus, apakšprojekta ietvaros tiks pilnveidots nodokļu maksātāju reģistrācijas un likvidācijas procesu, kuru darbībā iesaistīts Uzņēmumu reģistrs un Pilsnības un migrācijas lietu pārvalde, kopums.
8. Jau pašlaik normatīvie akti nosaka, ka juridiskām personām un fiziskām personām, kas ir saimnieciskās darbības veicēji, primārais komunikācijas kanāls ir elektroniskās deklarēšanas sistēma (EDS). Projekta gaitā VID plāno būtiskus uzlabojumus nodrošinot un pilnveidojot komunikāciju elektroniskajā vidē.
9. Apakšprojekta ietvaros, veicot datu apmaiņas ar PMLP modernizāciju, tiks nodrošināta iespēja pilnībā elektronizēt vairākus sadarbības procesus, kas saistīti ar nodokļu maksātāju reģistrāciju un to datu izplatīšanu.
10. VID regulāri atjaunos datus atkalizmantošanai un sekos to kvalitātei. Lai veicinātu datu atkalizmantošanu, tiks veikti pasākumi, kas veicina publiskoto datu izmantošanu, pie publiskotajiem datiem būs pieejama kontaktinformācija, lai datu lietotāji varētu ziņot par datu kvalitāti. VID tiks izveidots process šādu ziņojumu apstrādei, atbildes sniegšanai un datu kvalitātes uzlabošanai.
11. Apakšprojektā MAIS izstrādātās nodokļu maksātāju reģistrācijas funkcijas nodrošināšanai izveidotā datu apmaiņa ar UR un PMLP notiks izmantojot VID informācijas sistēmu savietotāju.
12. Apakšprojekta ietvaros pilnveidojamo e-pakalpojumu lietotāju saskarne tiks izvietota VID pašapkalpošanās portālā – www.eds.vid.gov.lv. VID pašapkalpošanās portāls jau izmanto VISS koplietošanas komponentes, piemēram, latviya.lv autentifikāciju, vienoto maksājumu moduli. Nākamajos apakšprojektos tiks analizētas un izvērtētas VID portāla integrācijas

iespējas Pakalpojumu daudzkanālu platformā.

13. Apakšprojekta ietvaros programmatiski izsaucamās datu apmaiņas saskarnes izvietošana paredzēta VID informācijas sistēmu savietotājā web servisu formā.

Rezultatīvie rādītāji

14. Apakšprojekta ietvaros tiks sasniegti šādi rezultatīvie rādītāji:

- Izstrādājot VADIS funkcionalitāti MAIS funkcionalitātes blokā, tiks samazināts izmantoto informācijas sistēmu skaits par 1 IS (VADIS);
- Apakšprojekta ietvaros tiks pārstrādāti un efektīvizēti 13 pamatdarbības procesi;
- Izveidotas 5 datu kopas publicēšanai atkalizmantojamo datu formātos;
- Izveidoti trīsjauni e-pakalpojumi de minimis atbalsta saņēmējiem.

Mērķi

15. Apakšprojektā īstenoto aktivitāšu ietekme uz projekta „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija” mērķiem:

Projekta mērķis	Apakšprojekta ietekme mērķa sasniegšanai
M1: Administratīvā sloga samazināšana nodokļu maksātājiem	De minimis atbalsta uzskaites sistēma atvieglos nodokļu maksātājiem pieteikšanos komercdarbības atbalsta saņemšanai dažādu de minimis atbalsta programmu ietvaros. Plānots, ka atbalsta saņēmēja veltītais laiks de minimis deklarācijas sagatavošanai tiks samazināts no 135 minūtēm līdz 85 minūtēm.
M2: Valsts pārvaldes efektivitātes veicināšana	Apakšprojekta ietvaros MAIS tiks iestrādāta un integrēta VADIS funkcionalitāte, kā rezultātā tiks optimizēta IS resursu izmantošana. VID pamatdarbības procesu standartizācija ļaus samazināt lieku un neefektīvu procesu soļu daudzumu, novērst struktūrvienību atbildību dublēšanos, ietaupot laiku un līdzekļus, kas novirzāmi darba procesu pārvaldībai un administrēšanai, padarot kopējo VID pamatdarbību efektīvāku un pārskatāmāku. Balstot pamatdarbības procesu izpildi uz automatizētām darba plūsmām un procesiem tiks samazināts procesu izpildes laiks un manuālā darba apjoms, vienlaicīgi veicinot nodokļu maksātāju apmierinātību ar VID sniegtajiem pakalpojumiem. Publicējot datu kopas atkalizmantojamo datu formātos tiks samazināts lēmumu pieņemšanai būtiskās informācijas starp VID un valsts pārvaldes iestādēm vidējais aprites laiks. De minimis informācijas sistēmas izveide ļaus samazināt administratīvo slogu de minimis atbalsta sniedzējiem, uzlabojot de minimis atbalsta sniegšanas pārvaldības procesu, kā arī vērtējot atbalsta pretendenta atbilstību EK regulās noteiktajiem kritērijiem, tiks samazināts risks, ka praksē varētu tikt pārsniegts de minimis atbalsta sliekšnis. Plānots, ka atbalsta sniedzēja veltītais laiks de

Projekta mērķis	Apakšprojekta ietekme mērķa sasniegšanai
	minimis deklarācijas sagatavošanai tiks samazināts no 225 minūtēm līdz 115 minūtēm.
M3: Pakalpojumu pieejamības uzlabošana	<p>Izveidotās 5 datu kopas publicēšanai atkalizmantojamo datu formātos uzlabos VID pakalpojumu pieejamību.</p> <p>Tiks izveidoti trīs jauni e-pakalpojumi de minimis atbalsta uzskaitē un pilnveidoti 30 e-pakalpojumi, padarot ātrākus to piegādes procesus, tajā skaitā radot iespējas paaugstināt e-pakalpojumu elektronizācijas līmeni.</p> <p>Balstot pamatdarbības procesu izpildi uz automatizētām darba plūsmām un procesiem tiek plānots, ka tiks samazināts procesu izpildes laiks, veicinot nodokļu maksātāju apmierinātību ar VID sniegtajiem pakalpojumiem.</p>

16. Apakšprojekta sociālekonomiskais izvērtējums.

Valsts budžeta maksājumu administrēšanas process VID ir saistīts ar liela apjoma informācijas un datu apstrādi un ir viens no resursu ietilpīgākajiem un nozīmīgākajiem publiskās pārvaldes pamatdarbības procesiem. VID pamatdarbības procesu standartizācija ļaus samazināt lieku un neefektīvu procesu soļu daudzumu, novērst struktūrvienību atbildību dublēšanos, ietaupot laiku un līdzekļus, kas novirzāmi darba procesu pārvaldībai un administrēšanai, padarot kopējo VID pamatdarbību efektīvāku un pārskatāmāku.

Balstot pamatdarbības procesu izpildi uz automatizētām darba plūsmām un procesiem tiek plānots, ka tiks samazināts arī procesu izpildes laiks, veicinot nodokļu maksātāju apmierinātību ar VID sniegtajiem pakalpojumiem, savukārt atvērto datu kopu publicēšana ietekmēs valsts pārvaldes darba efektivitāti un datu kvalitāti.

Pēc procesu standartizācijas un darbu plūsmas ieviešanas VID plāno, ka procesu izpildes laiks samazināsies vidēji par 6 minūtēm uz vienu procesu. Ņemot vērā, ka procesu izpildes izsaukumu skaits atbilstoši 2015.gada statistikai bija 1 349 994, pateicoties izmaiņām procesu izpildē gadā tiks ietaupītas 134 999,40 stundas. Ja nodokļu inspektora stundas likme gadā ir 5,68 EUR (Centrālās statistikas pārvaldes dati par 2015.gadu), tad rezultātā tiks panākts procesu izmaksu ietaupījums 766 796,59 EUR gadā.

Augot nodokļu maksātāju apmierinātībai ar sniegto pakalpojumu kvalitāti elektroniskajā vidē, VID plāno, ka no klātienē apkalpošanas uz elektronisko vidi varētu novirzīt ~ 8% tiešsaistes kontaktus, kas ir 43 011 kontakti gadā (8% no 537 641). Ja pieņem, ka klientu apkalpošanas centra apmeklējums vienam nodokļu maksātājam aizņem 2 stundas un, ka vidējā mēnešalga (bruto) privātā sektorā strādājošiem – 741,00 EUR, pieskaitot darba devēja valsts sociālo apdrošināšanas iemaksu apjomu (23,59%), kā arī uzņēmējdarbības valsts riska nodevu izmaksa ir 916,16 EUR/ mēnesī (5,73 euro/stundā), kopsummā tautsaimniecībai tas ietaupītu 492 911,79 EUR gadā.

De minimis IS izveide paaugstinās Finanšu ministrijas IS uzturēšanas izmaksas, taču vienlaikus de minimis IS izveide samazinās potenciālo risku, kas saistīts ar Komisijas regulās noteikto atbalsta robežlielumu pārsniegšanu. De minimis IS izveide nodrošinās caurspīdīgāku de minimis atbalsta sniegšanas procesu, tiks ietaupīti administratīvie resursi atbalsta sniedzēju pusē, kā arī panākts administratīvā sloga samazinājums atbalsta pretendentiem.

Neatkarīgu ekspertu izvērtējumā par de minimis atbalsta uzskaites sistēmu Eiropas Savienībā (turpmāk – ekspertu izvērtējums), kura noslēguma ziņojums sagatavots 2015.gada augustā, tiek pieņemts, ka pašreiz esošajā deklarāciju sistēmas gadījumā vienas veidlapas aizpildīšanai atbalsta sniedzējs patērē 225 minūtes, bet atbalsta pretendents 135 minūtes, savukārt, pārejot uz elektronisku de minimis sistēmu, atbalsta sniedzējs patērēs 115 minūtes, bet atbalsta pretendents 85 minūtes. Jāņem vērā, ka deklarāciju sistēmā atbalsta saņēmējs papildus patērē laiku deklarācijas iesniegšanai atbalsta sniedzējam (vidēji 60 minūtes), kas izmantojot e-pakalpojumu arī tiks ietaupīts, sasniedzot kopējo ietaupījumu uzņēmējiem 110 min.

Ekspertu izvērtējumā izteikti šādi pieņēmumi: 2014.–2020.gada plānošanas periodā aptuveni aizpildāmo veidlapu skaits ir 20 018 (kas ir vidēji 2860 deklarācijas gadā), saskaņā ar Centrālās Statistikas pārvaldes datiem vidējā mēnešalga (bruto) publiskā sektorā strādājošiem – 813,00 EUR, pieskaitot darba devēja valsts sociālo apdrošināšanas iemaksu apjomu (23,59%), izmaksa ir 1004,79 EUR/ mēnesī, savukārt vidējā mēnešalga (bruto) privātā sektorā strādājošiem – 741,00 EUR, pieskaitot darba devēja valsts sociālo apdrošināšanas iemaksu apjomu (23,59%), kā arī uzņēmējdarbības valsts riska nodevu izmaksa ir 916,16 EUR/ mēnesī, darbinieki strādā 160 stundas mēnesī. Veicot aprēķinus, sociālekonomiskais ieguvums darba laika ietaupījuma naudas izteiksmē ekvivalents, pārejot no deklarāciju sistēmas uz elektronisku de minimis atbalsta piešķiršanas un uzskaites sistēmu gadā būtu 32 928,13 euro iestāžu pusē un 30 044,30 euro uzņēmēju pusē.

Līdz ar to, uzsākot pakāpenisku nodokļu informācijas sistēmas MAIS izstrādi un pārejot no deklarāciju sistēmas uz elektronisku de minimis atbalsta piešķiršanas un uzskaites sistēmu, kopējais sociālekonomiskais ieguvums no projekta realizācijas darba laika ietaupījuma naudas izteiksmē ekvivalents būtu 1 322 680,81 euro gadā jeb 19 840 212,22 euro projekta dzīvescikla laikā (15 gadi), kas pārsniedz projekta īstenošanas un uzturēšanas izmaksas, kas ir 14 625 000,00 euro. Diskontētais neto ekonomiskais ieguvums piemērojot diskonta likmi 5% ir 2 222 705,37 euro (2 090 690,59 euro MAIS izstrādei un 132 014,78 euro de minimis izstrādei).